

RAPORTI VJETOR

20
24

MISIONI

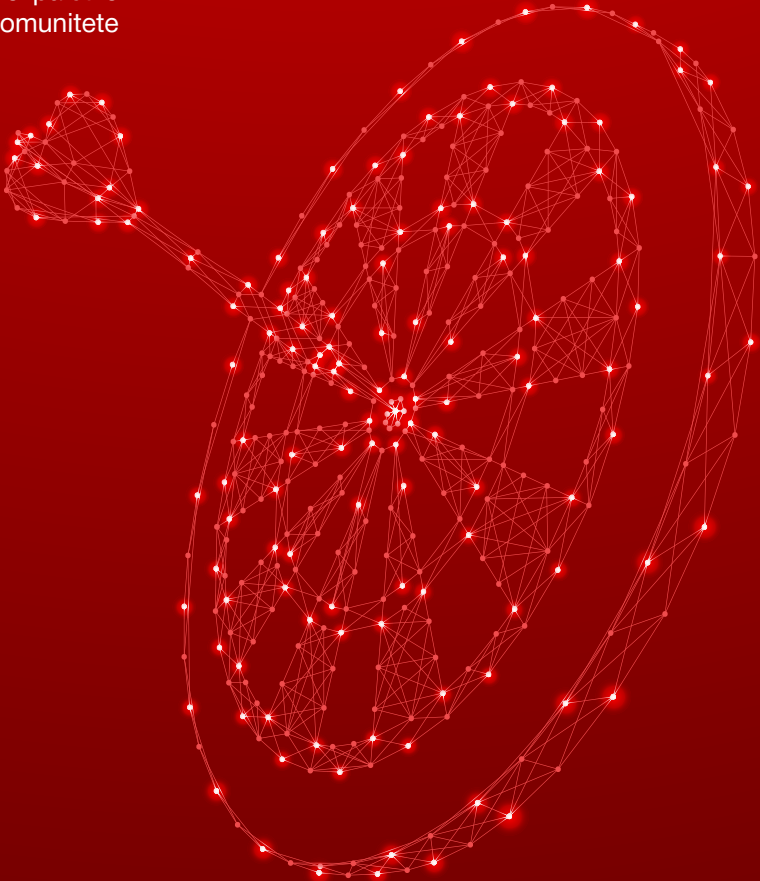
Të kontribuojmë në krijimin e zgjidhjeve duke shfrytëzuar talentet dhe energjinë tonë në përmirësimin e ekosistemit si në aspektin mjedisor duke ruajtur natyrën dhe burimet e saj, ashtu edhe në atë shoqëror duke kontribuar në komunitetet tona, duke i ofruar njerëzve tanë dhe palëve të interesit qetësi mendore, lehtësi dhe mundësi të shumta brenda sektorit bankar.

VISIONI

Të rritemi dhe të bëhemi bankë udhëheqëse në Kosovë duke i shtuar vlerë çdo jete që e prekim, në secilën prej fushave tona të veprimit, me ekipe të besueshme dhe të fuqizuara nga shpirti ynë inovativ dhe ndërmarrës.

VLERAT DHE PARIMET

Banka jonë është e përkushtuar ndaj drejtësisë, punës së drejtuar nga zemra, inovacionit, transparencës, qëndrueshmërisë dhe shkathtësisë. Ne i vlerësojmë këto parime dhe jemi të kënaqur të shohim se përpjekjet tona shpërblehen në mënyra të ndryshme, duke ndërtuar besim me klientët dhe palët e interesuara, duke ndikuar pozitivisht në komunitete dhe duke qenë gjithmonë një hap përpara.

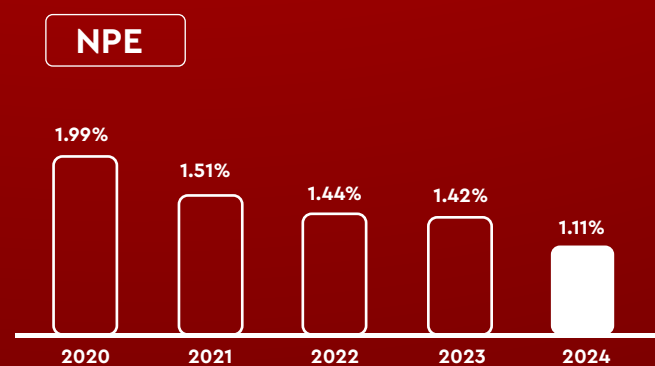
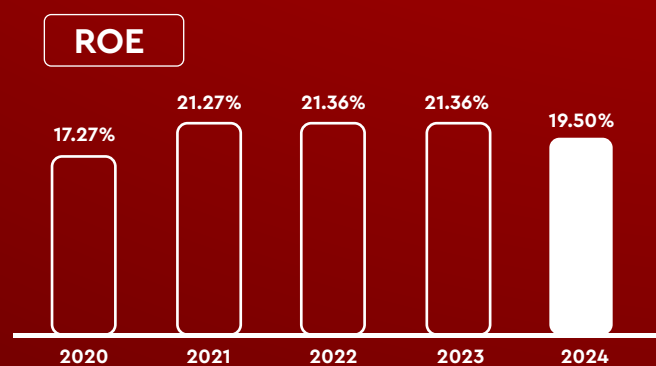
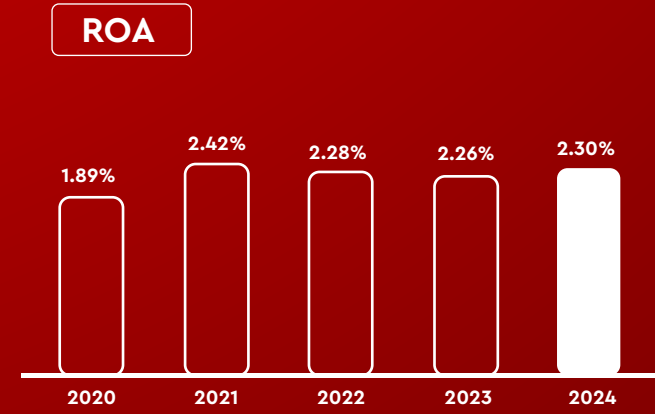
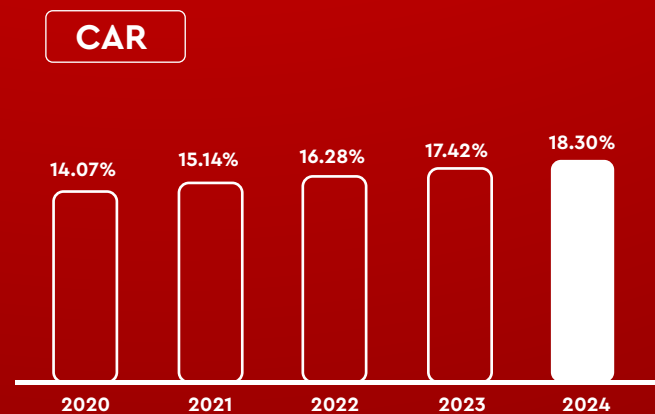
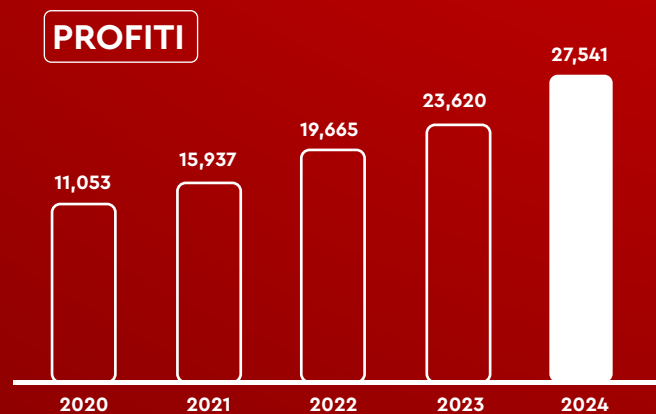
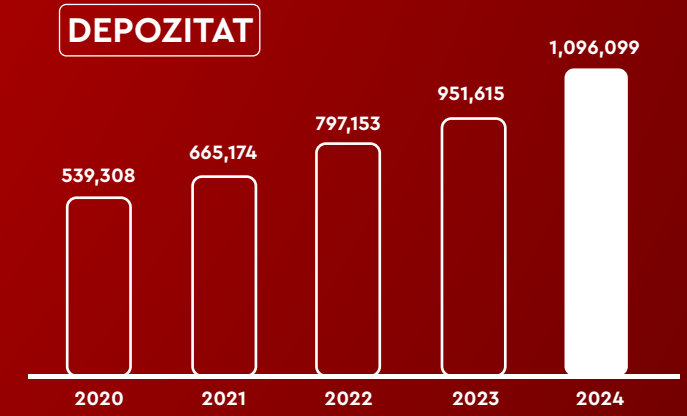
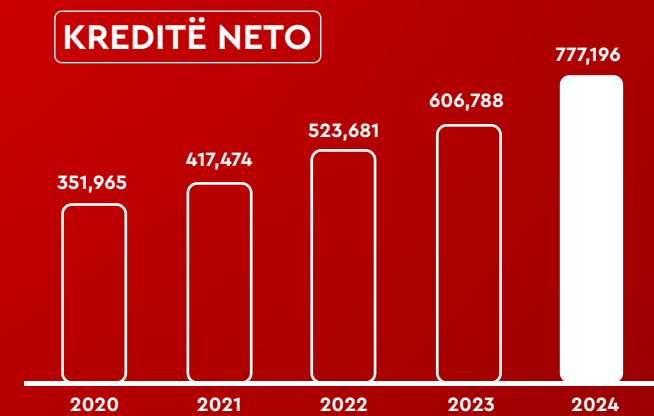
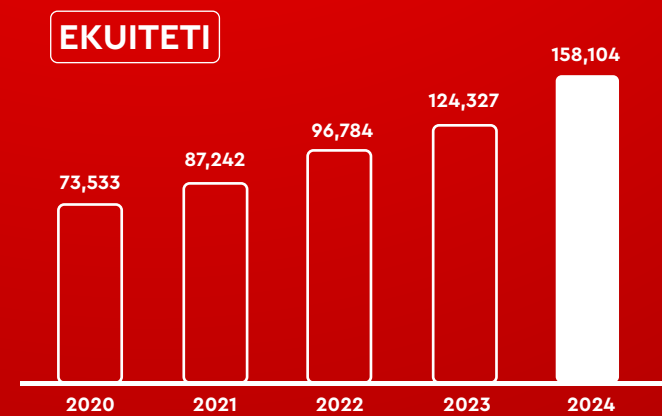
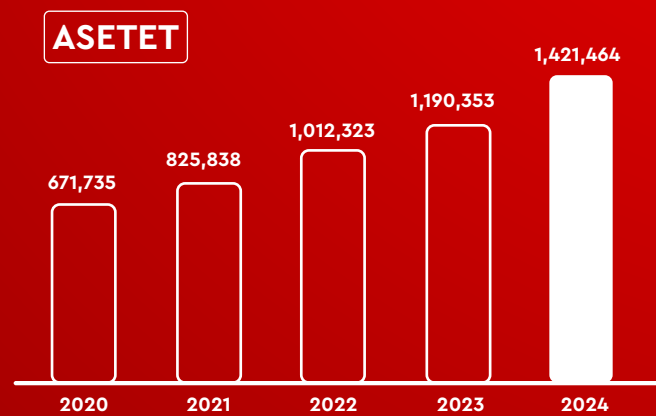

PËRMBAJTJA

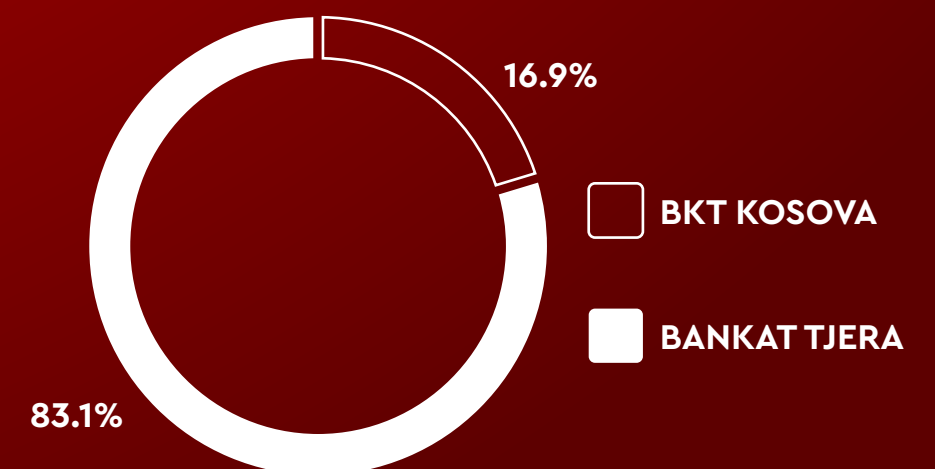
3	BKT Kosova Performanca në Numra
5	Rreth Çalık Holding
7	Bordi i Drejtorëve
9	Menaxhmenti i Lartë
11	Mesazhi i Kryesuesit të Bordit të Drejtorëve
13	Mesazhi i Kryeshefit Ekzekutiv
17	Çmimet 2024
19	Inovacioni dhe Digjitalizimi
25	Segmentet e Biznesit
29	Bankingu Individual
31	Premier Banking
33	Thesari
37	Menaxhimi i Rrezikut
45	Parandalimi i Pastrimit të Parave
47	Aktivitetet ESG dhe të Qëndrueshmërisë
55	Menaxhimi i Punonjësve
59	BKT Kosova Pasqyrat Financiare

BKT KOSOVA

PERFORMANCA NË NUMRA

BKT KOSOVA PJESËMARRJA NË TREG

RRETH ÇALIK HOLDING

E themeluar nga Ahmet Çalik në vitin 1981, Çalik Holding operon në 34 vende në të gjithë botën me kompanitë e saj në fushat e energjisë, ndërtimit, minierave, tekstilit dhe financave.

E njohur për reputacionin, besueshmërinë dhe bashkëpunimin afatgjatë me kompani globale që kanë veprimtari në mbarë botën, Çalik Holding zhvillon modele inovative biznesi dhe vazhdon të prijë përpara përmes rritjes së qëndrueshme në linjat e veta të biznesit. Me fokusin e shtuar ndaj burimeve njerëzore dhe qasjen e menaxhimit të orientuar nga punonjësit, Çalik Holding i përmbahet me përkushtim objektivave të veta të qëndrueshmërisë ekonomike, mjedisore dhe sociale në të gjitha investimet, projektet dhe operacionet e biznesit.

Si palë nënshkruese e Paktit Global të Kombeve të Bashkuara, Çalik Holding i jep përparësi diversitetit, qëndrueshmërisë dhe jetëgjatësisë në të gjithë sektorët dhe rajonet që operon, duke vepruar në përputhje me parimin e trajtimit të barabartë të të gjitha kulturave, besimeve, etnive dhe gjinive, dhe duke ndjekur qasjen e biznesit miqësor ndaj mjedisit.

BORDI I DREJTORËVE

Nga e majta në të djathtë:

Abdurrahman Balkız (Anëtar Bordi), **Suat Bakkal** (Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtar Bordi), **Serdar Sümer** (Kryetar Bordi),
Mert Turgut Çalık (Anëtar Bordi), **Mehmet Usta** (Kryekëshilltar i Bordit), **Galip Tözge** (Anëtar Bordi),
Seyhan Pencablıgil (Zëvendës Kryetar Bordi)

MENAXHMENTI I LARTË

SUAT BAKKAL
KRYESHEF EKZEKUTIV DHE
ANËTAR BORDI

NJOMZA BUXHOVI AHMETAJ
DREJTUESE E GRUPIT TË
BANKINGUT INDIVIDUAL

ELTON XHAFAJ
DREJTUES I GRUPIT TË
AUDITIMIT TË BRENDSHËM

ALBION MULAKU
DREJTUES I GRUPIT TË BANKINGUT
TË BIZNESEVE DHE KORPORATAVE
DHE ZËVENDËS KRYESHEF EKZEKUTIV
I PARË

HAMDI ÖNDER
DREJTUES I GRUPIT TË
MENAXHIMIT TË RISKUT

KUSHTRIM ALIU
DREJTUES I GRUPIT TË OPERACIONEVE
QENDRORE, TEKNOLOGJISË INFORMATIVE DHE
BURIMEVE NJERËZORE

AGON SKEJA
DREJTUES I GRUPIT TË FINANCAVE &
ADMINISTRATËS DHE ZËVENDËS
KRYESHEF EKZEKUTIV

MUHARREM INAN
DREJTUES I GRUPIT TË THESARIT,
INSTITUCIONEVE FINANCIARE DHE
BANKINGUT PRIVAT

NAIM RATKOCERI
DREJTUES I GRUPIT TË
MENAXHIMIT TË KREDIVE DHE LIGJOR

MESAZHI I KRYESUESIT TË BORDIT TË DREJTORËVE

Të nderuar partnerë,

Viti 2024 ka qenë një vit i jashtëzakonshëm për BKT Kosovën jo vetëm për sa i përket rezultateve të forta financiare, por edhe në lidhjen tonë më të thellë me njerëzit, bizneset dhe komunitetet në Kosovë. Përmes rrjetit tonë në rritje prej 23 degësh dhe mbi 490 punonjësish, ne kemi mbështetur në vazhdimësi zhvillimet ekonomike në Kosovë. Me gati 800 milionë euro në kredi të dhëna për familjet dhe ndërmarrjet, një rritje prej 28%, kemi ndihmuar fermerët të zgjerojnë aktivitetet e tyre, familjet të rrisin standardet e jetesës dhe sipërmarrësit të realizojnë idetë e tyre.

Por kontributi ynë shkon përtej numrave. Duke investuar në fintech dhe transformimin digjital, ne po bëjmë bankimin më të thjeshtë, më të shpejtë dhe më gjithëpërfshirës në zonat urbane dhe rurale. Kanalet tona digjitale nuk janë thjesht platforma bankimi; ato janë kanale të mundësive të shumta për gjeneratën e re të Kosovës.

Qëndrueshmëria mbetet në zemër të strategjisë sonë. Nga huadhënia e përgjegjshme të iniciativat e gjelbra, ne jemi të përkushtuar për të krijuar vlerë afatgjatë për njerëzit dhe planetin. Besimi i klientëve tanë dhe përkushtimi i njerëzve tanë janë themeli i vërtetë i suksesit tonë.

Ndërsa shikojmë përpara, ne do të vazhdojmë të jemi një partner në zhvillimin e Kosovës duke shfrytëzuar inovacionin për të shërbyer ekonominë, mjedisin dhe çdo qytetar që e quan këtë vend shtëpi.

Faleminderit që jeni pjesë e rrugëtimit tonë.

Sinqerisht,

Dr. Serdar Sümer

Kryetari i Bordit të Drejtorëve

MESAZHI I KRYESHEFIT EKZEKUTIV

2024 ishte një vit tjetër suksesi i jashtëzakonshëm, duke përmbushur strategjinë tonë. Performanca jonë e fuqishme financiare përgjatë gjithë vitit tregon rritje të konsiderueshme, inovacion dhe përkushtim ndaj qëndrueshmërisë. Rezultatet solide financiare dhe fuqia e bilancit tonë pasqyrojnë disiplinën dhe përkushtimin tonë për arritjen e qëllimeve kryesore strategjike nëpërmjet ekzekutimit të qëndrueshëm, të mbështetur nga një kulturë e fortë organizative. Gjatë gjithë vitit, ne pasqyruam fuqinë e investimeve tona, duke u dhënë vazhdimisht vlerë klientëve tanë. Ne vazhduam ta vendosim klientin në qendër të punës tonë, në çdo ndërveprim dhe linjë biznesi. Ky përkushtim i palëkundur jo vetëm që ka forcuar marrëdhëniet me klientët, por gjithashtu ka kontribuar në rritjen e vazhdueshme. Rritëm pjesëmarrjen tonë në treg në të gjitha linjat e biznesit dhe vazhduam të bëjmë investime të rëndësishme në produkte, shërbime, njerëz dhe teknologji.

Trajektorja jonë e rritjes ka qenë e jashtëzakonshme, me rritje rekord në asete, kredi dhe depozita. Kjo ka ri-forcuar pozicionin tonë si një institucion lider financiar në Kosovë. Ne jemi të përkushtuar për të luajtur një rol kyç në nxitjen e prosperitetit ekonomik dhe krijimin e vlerës afatgjate për klientët tanë, bizneset dhe shoqërinë.

Të qenurit pionier në zhvillimin e produkteve, shërbimeve dhe digjitalizimit inovativ të bankës përbën gurrthemelin e strategjisë sonë. Investimet tona në teknologji më të avancuara jo vetëm që kanë forcuar kapacitetet tona digjitale, por na kanë pozicionuar edhe në ballë të revolucionit të bankimit digjital. Sfida e digjitalizimit, nga siguria kibernetike deri te përshtatja me sjelljet dhe kërkesat e klientëve që ndryshojnë me shpejtësi, i kemi përballuar me shkathtësi dhe masa proaktive. Si rezultat, ne jo vetëm që kemi ruajtur efikasitetin operativ, por kemi ofruar edhe shërbime digjitale të përsosura, të sigurta dhe inovative për klientët tanë.

Në vitin 2024, BKT Kosova investoi në krijimin e një modeli bankar që priorizon përvojat e personalizuara. Rrjeti ynë i degëve në zgjerim në të gjithë vendin, së bashku me prezantimin e zgjidhjeve të reja digjitale inovative, ka krijuar një ekosistem bankar të qasshëm dhe gjithëpërfshirës për të gjithë klientët tanë.

Në përputhje me këtë dedikim, ne shënuam një zgjerim të rëndësishëm të prezencës sonë fizike me hapjen e tre degëve të reja me dizajne bashkëkohore. Këto degë janë dëshmi e përkushtimit tonë për të integruar teknologjinë e avancuar me vlerat tona të qëndrueshme për të ofruar një përvojë moderne bankare. Përpjekjet tona janë njohur dhe BKT Kosova është shpërblyer nga Global Brands Magazine me çmimin "Transformimi dhe Modernizimi më Inovativ i Degëve" në Kosovë.

Duke demonstruar angazhimin tonë të vazhdueshëm ndaj qëndrueshmërisë, ne lansuam Kredinë për Ekonomi Qarkore. Kjo iniciativë e re e gjelbër do të ndihmojë bizneset, veçanërisht sektorin e prodhimit, për të optimizuar operacionet dhe proceset e tyre, për të minimizuar ose eliminuar gjenerimin e mbetjeve, si dhe për të optimizuar resurset në mënyrë efikase, njëkohësisht duke rritur ndikimin pozitiv në mjedis i cili sjell përfitime të rëndësishme ekonomike dhe ndihmon bizneset të pozicionohen më mirë në tregjet e BE-së dhe ato ndërkombëtare.

Në linjë me dedikimin tonë ndaj transparencës dhe përgjegjshmërisë, ne publikuam Raportin e parë të Qëndrueshmërisë gjatë vitit. Ky dokument detajon me kujdes angazhimin tonë të palëkundur ndaj qëndrueshmërisë. Si rezultat i këtij përkushtimi, BKT Kosova ka marrë njohje të rëndësishme, si “Iniciativa më e Mirë CSR në Kosovë 2024” nga Global Business & Finance Magazine, “Banka më e Mirë për Zhvillim të Qëndrueshëm në Kosovë 2024” nga Global Banking & Finance dhe “Banka më e Mirë për Qëndrueshmëri Mjedisore në Kosovë 2024” nga Global Business Magazine.

Për më shumë, BKT Kosova është e nderuar që është vlerësuar me gjithsej 20 çmime prestigjioze në vitin 2024, duke theksuar më tej përkushtimin tonë ndaj ekselencës në sektorin bankar. Arritjet tona janë njohur nga organizata ndërkombëtare financiare të mirënjohura si: The Banker, EMEA, Global Finance dhe Euromoney, duke theksuar përkushtimin tonë të palëkundur për të ofruar shërbim të jashtëzakonshëm për klientët dhe për të ndjekur rritjen e qëndrueshme.

Ne po i drejtojmë synimet tona drejt vitit 2025 dhe më tej. Fokusi ynë strategjik është i qartë: të sigurojmë rritje të përgjegjshme, të avancojmë iniciativat tona ESG, të forcojmë kapacitetet tona digjitale, të sigurojmë që rezultatet tona të jenë të qëndrueshme përmes ekselencës operacionale, të krijojmë një mjedis pune të shkëlqyer, të ndajmë suksesin tonë dhe të rrisim vlerën që ofrojmë për klientët tanë.

Ne jemi mirënjohës për besimin dhe mbështetjen e klientëve, aksionarëve dhe partnerëve tanë. Jam veçanërisht mirënjohës për ekipin tonë të jashtëzakonshëm për përkushtimin, punën ekipore dhe fokusin e tyre ndaj klientëve. Jam krenar që punoj përkrah tyre për të ofruar rritje dhe vlerë të qëndrueshme për aksionarët, klientët dhe komunitetin e gjerë.

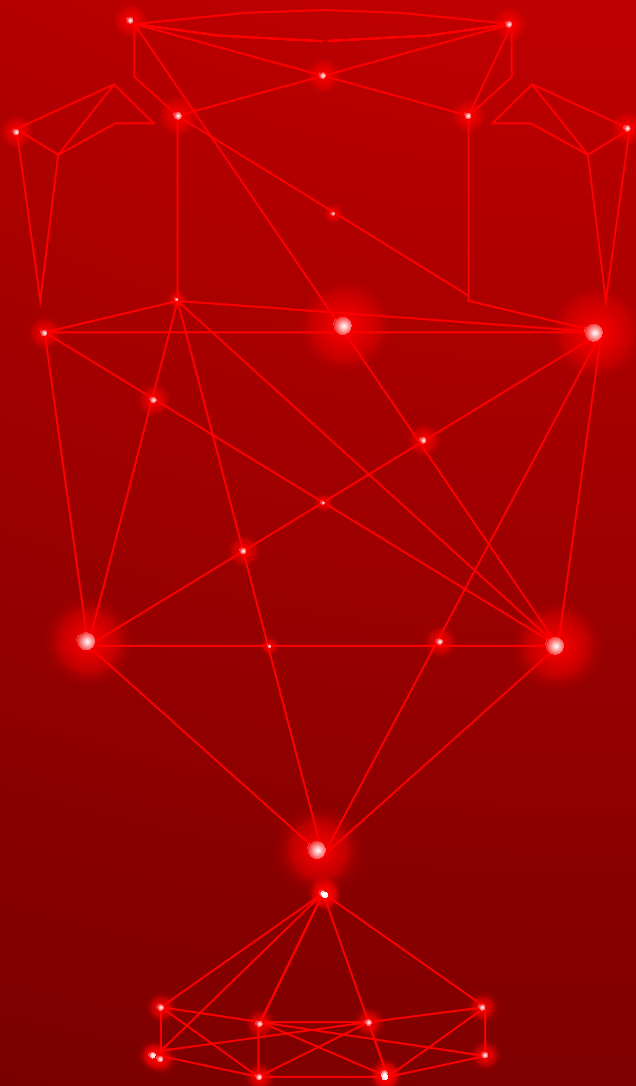
Sinqerisht,

Suat Bakkal

Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtar i Bordit

ÇMIMET

Në vitin 2024, BKT Kosova demonstroi përkushtimin e saj të palëkundur për ekselencë dhe inovacion në sektorin bankar. Përkushtimi i bankës për ofrimin e shërbimeve të avancuara bankare, nxitjen në zbatimin e gjerë të praktikave të qëndrueshme të komunitetit dhe promovimin e praktikave të qëndrueshme është njohur në të gjithë industrinë. Ndërsa reflektojmë mbi arritjet tona gjatë vitit të kaluar, ne krenohemi me vlerësimet që afirmojnë pozicionin tonë si lider në sektorin bankar. Lista e mëposhtme paraqet çmimet e marra nga BKT Kosova në vitin 2024, duke nënvizuar ndjekjen tonë të pandërprerë të përsosmërisë dhe angazhimin tonë të palëkundur ndaj klientëve dhe komunitetit tonë.

THE BANKER

Banka e vitit në Kosovë 2024

▲ **EMEA FINANCE – EUROPE BANKING AWARDS 2023**

Banka më e mirë

▲ **GLOBAL FINANCE**

Banka më e mirë në Kosovë për vitin 2024

▲ **EUROMONEY**

Banka më e mirë Digjitale në Kosovë

▲ **GLOBAL BUSINESS & FINANCE MAGAZINE**

Banka më Inovative Digjitale në Kosovë 2024

Institucioni më i mirë financiar në Kosovë për vitin 2024

Nisma më e mirë CSR në Kosovë 2024

▲ **GLOBAL BANKING & FINANCE**

Banka më e mirë për Zhvillim të Qëndrueshëm – Kosovë 2024

▲ **GLOBAL BRANDS MAGAZINE**

Best Financial Brand, Kosovo 2024

Best Customer Centric Banking Brand, Kosovo 2024

Most Innovative Branch Transformation and Modernization, Kosovo - 2024

▲ **GLOBAL BUSINESS MAGAZINE**

Best Environmental Sustainable Bank Kosovo 2024

Best Commercial Bank Kosovo 2024

▲ **WORLD ECONOMIC MAGAZINE**

Best Sustainable Bank Kosovo 2024

▲ **COSMOPOLITAN THE DAILY**

Best Retail Bank Kosovo 2024

Best E-Banking Products Kosovo 2024

Best ESG Practices - Kosovo 2024

▲ **WORLD CONFEDERATION OF BUSINESS (WORLDCOB)**

The BIZZ 2024 Award

▲ **FINANCE DERIVATIVE MAGAZINE**

Best Digital Bank Kosovo 2024

Best Retail Bank Kosovo 2024

INOVACIONI DHE DIGJITALIZIMI

Fokusi strategjik i BKT Kosova është të zhvillojë dhe të ofrojë produkte dhe shërbime që janë të përshtatura në mënyrë unike për nevojat specifike të klientëve të saj. Si lider në bankë digjital në Kosovë, BKT Kosova vazhdon të lansojë shërbime dhe produkte të avancuara në tregun financiar të Kosovës. Transformimi digjital i bankës rrit përvojën e klientit, duke ofruar komoditet më të madh dhe një mori përfitimesh. Qasja e BKT Kosova e cila është e përqendruar te klienti reflektohet në përkushtimin e saj për të krijuar përvoja domethënëse, të nxitura nga evolucioni digjital dhe zhvillimet në teknologji. Banka është e përkushtuar ndaj përditësimeve të vazhdueshme të sistemeve të saj, duke rezultuar në ekosisteme digjitale të integruara që shkojnë përtej bankë tradicionale. Gjatë vitit 2024, BKT Kosova vazhdoi rrugëtimin e inovacionit dhe transformimit duke qenë në krye të digjitalizimit të produkteve dhe shërbimeve bankare.

Përpjekjet e vazhdueshme të bankës për të rritur dhe zhvilluar shërbimet e saj në aspektin e digjitalizimit, përballë kërkesave në rritje për shërbime bankare moderne dhe efikase, kanë rezultuar në njohjen e saj si banka më e avancuar digjitale në Kosovë. Në vitin 2024, BKT ka marrë një seri çmimesh që vërtetojnë arritjet e saj në këtë fushë, duke përfshirë: çmimin Euro-money si “Banka më e mirë Digjitale në Kosovë”, çmimin “Banka Digjitale më Inovative në Kosovë 2024” nga Revista Global Business and Finance, çmimin për “Produktet më të mira të E-Banking Kosovo 2024” nga Cosmopolitan The Daily, çmimin për “Banka më e mirë digjitale në Kosovë” nga Finance Derivative Magazine.

DEPOZITA AFATSHKURTËR

Në vitin 2024, BKT Kosova lansoi Depozitën Afatshkurtër, e cili u zhvillua me synim për t'u ofruar klientëve mundësinë për të kursyer në mënyrë fleksibël pa angazhimin afatgjatë që shpesh shoqërohet me depozitat tradicionale. Me maturitet prej 3 muaj dhe 6 muaj, ky produkt inovativ u mundëson klientëve të kursejnë para dhe të fitojnë interes në një afat më të shkurtër kohor.

Ky produkt synon të fuqizojë klientët duke ju ofruar një mënyrë më të përshtatshme për të rritur kursimet e tyre duke ruajtur fleksibilitetin për të pasur qasje në fondet e tyre kurdo që është e nevojshme.

Lansimi i Depozitës Afatshkurtër është një reflektim i përkushtimit të BKT Kosova për të nxitur përfshirjen financiare dhe për të përmirësuar përvojën e klientit, duke i bërë kursimet të disponueshme dhe shpërblyese për të gjithë klientët.

KARTELA E DEBITIT PREPERSO:

BKT Kosova është banka e parë që lansoi Preperso Debit Kartelën, një produkt unik, i cili i lëshohet klientëve aty për aty. Klientët mund ta përdorin kartelën Preperso menjëherë pas hapjes së llogarisë, duke u ofruar shpejtësi, efikasitet, një përvojë më të mirë të klientit dhe një nivel të lartë shërbimi. Kjo zgjidhje inovative i mundëson Bankës të ofrojë debit kartelë në kohë reale, që ju lejon klientëve të kenë qasje të menjëhershme në fondet e tyre.

Detajet e produktit:

- Kartelë e cila u ipet klientëve në kohë reale gjatë procesit të hapjes së llogarisë.
- Klienti mund ta përdorë kartelën menjëherë për transaksione online, pagesa, tërheqje apo deponime.

Karta e debitit Preperso e BKT Kosova është një produkt që ndryshon mënyrën se si klientët i përjetojnë shërbimet bankare duke ofruar një eksperiencë të shpejtë dhe të lehtë.

KARAKTERISTIKA TË REJA TË ATM-VE

TRANSAKSIONET PA KARTELË:

- **Tërheqje dhe Deponim me QR:** Ky shërbim i mundëson klientët të tërheqin apo deponojnë para nga ATM-të duke skanuar një kod QR të gjeneruar nga aplikacioni BKT Mobile. Ky shërbim eliminon nevojën për një kartë fizike dhe duke rritur sigurinë.

- **Transferta:** Tani ATM-të e BKT Kosova mundësojnë realizimin e transferteve të menjëherëshme ndërmjet llogarive mbreda BKT Kosova, duke u ofruar përdoruesve një mënyrë të shpejtë dhe të drejtpërdrejtë të dërgimit të fondeve pa vizituar degët e bankës.

TRANSAKSIONET ME KARTELË

- Klientët e BKT Kosova kanë në dispozicion një sërë mundësish të përshtatshme për të bërë transferte të cilat lehtësojnë edhe më shumë përvojën e tyre bankare. Ata mund të transferojnë fonde duke përdorur Numrin e Identifikimit të Klientit (CIF), i cili siguron një qasje të sigurt dhe të personalizuar. Po ashtu, klientët kanë mundësinë të dërgojnë para drejtpërdrejt përmes numrit të llogarisë së pranuesit të fondeve, duke e thjeshtësuar edhe me tutje procesin. Për më shumë, banka ofron gjithashtu edhe mundësinë e transferimit të parave duke përdorur numrin e telefonit të pranuesit të fondeve, duke e bërë procesin edhe më miqësor për përdoruesit. Këto opsione të transferatve ofrojnë një zgjidhje fleksibile dhe efikase për klientët për të menaxhuar transaksionet e tyre financiare.

- Në BKT Kosova, klientët tani mund të menaxhojnë me lehtësi pagesat e tyre për shërbimet komunale përmes dy shërbimeve kyçe që përmirësojnë përvojën e tyre bankare. Ata mund të paguajnë lehtësisht faturat e energjisë elektrike me KESCO direkt në ATM-të e BKT-së, duke reduktuar pagesat manuale dhe duke integruar këto shërbime të rëndësishme në rutinën e tyre.. Gjithashtu, klientët mund të menaxhojnë pagesat e faturave të ujit përmes KUR Prishtina në të njëjtit ATM, duke e theksuar përkushtimin e bankës për të ofruar një zgjidhje të plotë bankare që përgjigjet ndaj të gjitha nevojave të tyre të pagesave. Këto shërbime përfaqësojnë angazhimin e BKT Kosova ndaj inovacionit dhe shërbimit ndaj klientëve, duke hapur rrugën për një mjedis bankar më të aksesueshëm dhe efikas. Këto karakteristika janë të parat në tregun financiar të Kosovës, duke vendosur një standard të ri në industrinë bankare.

Këto shërbime të reja përfaqësojnë përkushtimin e BKT Kosova për inovacion dhe kënaqësinë e klientëve, duke hapur rrugën për një mjedis bankar më të aksesueshëm dhe efikas. Këto karakteristika të veçanta dhe të prezantuar nga BKT Kosova janë unike në treg, duke vendosur një standard të ri në industrinë bankare.

BKT MOBILE

Në vitin 2024, banka përditësoi aplikacionin e saj mobil. Versioni më i fundit i BKT Mobile ofron një sërë veçorish inovative të krijuara për të thjeshtuar operacionet bankare për klientët e saj. Shërbimet e reja të ofruara në BKT Mobile janë: bllokimi dhe zhblokimi i kartelës së debitit dhe kreditit, automatizimi i pagesave me kartë krediti dhe personalizimi i ikonave para identifikimit për një përvojë më të personalizuar. Këto përditësime u japin klientëve kontroll dhe komoditet më të madh, duke u mundësuar atyre të menaxhojnë nevojat e tyre bankare në mënyrë më efektive.

SEGMENTET E BIZNESIT

Moto jonë, "BKT është kudo", pasqyron përkushtimin tonë për t'u shërbyer çdo klienti dhe angazhimin tonë për gjithëpërfshirje në komunitetin dhe shoqërinë tonë. Ne ofrojmë shërbime të klasit të parë dhe përvoja të jashtëzakonshme për klientët. I japim përparësi këshillimit profesional dhe investojmë në iniciativa që e thjeshtojnë bashkëpunimin me ne.

Jemi të përkushtuar ndaj qëndrueshmërisë, duke ofruar produkte ESG (Mjedisore, Sociale dhe të Qeverisjes), të cilat mbështesin klientët tanë në tranzicionin drejt praktikave të qëndrueshme. Ne jemi udhëheqës në financat e gjelbra, duke u siguruar që operacionet dhe produktet tona të japin një kontribut pozitiv për komunitetin dhe mjedisin.

KORPORATAT DHE BIZNESET

Grupi i Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve realizoi me sukses vizionin e tij duke arritur një rritje të konsiderueshme si në depozitat e biznesit ashtu edhe në portofolin e kredive. Kjo performancë reflekton përpjekjet strategjike dhe ekzekutimin efektiv të grupit në tërheqjen e klientëve të rinjë të biznesit dhe përmbushjen e nevojave të tyre financiare. Portofoli i depozitave të biznesit u rrit me 5%, ndërsa portofoli i kredive të biznesit u rrit me 24%. Rritja e depozitave dhe kredive ka kontribuar drejtpërdrejt në forcimin e prezencës së bankës në treg. Rritja e pjesëmarrjes në të gjithë indikatorët e biznesit tregon që Grupi i i Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve ka performancë të lartë në një sërë fushash si tërheqja e klientëve, dhënia e kredive dhe mbledhja e depozitave. Kjo prani e shtuar e bën bankën më konkurruese në treg.

Portofoli i financimit jo-kesh u rrit me 9% nga viti në vit në 2024 në krahasim me vitin paraprak. Roli i Bankës në mbështetjen e bizneseve me mjete financiare që lehtësojnë tregtinë dhe ulin rrezikun është i qartë. Këto mjete përmirësojnë funksionimin dhe rritjen e bizneseve. Financimi i tregtisë është një pjesë kyçe e biznesit të përgjithshëm të Grupit dhe banka vazhdoi ta ketë një pjesë të qëndrueshme të tregut në këtë kategori, dukendëshmuar performancë të qëndrueshme dhe besueshmëri në ofrimin e shërbimeve financiare të lidhura me tregtinë. Në përgjigje të sfidave ekonomike globale, Banka ka ofruar në mënyrë proaktive financim për partnerët e saj të biznesit për t'i ndihmuar ata të ruajnë stabilitetin financiar. Kjo thekson përkushtimin e palëkundur të Bankës ndaj klientëve të saj, duke siguruar që ata të kenë burimet financiare të nevojshme për të përballuar vështirësitë ekonomike dhe për të vazhduar operacionet e tyre.

Cilësia e portofolit të kredive është prioritet për Grupin e Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve. Pavarësisht rritjes së madhësisë së portofolit, përqindja e kredive jo performuese (NPL) mbeti nën normën e përgjithshme të NPL-ve në sektor.

Gjatë vitit, Banka gjithashtu zgjeroi partneritetin dhe bashkëpunimin e saj me Fondin e Garancisë Kreditore të Kosovës (FGKK) për të mbështetur më tej gratë në biznes, bujqësinë dhe NVM-të përmes dritareve të ndryshme të disponueshme.

Grupi i Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve vazhdoi të përmirësojë proceset e biznesit në të gjitha fushat e operimit. Gjithashtu vazhdoi të përditësoi produktet dhe shërbimet bankare, si dhe platformat e bankimit për klientët e biznesit. Gjatë gjithë vitit, Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve vazhdoi të investojë në automatizimin dhe digjitalizimin e shërbimeve.

Transaksionet online përjetuan një rritje të konsiderueshme, duke nxitur krijimin dhe përmirësimin e më tutjeshëm të kanaleve të reja për të lehtësuar transaksionet e klientëve. Kanalet alternative si e-banking dhe M-Banking për biznes u zhvilluan më tej, duke ofruar veçori shtesë për të rritur fleksibilitetin për klientët. BKT Kosova zgjeroi funksionalitetin e platformës së saj të e-banking për biznese duke shtuar shërbime të reja dhe duke lançuar BKT Mobile - një platformë e avancuar e bankingut mobil për biznes.

Duke u nisur nga pikëpamja se partneriteti i Bankave me Fintech po udhëheq rrugën drejt së ardhmes së shërbimeve financiare, BKT Kosova ka krijuar disa partneritete me kompanitë Fintech në këtë drejtim. Si e tillë, qëllimi kryesor i Bankës është përfshirja e klientëve jo-bankar në sistemin financiar, nga i cili përfitimi kryesor do të jetë digjitalizimi i ekonomisë së përgjithshme.

BKT Kosova si pionier dhe ofruesi i vetëm i Kredisë së Gjelbër për Ekonominë Qarkore në tregun kosovar, ka demonstruar përkushtimin e saj drejt nismave mjedisore, sociale dhe qeverisëse. Në kuadër të këtyre nismave, Banka ka marrë një qasje proaktive në lansimin e Kredisë së Gjelbër për Ekonominë Qarkore për të mbështetur menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve dhe operacionet qarkore të biznesit brenda kompanive prodhuese (korporata, NVM si dhe start-up) në tregun kosovar. Kredia do të mbështesë reduktimin e gjurmëve mjedisore dhe ndikimin negativ të kompanive në ekosisteme, duke rritur vlerën ekonomike të tyre dhe pozicionimin në tregjet rajonale dhe të BE-së. Kredia iu ofron kompanive një gamë të opsioneve të përballueshme dhe lehtësisht të qasshme për të investuar në menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve/burimeve. Qëllimi kryesor i saj është të mbështesë optimizimin e proceseve në kompanitë prodhuese, të cilat prodhojnë volum të lartë të mbetjeve të ndryshme për të kaluar nga një model linear në një model biznesi qarkor. Duke optimizuar proceset e prodhimit dhe ato biznesore, kompanitë që gjenerojnë vëllime të larta të mbetjeve mund të arrijnë të reduktojnë dukshëm gjurmët e tyre mjedisore. Profilizimi drejt konceptit të ekonomisë qarkore jo vetëm që ofron përfitime të mëdha mjedisore, por gjithashtu hap shumë mundësi të reja ekonomike. Kompanitë mund të arrijnë kursime të konsiderueshme financiare përmes uljes së kostove të prodhimit, të përfitojnë nga mundësi të reja biznesi dhe të zhvillojnë bashkëpunime me organizata dhe financues ndërkombëtarë. Përputhshmëria me kërkesat e BE-së për ekonominë qarkore dhe efikasitetin e burimeve nxitë më tej potencialin për rritje dhe zhvillim.

BANKINGU INDIVIDUAL

Bankingu Individual arriti një performancë të jashtëzakonshme financiare në vitin 2024, falë ekzekutimit efektiv të strategjisë së grupit, investimeve dhe zhvillimeve të vazhdueshme në shërbime, produkte dhe platformat e bankimit individual. Nxitur nga përkushtimi për të përmirësuar përvojën e klientëve, Bankingu Individual vazhdoi të fokusohet në përmirësim dhe inovacion të produkteve, shërbimeve dhe investimeve në kanalet digjitale. Si rrjedhojë e një modeli të biznesit që bazohet në bankingun digjital dhe kanalet inovative, Bankingu Individual shënoi rritje të vazhdueshme, duke bërë ndryshim përmes inovacionit të fokusuar tek klientët. Bankingu Individual shënoi një performancë të lartë, duke arritur rritje në të gjithë indikatorët që e pozicionojnë atë në nivelin më të lartë të industrisë bankare. Portfolio e depozitave individuale u rrit me 19.9%, ndërsa tregu i përgjithshëm i depozitave individuale u rrit me 13.9%. Trendi pozitiv u reflektua gjithashtu në kreditë individuale, ku BKT Kosova u rrit me 32.1%, krahasuar me tregun që tregoi një rritje prej 22.6% në portfolion e përgjithshëm të kredive individuale. Rritja e bankingut individual në depozitat dhe portfolion e kredive kontribui drejtpërdrejt në rritjen e prezencës dhe pjesëmarrjes në treg, në të gjithë treguesit e biznesit. Zgjerimi i bazës së klientëve individual u përshpejtua, i shoqëruar nga një trend në rritje të shitjeve në të gjitha linjat e biznesit.

Në përputhje me angazhimin e saj ndaj kujdesit për klientët dhe përmbushjes së nevojave të tyre, Bankingu Individual bëri investime të konsiderueshme për të përmirësuar imazhin e bankës dhe përvojën e përgjithshme të klientëve. Duke u fokusuar në kreativitet, inovacion dhe duke i vendosur klientët në qendër të vendimeve të saj, banka mbeti e përkushtuar ndaj ofrimit të produkteve dhe shërbimeve të përsosura, të dizajnuara për t'i bërë përvojat e klientëve sa më të thjeshta dhe të lehta.

Bankingu Individual vazhdoi të përmirësojë proceset e biznesit në të gjitha fushat, duke përditësuar tutje produktet dhe duke përmirësuar edhe më tej kanalet e shërbimit për klientët. Investimet e vazhdueshme në provceset e menaxhimit të marrëdhënieve me klientët u mundësuan ekipeve të mbanin lidhje të ngushta me klientët, duke lehtësuar ndërveprimet e rregullta.. Gjatë të gjithë vitit banka vazhdoi t'i mbështesë planet e klientëve individual për investime dhe qasje të shpejtë në fonde me kushte të favorshme të financimit. Edhe pse shërbimi bankar përmes degëve sigurisht që vazhdoi të jetë një pjesë e rëndësishme e financimit për secilën kategori të klientëve, zgjerimi i shtrirjes së tregut përmes rrjetit të partnerëve tregtar, i'u mundësoi qasje më të lehtë klientëve në shërbime bankare dhe financim.

Duke përmirësuar vazhdimisht shërbimet dhe zgjeruar rrjetin e partnerëve, banka siguron një përvojë të lartë për klientët, duke ofruar transaksione të shpejta dhe të sigurta, zgjidhje të personalizuar dhe shërbim të jashtëzakonshëm ndaj klientit.

Në vitin 2024, banka përditësoi aplikacionin e saj mobil - BKT Mobile. Versioni më i fundit i BKT Mobile ofron një gamë të gjerë funksionesh inovative të krijuara për të thjeshtuar operacionet bankare për klientët individual. Përditësimet përfshijnë mundësinë për të bllokuar dhe zhblokuar përkohësisht kartelat e debitit dhe kreditit, pagesat automatike të kartelave të kreditit dhe personalizimin e ikonave para hyrjes për një përvojë më të personalizuar. Këto funksione të reja u japin klientëve më shumë kontroll dhe lehtësi, duke u mundësuar atyre të menaxhojnë nevojat e tyre bankare më me efikasitet.

Banka bëri zhvillime të rëndësishme në ofrimin e shërbimeve të saj përmes Bankomateve, duke lansuar funksione unike të krijuara për të rritur lehtësinë dhe për të përmirësuar përvojën e përgjithshme bankare për klientët e saj. Këto inovacione pasqyrojnë angazhimin e Bankës për të ofruar shërbime të avancuara që plotësojnë nevojat në zhvillim të bankingut modern.

Arritjet e BKT Kosovës dëshmojnë përkushtimin e saj të palëkundur ndaj inovacionit, ekselencës operacionale dhe kënaqësisë së klientëve. Duke investuar në transformimin digjital dhe zgjeruar ofertat e saj të shërbimeve, banka vazhdon të vendosë standarde të reja në industri duke ofruar vlerë të pakrahasueshme për klientët e saj.

Bankingu Individual është i pozicionuar për sukses të vazhdueshëm në vitin 2025 dhe më tej. Një fokus i qëndrueshëm në inovacion, zgjidhje digjitale dhe kënaqësinë e klientëve do të mbeten shtytësit kryesorë të suksesit. Me investime strategjike në platformat e saj dhe përditësime të vazhdueshme të aplikacionit BKT Mobile, banka është e përgatitur të udhëheqë tregun dhe të ofrojë vlerë edhe më të madhe për klientët e saj në vitet në vazhdim.

BANKINGU PREMIER

Objekti i Bankut Premier është të përmirësojmë mirëqenien përmes produkteve kryesore të depozitave, zgjidhjeve të përshtatshme të kredive dhe shërbimeve të specializuara për klientët tanë Premier. Duke shfrytëzuar ekspertizën tonë financiare dhe marrëdhëniet me klientët, ne ofrojmë një përvojë bankare të personalizuar dhe me nivel të lartë, të ndërtuar mbi besimin e klientit ndaj bankës, produkte financiare të përshtatura dhe shërbime konsulente të ekspertëve që ndihmojnë klientët të rrisin asetet e tyre. Shërbimi ekskluziv i klientëve me faqe internetit të dedikuar, rrjete sociale dhe qendra e thirrjeve me linjë të posaçme për këtë kategori e veçon Private Banking nga konkurrenca. Gjithashtu, kredit kartela BKT Premier Visa Platinum është zgjeruar me sukses duke rritur numrin e klientëve në treg dhe përdorimin e xhiros nëpërmjet një karteje anëtarësimi duke maksimizuar shikueshmërinë dhe angazhimin. Me kredit kartelën BKT Premier Visa Platinum ne kemi një listë të tregtarëve që ofrojmë bonus në bashkëpunim me tregtarët, duke shtuar një vlerë më tepër për klientët e Premier Banking dhe duke përfunduar përkushtimin e BKT Kosova për krijimin e marrëdhënieve afatgjata dhe të dobishme. Për më tepër, Premier Banking forcoi prezencën e saj duke marrë pjesë në Festivalin prestigjioz të Gastronomisë në Berlin (GAGF), duke nënvizuar përkushtimin për t'u angazhuar me elitën kulturore dhe kulinare. Qëllimi i kësaj pjesëmarrjeje ishte ndërtimi dhe krijimi i marrëdhënieve me klientët potencialë nga diaspora, si individë ashtu edhe biznese. Për më tepër, për të rritur angazhimin e komunitetit shqiptar dhe për të demonstruar përkushtimin tonë për të ofruar shërbime të personalizuar dhe zgjidhje inovative për klientët e diasporës. Si rezultat, Premier Banking ka kontribuar me më shumë se 20% në rritjen neto të depozitave dhe kredive të segmentit të Retail Banking. Nëpërmjet përfshirjes së ofertave unike, Premier Banking synon të bëhet një partner i besueshëm për ata që kërkojnë të menaxhojnë pasurinë e tyre.

THESARI

TREASURY SALES

Banka ka arritur normë rritjeje vjetore prej 25% në mbi 710 milionë euro në vëllime valutore me klientët në vitin 2024, falë kënaqësisë së klientit dhe strategjisë së mirë të kontraktimit të klientëve. Banka është bërë pikë referimi për zyrat e licencuara të këmbimit, përfshirë ato më të licencuara së fundmi. Në këtë mënyrë, banka ndihmoi edhe hyrjen e parave nën dyshek në sistemin financiar, gjë që kontribuoi përfundimisht në rritjen e PBB-së nëpërmjet konsumit. Për më tepër, ne kemi kontraktuar më shumë klientë të korporatave për tregtimin në FX.

Si rezultat, banka kishte një volum të mirë të tregtimit të kartëmonedhave, gjë që mban oreks të lartë për palën tjetër, duke pasur parasysh se aktualisht ekziston vetëm një bankë ndërkombëtare e interesuar për tregtimin e kartëmonedhave me bankat e Kosovës. Krahas kësaj, banka ka vazhduar të rrisë prezencën e saj edhe në tregun vendas. Në vitin 2024 banka vazhdoi bashkëpunimin me 5 banka vendase duke krijuar përfitim reciprok për të dyja palët.

Përderisa në vitin 2023 vëllimi ynë total i tregtimit të kartëmonedhave me bankat vendase ishte rreth 130 milionë euro, ai është rritur në 222 milionë në vitin 2024. Nga ana e letrave me vlerë, portofoli i klientëve nën kujdestari në fund të vitit 2024 ishte 32 milionë euro, duke përfshirë edhe obligacionet e Qeverisë së Kosovës, edhe eurobonot. Banka rregullisht rrit numrin e klientëve për obligacionet e qeverisë së Kosovës. Për të diversifikuar bazën e financimit dhe për të kontribuar në rritje, banka ka vazhduar me gamën e gjerë të produkteve të depozitave, ndërkohë që banka ka nisur edhe depozitim avans 6-mujore për të krijuar fonde afatshkurtra dhe për të mbajtur maturimin më të shkurtër me pritje të uljes së normave të interesit nga BQE. Banka përdori në mënyrë proaktive produktet e saj të ndryshme të depozitave në përputhje me objektivat e rritjes dhe të marzhit neto të interesit.

Gjithashtu, banka ka zbatuar një projekt të ri për STP (Straight Through Processing) të produkteve të Thesarit. Përmes kësaj licence, banka ka mundur komunikim të shpejtë dhe efikas përmes Sistemit të Thesarit Front Office “Kondor” dhe platformave Bloomberg, 360T. Kjo ishte një përpjekje shtesë e bankës drejt automatizimit të proceseve.

DEPARTAMENTI I MENAXHIMIT DHE TREGTISË SË ASETEVE DHE PASIVEVE (ALMTD)

Departamenti i Menaxhimit dhe Tregtisë së Aseteve dhe Pasiveve (ALMTD) u fokusua kryesisht në menaxhimin e likuiditetit dhe menaxhimin e bilancit në vitin 2024. Gjatë vitit, normat e interesit globale mbetën të larta. Kjo është arsyeja pse, fondet e tepërta në përgjithësi përdorëshin për depozitat afatshkurtra në tregun e parasë, duke shfrytëzuar të gjitha limitet e disponueshme dhe lehtësitë e kompensimit në llogaritë korrespondente. ALMTD replikoi portofolin e saj të letrave me vlerë duke riinvestuar shlyerjet e obligacioneve ndërkombëtare në tregun vendor të letrave me vlerë. Banka dyfishoi portofolin e obligacioneve të Qeverisë së Kosovës për të arritur 31% të tregut për obligacionet vendase, ndërkohë që bankat e tjera ulën ekspozimin e tyre me rreth 20%. ALMTD përfundoi gjithashtu zhvillimin e projektit në Platformën Bloomberg i cili i mundëson bankës të jetë krijuese e çmimeve dhe të publikojë çmimet dhe normat e kthimit të obligacioneve të Qeverisë së Kosovës në nivel global. Rreziku i këmbimit valutor është menaxhuar në mënyrë proaktive dhe minimizuar duke zbatuar aktivitetet e nevojshme mbrojtëse. Kjo ka ndihmuar në gjenerimin e të ardhurave të mira tregtare nga menaxhimi proaktiv i pozicionit strukturor të FX. ALMTD ekzekutoi transaksionin e parë të bankës FX Swap me një kompani amerikane të shërbimeve financiare pavarësisht sfidave të marrëveshjes ISDA.

Me aktivitet të fuqishëm ndërkombëtar bankar falë përpjekjeve të Departamentit të Institucioneve Financiare, Thesari diversifikoi bazën e financimit me shumicë duke pasur mbi 120 milionë euro financime nga bankat dhe institucionet financiare ndërkombëtare deri në fund të vitit 2024. Banka nënshkroi GMRA me një bankë holandeze, sipas së cilës ALMTD ekzekutoi financimin e parë të letrave me vlerë (repo mbi një vit) për një pjesë të financimit të letrave me vlerë.

Grupi i Thesarit përdori Çmimin e Transferimit të Fondeve (FTP) si një mjet aktiv për administrimin e rrezikut të normës së interesit për të optimizuar marzhin neto të interesit për bankën. Sistemi FTP mbron njësitë e biznesit nga luhajtjet e normave të interesit dhe për këtë arsye fokusohet në menaxhimin e aktivitetëve të tyre me transferimin e rrezikut të normës së interesit në Thesar, i cili zbutet nga qasja proaktive e menaxhimit të rrezikut nga ALMTD përmes produkteve të tilla si swap-et e normave të interesit.

DEPARTAMENTI I INSTITUCIONEVE FINANCIARE

Viti 2024 shënoi një moment të rëndësishëm për sektorin financiar të Kosovës, pasi Kosova mori vlerësimin e saj të parë nga Agjencia e Vlerësimit Fitch. Ky vlerësim ka lehtësuar procesin për bankat ndërkombëtare për të vendosur limite për Kosovën dhe limite në emër të bankave që operojnë në Kosovë. Ndërsa, për bankën, Departamenti i Institucioneve Financiare luajti një rol të rëndësishëm përmes përpjekjeve të vazhdueshme, duke përfshirë vizitat strategjike, pjesëmarrjen aktive në konferenca ndërkombëtare dhe duke qenë në kontakt të vazhdueshëm, që e bënë më të lehtë për bankat jashtë Kosovës të caktojnë limite për bankën tonë. Kundërpalët nga vende të ndryshme kanë vendosur limite krediti, limite për këmbim valuator (FX) dhe limite për tregtim financimi në emrin tonë gjatë gjithë vitit 2024. Me një bazë klientësh në rritje dhe marrëdhënie të forcuara, Departamenti i Institucioneve Financiare hapi me sukses llogari të reja korrespondente për të përmbushur nevojat e klientëve në valutat: SEK, AUD dhe CAD. Gjithashtu, banka mundësoi transaksione të këmbimit valuator (FX) dhe pagesa në këto valuta, duke krijuar kështu një kanal të ri për klientët dhe bankën. Objektivi është të tërheqë flukset e remitancave duke prezantuar valuta të reja. Për më tepër, u hapën llogari të reja tregtare investuese me StoneX Financial Ltd. dhe Interactive Brokers LLC. Financimi Tregtar gjithashtu përfitoi nga këto marrëdhënie të forcuara. Këto instrumente ishin thelbësore për sigurimin e transaksioneve dhe ofrimin e sigurisë për të dy blerësit dhe shitësit, duke krijuar kështu një mjedis tregtar më të fortë.

MENAXHIMI I RREZIKUT

Funksioni i Menaxhimit të Rrezikut ka rol kryesor për identifikimin, vlerësimin, menaxhimin dhe raportimin e rreziqeve të përgjithshme me të cilat përballet banka dhe zhvillimin e strategjive dhe politikave të shëndosha për menaxhimin e rrezikut. Funksioni solid dhe i pavarur i bankës për funksionin e Menaxhimit të Rrezikut, siguron ekzekutimin prioritetive strategjike të bankës pa e ekspozuar bankën ndaj rreziqeve financiare dhe jofinanciare. Politikat dhe proceset e zbatimit të menaxhimit të rrezikut si dhe ekzekutimi i tyre efektiv nëpërmjet kornizës qeverisëse, teknologjisë dhe sistemit gjithëpërfshirës të menaxhimit të rrezikut, mundësojnë aplikimin e strategjisë së rrezikut që është në përputhje me natyrën e veprimtarisë së biznesit, aktivitetëve të saj dhe me mjedisin rregullativ dhe të jashtëm.

Banka zbaton menaxhimin e rrezikut si kryesor për mbrojtjen e klientëve, bizneseve, kolegëve dhe aksionerëve të vet dhe për mbrojtjen e komunitetit të cilit i shërben. Ndaj, banka përkujdeset të ketë një qasje gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut në të gjithë nivelet e organizatës dhe për të gjitha llojet e rreziqeve. Kjo mundësohet nga një kornizë e mirë e menaxhimit të rrezikut që përfshin parimet dhe praktikën kryesore që banka ka në funksion për të menaxhuar rreziqet financiare dhe jofinanciare.

Funksioni i menaxhimit të rrezikut është i pavarur dhe raportimi bëhet direkt tek Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Menaxhimit të Rrezikut. Ky komiteti bën mbikëqyrjen dhe siguron që menaxhmentit të lartë i besohet përgjegjësi për të zbatuar kornizën gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut që synon të identifikojë, vlerësojë dhe menaxhojë rreziqet e bankës. Përgjegjësitë e Bordit përfshijnë miratimin e politikave të rrezikut, vlerësimin e kornizave të rrezikut, analizimin dhe raportimin për menaxhmentin.

Grupi për Menaxhimin e Rrezikut ka përgjegjësi miratimin e kornizës së strategjisë së rrezikut në përputhje me rreziqet me të cilat përballet banka. Kjo kornizë përfshin zbatimin e një sërë politikash, procedurash dhe kontrollesh, si dhe monitorimin e vazhdueshëm dhe promovimin e vetëdijësimit për rrezikun, por edhe vendimmarrjen solide operacionale dhe strategjike në të gjitha nivelet e bankës. Grupi mbështet qasjen konsistente ndaj menaxhimit të rrezikut kreditor, të tregut, likuiditetit dhe rrezikut operacionale, duke zbatuar politika, procese dhe sisteme në të gjithë organizatën. Grupi për Menaxhimin e Riskut është i pavarur nga linjat e biznesit të bankës dhe nuk përfshihet në gjenerimin e të hyrave apo në vendimmarrjet e biznesit. Kjo strukturë shërben si linja e dytë e mbrojtjes, duke mbuluar të gjitha llojet e rrezikut që gjenerohen nga të gjitha linjat e biznesit.

Grupi për Menaxhimin e Rrezikut përfshin:

- Departamentin e Rrezikut Kreditor
- Departamentin e Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit
- Departamentin e Rrezikut Operacional

RREZIKU KREDITOR

Rreziku kreditor nënkupton potencialin për humbjet financiare që rezultojnë kur kredimarrësit nuk u përmbahen detyrimeve të tyre për kthim të kredive. Ky rrezik kryesisht rrjedh nga kredi që u janë dhënë bankave, klientëve, nga garancitë financiare dhe nga rreziqet e palëve tjera. Për ta menaxhuar rrezikun kreditor në mënyrë proaktive, banka zbaton strategji dhe politika të ndryshme që përkufizojnë shkallën e rrezikut dhe tolerancën brenda së cilës banka mund të veprojë.

Strategjia për Rrezikun Kreditor është zhvilluar në përputhje me parimet e mëposhtme që e mbështesin bankën të:

- Krijojë mjedis të duhur për rrezikun kreditor në bankë;
- Funksionojë në pajtueshmëri me politikën dhe procedurat e përcaktuara të kredidhënies;
- Sigurojë kontrollet e duhura të rrezikut kreditor; dhe
- Të menaxhojë, vlerësojë dhe monitorojë procesin e duhur për menaxhimin, matjen dhe monitorimin e procesit të kredidhënies.

Në veçanti, funksionet kryesore të Departamentit të Riskut Rrezikut Kreditor janë: Menaxhimi i Kapitalit, Menaxhimi dhe Monitorimi i Portfolios, Analiza e të dhënave të rrezikut dhe Vlerësimi i Kolateralit.

MENAXHIMI I KAPITALIT

Menaxhimi i kapitalit mbetet një aspekt kyq për menaxhimin efikas të rrezikut. Duke monitoruar nga afër dhe kryer analiza të aseteve të peshuara me rrezik, sigurohet shpërndarja efiçente e kapitalit, duke optimizuar strukturën e kapitalit e cila siguron rritjen e qëndrueshme dhe përputhshmëria me kërkesat e autoritetit rregullativ.

MENAXHIMI I PORTFOLIOS

Si pjesë e menaxhimit të portfolios, përfshirja në veprimtarinë e përditshme bankare është thelbësore për të siguruar menaxhim dhe monitorimin efektiv të rrezikut. Prandaj, departamenti i Menaxhimit të Rrezikut janë pjesë e komiteteve të kredisë në rolin e vëzhguesit, për të monitoruar përputhshmërinë e huadhënieve të reja me politikën dhe vendimet strategjike të bankës. Ky funksion siguron që cilësia e portfolios të mbetet brenda kornizave të përcaktuara të rreziqeve brenda kuadrit të fortë të qeverisjes. Humbjet e rezervuara për ekspozimin e kredive maten dhe vlerësohen në bazë të parametrave si normat e mospagimit, humbjet nga mospagimi dhe zhvillimet makroekonomike.

Vlerësimi i kolateralit të marrë si hipotekë në favor të bankës është po ashtu pjesë e menaxhimit të rrezikut. Si kolaterale të luajtshme, ashtu edhe ato të paluajtshme, që shërbejnë si garancion për sigurimin e ekspozimit ndaj kredisë janë subjekt i vlerësimeve të jashtme të plotësuara nga vlerësimet e ekspertizës së brendshme. Gjatë vlerësimit, merren parasysh faktorë të ndryshëm, si vendndodhja e pronës, kushtet dhe tendencat e tregut, mbi të cilat zbatohen pragjet përkatëse të amortizimit. Pronat rivlerësohen rregullisht në baza vjetore.

MONITORIMI I PORTFOLIOS

Funksioni i monitorimit të portfolios ben monitorimin e njohuri në kohë reale mbi mbi performancën e portfolios së kredisë në kohë reale. Mjetet e avancuara analitike dhe monitoruese mundësojnë identifikimin e rreziqeve dhe tendencave në zhvillim, si në portfolion e kredive individuale ashtu edhe në atë të biznesit.

Analizimi i trendeve të tregut ofron njohuri të vlefshme mbi kushtet ekonomike, zhvillimet në industri dhe ndryshimet e mundshme në sjelljen e huamarrësve. Kjo qasje i lejon bankës të marrë vendimet e duhura për kredidhënie dhe të vlerësojë ngjarjet potenciale të Rritjes së Ndjeshme të Rrezikut të Kredisë (SICR) duke identifikuar vështirësitë financiare të huamarrësve, ndryshimet e pafavorshme në mjedisin ekonomik ose faktorë të tjerë që japin indikacion për tregojnë një rrezik të shtuar të mospagesës, dhe kërkojnë rregullime në procesin e provizionimeve. Monitorimi i treguesve, si ndryshimet në vlerësimet e kredive, raportet financiare dhe kushtet e tregut, ndihmojnë në identifikimin e hershëm të ngjarjeve SICR.

Stres testi sistemik përdoret për të vlerësuar qëndrueshmërinë e portfolios së kredisë nga aplikimi i situatave ekstreme të simuluar përmes përdorimit të të dhënave reale dhe supozimeve. Ky proces shkon përtej analizës së rregullt të rrezikut, dhe përfshin skenarë të ndryshëm për të vlerësuar se si do të performonte portfolio e bankës në situatë të pafavorshme.

Stres Testi mundëson analizën e ndjeshmërisë duke identifikuar dobësitë, në bazë të cilave përgatiten planet e ndërhyrjes për përmirësim. Kjo qasje forcon aftësinë e bankës për të ruajtur një portofol të qëndrueshëm nën çdo kusht ekonomik.

ANALIZA E TË DHËNAVE TË TREGUT

Funksioni i Analizës së të dhënave të Tregut është krijuar rishtazi brenda Departamentit të Riskut të Kredisë me qëllim që të mbulojë nevojat më të fundit të institucioneve financiare për të zhvilluar mjetet e veta të modelimit të rrezikut për qëllime vendimmarrjeje duke vlerësuar performancën e grupeve të të dhënave të rrezikut të brendshëm/portfolios. Nëpërmjet të dhënave të brendshme financiare dhe të dhënave të tregut identifikohen tendencat, anomalitë ose modelet që mund të tregojnë rrezik potencial që mund të jetë i dëmshëm për organizatën. Kështu, gjatë vlerësimit të rezultateve bazuar në analizat sasiore dhe cilësore, merren vendime përkatëse për minimizimin e rrezikut të mundshëm dhe rrjedhimisht zhvillimin e mjeteve të reja për zbutjen e rreziqeve.

RREZIKU I TREGUT

Rreziku i tregut lidhet me uljet e mundshme të vlerës së një investimi për shkak të luhatjeve të faktorëve të tregut. Ai i referohet rreziqeve me të cilat përballet banka nga luhatjet në çmimet e tregut, sidomos ndryshimet në normat e interesit, kursin e këmbimit valutor dhe çmimet e kapitalit dhe të mallrave. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit, shërben si linja e dytë e mbrojtjes duke monitoruar dhe analizuar zhvillimet e rrezikut të tregut.

RREZIKU I NORMËS SË INTERESIT

Banka vlerëson burime të ndryshme të rrezikut të normës së interesit që mund të ndikojnë në fitim dhe në ekspozim në librin e bankës, duke përfshirë: rrezikun e içmimit, rrezikun e kurbës së kthimit (Yield curve), rrezikun bazë dhe rrezikun e opsioneve.

Procesi i matjes së rrezikut të normës së interesit të bankës integron ekspozimet ndaj rrezikut të normës së interesit që rrjedhin nga spektri i plotë i aktiviteteve të bankës, përfshirë burimet tregtuese dhe ato jotregtuese. Ky integrim bën të mundur që menaxhmenti të ketë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të rrezikut të normës së interesit nëpër produkte dhe linja biznesi. Efikasiteti i strategjisë së bankës për menaxhimin e rrezikut të normës së interesit matet duke vlerësuar ekspozimin ndaj luhatjeve të normës së interesit.

RISKU I VALUTËS SË HUAJ

Banka kryesisht vepron në valuta të huaja të ndryshme, përfshirë USD, GBP, CHF, ALL, AUD, CAD, TRY, XAU dhe SEK. Mirëpo banka bën përpjekje që të mbajë pozicione të mbyllura (pozicione të balancuara afatgjata-afatshkurtra) për të gjitha valutat e huaja. Ekspozimi i Riskut të Këmbimit të Valutës llogaritet përmes pozicioneve të hapura neto për secilën valutë dhe për të gjitha valutat në bazë të agreguar.

RREZIKU I ÇMIMIT TË LETRAVE ME VLERË

Banka ka Portfolion e Letrave me Vlerë që përbëhet nga letrat me vlerë për Shitje, që Mbahen deri në Maturim ose që Mbahen për Tregtim. Bordi i Drejtorëve miraton kufijtë e ndalimit të humbjeve të likuiditetit për rreziqet e tregut. Në rast të ndalimit të humbjes së likuiditetit, nëse arrihet kufiri, pozicioni duhet të mbyllet. Nga ana tjetër, në kuadër të konsultimit për ndalimin e humbjes, menaxhmenti duhet të informohet dhe duhet të merret një vendim pozitiv për të vazhduar drejtimin e pozicionit. Rreziku i ndërlidhur me investimet e mbajtura në portofolin ASF vlerësohet përmes skenarëve të stres-testeve që përshkruhen në Politikën e Menaxhimit të Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit.

RREZIKU I LLIKUIDITETIT

Menaxhimi i riskut të likuiditetit është pjesë e rëndësishme e veprimtarisë së bankës. Mjaftueshmëria e likuiditetit arrihet si nga këndvështrimi i brendshëm, ashtu edhe nga ai rregullator. Përveç kufijve limiteve të përcaktuar nga Banka Qendrore e Republikës së Kosovës, banka ka krijuar kornizë të qëndrueshme të menaxhimit të rrezikut të likuiditetit udhëzuese.

Rreziku i likuiditetit monitorohet, analizohet dhe parashikohet vazhdimisht kundrejt afateve të ndryshme kohore për t'u siguruar që banka ka likuiditetit të mjaftueshëm për të përmbushur menjëherë detyrimet e veta. Duhet theksuar se normat e përcaktuara nga rregullatorie monitorohen në përputhje me specifikatimet e parashikuara nga rregulloret. Analizat dhe limitet e brendshme të likuiditetit monitorohen bazuar në supozimet e modeluara nga Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit. (MLRD).

Që nga fillimi i vitit 2023, banka ka integruar brenda Kornizës së Likuiditetit përgatitjen dhe monitorimin e dy kërkesave të reja të raportimit rregullator, përkatësisht Raportin e Mbulueshmërisë të Likuiditetit dhe Raportin Neto të Financimit të Qëndrueshëm. Këto kërkesa përgatiten dhe monitorohen në vazhdimësi. Lidhur me Raportin e Mbulueshmërisë të Likuiditetit LCR, Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit ka zhvilluar katër skenarë të ndryshëm stresi për të matur likuiditetin e bankës në kohë stresi.

Departamenti i Thesarit ka përgjegjësi mbikëqyrjen e pozicionit të likuiditetit ditor dhe pozicionit të likuiditetit afatshkurtër, të sigurojë që detyrimet përmbushen si në kushte normale, ashtu edhe në kushte të stresit gjatë gjithë kohës. Ndërkohë, pozicioni afatgjatë i likuiditetit monitorohet në nivel banke, me kufij të përcaktuar si për skenarët e aktivitetit të zakonshëm, ashtu edhe për skenarët e stresit.

Gjatë vitit 2023, pozicioni i likuiditetit të bankës mbeti i qëndrueshëm dhe të gjithë treguesit e likuiditetit, përfshirë masat e brendshme dhe rregullatore, qëndruan brenda kufijve të tyre përcaktuarkatës.

Plani rezervë i likuiditetit

BKT ka hartuar Planin Rezervë të Likuiditetit për të siguruar një kornizë me shkallë të lartë fleksibiliteti, që i mundëson bankës të reagojë me shpejtësi ndaj situatave të ndryshme. BKT rregullisht e përshtat Planin Rezervë të Likuiditetit në bazë të analizës së vazhdueshme të rrezikut të likuiditetit dhe rezultateve të skenarëve dhe supozimeve të përdorura në testet e stresit.

RREZIKU OPERACIONAL

Në peizazhin dinamik të industrisë bankare, risku rreziku operacional mbetet shqetësim kritik që kërkon vëmendje të vazhdueshme dhe menaxhim proaktiv. Teksa përballemi me ndërlikimet e veprimtarisë së përditshme, është e domosdoshme të njohim dhe trajtojmë natyrën komplekse të riskut operacional që të arrihet qëndrueshmëria e institucionit.

Rreziku Operacional definohet si rrezik i humbjeve të shkaktuara nga proceset e brendshme të dështuara apo jo adekuate, sistemeve. njerëzve, dhe ngjarjeve të jashtme. Këto rreziqe mund të shfaqen në forma të ndryshme, përfshirë si gabime njerëzore, ndërprerje e veprimtarisë, mos funksionim i teknologjisë, mashtime apo kërcënime të jashtme. Nisur nga kompleksiteti i natyrshëm i operacioneve të përditshme, është e domosdoshme të ndërtohet një kornizë gjithëpërfshirëse, me qëllim të identifikimit, vlerësimit, zvogëlimit të rrezikut operacional. Kjo kategori e rrezikut analizohet dhe menaxhohet në bazë të të dhënave të bankës për humbjet historike dhe rezultatet e vetëvlerësimeve të kontrollit të rrezikut. me qëllim të identifikimit, vlerësimit, zvogëlimit (përfshirë edhe kontrollet e brendshme) dhe monitorimit

Banka zbaton konceptin e tri linjave mbrojtëse për të menaxhuar rrezikun operacional. Çdo punonjës i bankës është përgjegjës dhe i trajnuar për të identifikuar ngjarjet e rrezikutoperacional në fushat e tyre përkatëse. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut Operacional bënë raporte periodike mbi vlerësimet e rrezikut, humbjet, treguesit, skenarët dhe masat për Komitetin e Menaxhimit të Rrezikut.

Përveç kornizës gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut operacional, Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut Operacional zhvillon kontrolle rutinore për të rritur edhe më tej qëndrueshmërinë e bankës. Këto kontrolle përfshijnë ekzaminime të rregullta të transaksioneve dhe diferencave në para për të siguruar integritetin e transaksioneve financiare. Procedurat e trajtimit të ankesave rishikohen sistematikisht për të adresuar çdo çështjet, me qëllim për të krijuar Kjo nxit nxitur një kulturë të kënaqëshmërisë dhe pajtueshmërisë së klientit. Këto kontrolle rutinore janë thelbësore për të identifikuar dhe adresuar çdo çështje në fazat e hershme, për menaxhimin efektiv të rrezikut operacional.

Monitorimi i Treguesve Kryesorë të Rrezikut bëhet çdo tre muaj, dhe çdo shkelje e kritereve të aracaktuara raportohen tek Komiteti i Menaxhimit të Rrezikut. Kjo qasje proaktive mundëson ndërhyrje dhe vendimmarrje të shpejtë për zvogëlimin e rreziqeve të risqet e mundshme. Bashkëpunimi ndërmjet Departamentit të Rrezikut Operacional dhe Komitetit të Menaxhimit të Rrezikut mundësojnë reagim gjithëpërfshirës dhe në kohë ndaj rreziqeve operationale që shfaqen, duke i kontribuar stabilitetit të përgjithshëm të operationeve tona.

Po ashtu, banka i kushton rëndësi të madhe Analizës së Ndikimit në Biznes për të kuptuar pasojat e mundshme të ngjarjeve të rrezikut operacional. Duke identifikuar dhe duke u dhënë prioritet proceseve dhe funksioneve kryesore, përpjekjet mund të orientohen në parandalimin e rreziqeve më të mëdha, minimizimin e rreziqeve të mundshme dhe ofrimit të vazhdueshëm të shërbimeve thelbësore për palët e interesit.

Strategjia e menaxhimit të rrezikut përfshin Vetëvlerësimin e Kontrollit të Rrezikut si një komponent me rëndësi. Procesi i vetëvlerësimin të kontrollit të rrezikut ka të bëjë me pjesëmarrjen aktive të menaxherëve të linjës së biznesit, të cilët në rolin e tyre si menaxherë të rrezikut operacional, vlerësojnë rreziqet brenda fushave të tyre përkatëse. Rezultatet e vetëvlerësimin të kontrollit të rrezikut ofrojnë njohuri të vlefshme në kornizën e përgjithshme të menaxhimit të rrezikut, duke mundësuar përmirësimin dhe përsosjen e vazhdueshme të strategjive për zvogëlimin e rrezikut operacional të bankës.

PARANDALIMI I PASTRIMIT TË PARAVE

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë SH.A. është e përkushtuar të kryejë aktivitetet e saj të biznesit me integritet, duke respektuar standarde të larta për parandalimin e pastrimit të parave (PPP), luftimin e financimit të terrorizmit (LFT), kundër ryshfetit dhe korrupsionit (KPK), kundër mashtrimeve dhe veprave të tjera të dënueshme. Këto standarde janë krijuar për të siguruar që banka ruan integritetin, transparencën dhe pajtueshmërinë me kërkesat ligjore dhe rregullatore.

Aktivitetet kundër pastrimit të parave përfshijnë zbatimin e masave për zbulimin dhe parandalimin e përdorimit të produkteve dhe shërbimeve bankare për pastrim parash ose aktivitete të tjera të paligjshme. Disa nga aktivitetet tona kryesore të PPP-së përfshijnë: hartimin dhe zbatimin e politikave dhe procedurave adekuate, aplikimin e masave të kujdesit të duhur ndaj klientit që janë në përpjesëtim me nivelin e rrezikut, përdorimin e teknologjisë së avancuar për skringun e klientëve dhe monitorimin e transaksioneve të tyre, bashkëpunimin me NjIF-in lokal dhe autoritetin rregullator për të raportuar dhe adresuar çështjet që lidhen me PPP, ofrimin e programit gjithpërfshirës të trajnimit për punonjësit, etj. Auditimet e rregullta të brendshme dhe të jashtme janë gjithashtu pjesë integrale e kuadrit tonë të pajtueshmërisë, për të vlerësuar efektivitetin e programit për PPP dhe për të siguruar pajtueshmërinë në baza të vazhdueshme.

AKTIVITETET ESG DHE TË QËNDRUESHMËRISË

QËNDRUESHMËRIA E BKT KOSOVA 2024

BKT Kosova ka vazhduar të demonstrojë se është thellësisht e përkushtuar për të ndërtuar një të ardhme të qëndrueshme, duke nxitur aktivisht ndryshime pozitive përmes iniciativave të përgjegjshme dhe praktikave inovative. Ne vazhdojmë të integrojmë zgjidhje miqësore me mjedisin në operacionet tona dhe strategjinë afatgjatë, me fokus në menaxhimin mjedisor, përgjegjësinë sociale dhe qëndrueshmërinë ekonomike. Duke prioritetizuar iniciativat e gjelbra, promovuar përfshirjen financiare dhe përshtatur praktikën tona të biznesit me standardet globale të qëndrueshmërisë, synojmë të krijojmë vlerë të qëndrueshme për të gjitha palët tona të interesit dhe komunitetin më të gjerë. Si pjesë e projektit Greening BKT Kosova, i cili mbështetet nga Green for Growth Fund (GGF) dhe European Fund for Southeast Europe (EFSE), gjatë vitit 2024 BKT Kosova ka miratuar Strategjinë ESG 2024-2030, e cila përshkruan përkushtimin tonë për të integruar parimet ESG në të gjitha aspektet e operacioneve tona të biznesit, duke siguruar përshtatjen me kërkesat e ardhshme të tregut dhe trendet globale të qëndrueshmërisë. Si një kontribues i përgjegjshëm për shoqërinë tonë, fokusi ynë mbetet në aktivitetet miqësore me mjedisin brenda bankës dhe rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor të punonjësve. Ne gjithashtu kemi bërë përpjekje për menaxhimin e energjisë brenda ambienteve të bankës duke matur konsumin dhe përcaktuar objektivat për reduktimin e konsumit të energjisë, eliminimin e përdorimit të plastikës njëpërdorimshe, prezantimin e kornizës së kredidhënies së gjelbër dhe zbatimin e Eco Loans për rritjen e efikasitetit të energjisë.

Në vitin 2024, BKT Kosova publikoi Raportin e saj të parë të Qëndrueshmërisë me aktivitetet e realizuara gjatë vitit 2023, duke shënuar një moment të rëndësishëm në udhëtimin tonë drejtë transformimit të qëndrueshëm të biznesit. Ky raport thekson dhe dëshmon përkushtimin tonë ndaj iniciativave mjedisore, kontributeve sociale dhe praktikave të qeverisjes.

Në lidhje me segmentin mjedisor, në vitin 2024, ndërmorëm një iniciativë të rëndësishme të qëndrueshmërisë duke instaluar panelet diellore në çatinë e Zyrës Qendrore. Këto panele diellore kanë një kapacitet prej 22.23 kWp. Energjia e gjeneruar nga to do të përdoret për të përmbushur nevojat tona për ngrohje dhe konsum të përgjithshëm të energjisë, duke reflektuar përkushtimin tonë ndaj energjisë së rinovueshme. Kjo iniciativë është një hap kyç në përpjekjet tona të vazhdueshme për të promovuar praktikën e qëndrueshme brenda operacioneve tona. Duke promovuar transaksionet digjitale, Banka ka reduktuar ndjeshëm konsumin e letrës për 2% gjatë këtij viti, përqindje kjo që do të rritet në vitet e ardhshme për shkak të fokusit të bankës në transaksionet digjitale. Aktualisht, mbi 80% e transaksioneve të Bankës kryhen përmes kanaleve digjitale.

Programi ynë i financimit të gjelbër përfshinë investime në energji të rinovueshme, efikasitet energjetik, menaxhim të qëndrueshëm të ujit dhe mbetjeve. Gjatë vitit 2024, ne gjithashtu kemi qenë të angazhuar në zhvillimin e një programi të financimit të gjelbër për ekonominë qarkore dhe efikasitetin e burimeve në procesin e prodhimit - Kredia për Ekonominë Qarkore, e cila do të jetë e disponueshme për bizneset vendore duke filluar nga janari 2025.

Qëllimi kryesor i kredisë është të mbështesë kompanitë prodhuese që prodhojnë sasi të mëdha të mbetjeve, për të optimizuar proceset e tyre të prodhimit dhe biznesit për të kaluar nga modeli linear në modelin e biznesit qarkor. Kredia do të mbështesë reduktimin e gjurmëve mjedisore dhe ndikimit negativ të kompanive në ekosisteme, ndërkohë që rrit vlerat ekonomike të kompanive dhe pozicionimin e tyre në tregjet rajonale dhe të BE-së. Ne jemi të përkushtuar për të reduktuar gjenerimin e mbetjeve operacionale si pjesë e aktiviteteve dhe ndikimit të bankës duke vendosur shportat për ndarjen e mbeturinave në Zyrën Qendrore dhe degën në Pejton.

Në lidhje me segmentin e qeverisjes, ne kemi krijuar Komitetin e Qëndrueshmërisë dhe në baza të rregullta raportojmë aktivitetet ESG brenda bankës, duke siguruar transparencë, vazhdimësi dhe raportim të përditësuar të ESG që përmban treguesit më të rëndësishëm të performancës dhe progresin e zbatimit të strategjisë. BKT Kosova gjithmonë ka synuar eliminimin e hendekut gjinor në paga dhe ka arritur të mos bëjë asnjë dallim mes punonjësve meshkuj dhe femra në të njëjtat pozicione pune. Si një vazhdimësi e iniciativës sonë të qëndrueshmërisë, ne kemi miratuar Politikën tonë të Sistemit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social, e cila përputhet me vizionin dhe misionin e BKT Kosova në lidhje me qëndrueshmërinë mjedisore, përgjegjësinë sociale dhe zhvillimin e qëndrueshëm dhe përfaqëson një grup procesesh dhe praktikash që synojnë të minimizojnë ndikimin negativ në aspektet mjedisore dhe sociale.

Në kuadër të angazhimit social, kemi punuar ngushtë me punonjësit dhe palët e interesuara për të rritur ndërgjegjësimin mbi çështjet e qëndrueshmërisë duke organizuar një tryezë të rrumbullakët me temën “Fuqizimi i ekonomisë së gjelbër – Roli strategjik i bankave në tranzicionin e qëndrueshëm të Kosovës” dhe kemi mbështetur Konferencën e tretë Ndërkombëtare për Qëndrueshmërinë Mjedisore dhe Ndryshimet Klimatike. Në lidhje me angazhimin tonë për zhvillimin e stafit, kemi organizuar vazhdimisht trajnime mbi çështjet ESG duke përfshirë kreditimin e gjelbër dhe temat e mirëqenies që lidhen me segmentin social. Përveç kësaj, BKT Kosova si çdo vit vazhdoi me iniciativën e dhurimit të gjakut, tashmë një traditë e bankës. Pjesëmarrja e konsiderueshme e punonjësve në këtë aktivitet paraqet angazhimin e institucionit tonë për të krijuar një ndikim pozitiv dhe për të dhënë një shembull në shoqëri. Si pjesë e iniciativave për të rritur ndërgjegjësimin për mjedisin dhe planetin tonë në përgjithësi, BKT Kosova organizoi aktivitet për Ditën Botërore të Pastrimit ku stafi ynë shprehu gatishmërinë për të qenë pjesë e iniciativës për kujdesi ndaj mjedisit. Si pjesë e programit tonë të financimit të gjelbër, kemi ofruar mbështetje për gratë sipërmarrëse dhe start-up-et për të stimuluar fuqizimin e grave dhe sipërmarrësit e rinjë për të zhvilluar idetë e tyre të biznesit dhe për të mbështetur projektet bujqësore gjithashtu.

BKT Kosova vazhdon të kontribuojë në rritjen e privatësisë dhe sigurisë së të dhënave personale brenda bankës dhe reduktimin e përgjithshëm të incidenteve duke zbatuar masa specifike për të siguruar sigurinë dhe privatësinë e të dhënave personale të punonjësve, si dhe të dhënave personale të klientëve.

Gjatë vitit 2024, ishim të nderuar të merrnim tre Çmime për Qëndrueshmëri:

- Best Environmental Sustainable Bank Kosovo 2024 – Global Business Magazine;
- Best Sustainable Bank Kosovo 2024 – World Economic Magazine;
- Best Bank for Sustainable Development Kosovo 2024 – Global Banking and Finance.

PLANET E SË ARDHMES

BKT Kosova do të vazhdojë angazhimin ndaj aktiviteteve miqësore ndaj mjedisit, reduktimin e konsumit të energjisë dhe rritjen e përdorimit të energjisë së rinovueshme për nevojat e ngrohjes dhe energjisë elektrike, reduktimin e konsumit të benzinës dhe karburanteve të tjera fosile brenda bankës, rritjen e përshtatshmërisë së klientëve me parimet mjedisore, zhvillimit të programeve të financimit të gjelbër për energjinë e rinovueshme dhe efikasitetin energjetik. Kontributi ynë social do të jetë i orientuar për të promovuar iniciativat për barazinë gjinore, për të siguruar kënaqësinë e përgjithshme të punonjësve dhe klientëve tanë.

PËRGJEGJËSIA SOCIALE E KORPORATËS

Në BKT Kosova, ne jemi të përkushtuar për të pasur një ndikim pozitiv në komunitetet që shërbejmë. Iniciativat tona të përgjegjësisë korporative dhe sociale (CSR) udhëhiqen nga vlerat tona thelbësore: integriteti, inovacioni dhe gjithëpërfshirja. Besojmë se një biznes i suksesshëm duhet të kontribuojë gjithashtu në mirëqenien e shoqërisë dhe mbrojtjen e mjedisit. Kjo frymë e përgjegjshmërisë na inkurajon të punojmë për një të ardhme më të mirë për të gjithë.

Angazhimi në komunitet

BKT Kosova vazhdimisht angazhohet me komunitetet lokale përmes iniciativave dhe mbështetjeve të ndryshme të cilat synojnë përmirësimin e arsimit, kujdesin shëndetësor dhe mirëqenien sociale. Partneritetet e bankës me organizatat jofitimprurëse dhe grupet e komunitetit ndihmojnë në adresimin e çështjeve sociale dhe në mbështetje të atyre në nevojë.

BKT Kosova është krenare për mbështetjen me bursa arsimore, fushatat shëndetësore dhe projektet të cilat ndikojnë në zhvillimtë komunitetit.

Në BKT Kosova, jemi të përkushtuar të jemi një institucion i përgjegjshëm. Përpjekjet tona ndaj CSR pasqyrojnë angazhimin tonë për të krijuar një të ardhme më të mirë për komunitetet të cilave ju shërbejmë, mjedisin dhe punonjësit tanë.

Në vitin 2024, BKT Kosova vazhdoi të japë kontribute të rëndësishme për komunitetin përmes iniciativave të ndryshme, duke përfshirë:

Donacionet për "Sindromën Down Kosova"

Donacionet për OJQ Autizmi

Donacionet për OJQ Hader

Donacionet për Shkollat Maarif të Kosovës

Donacionet për Linja e Jetës

Donacionet e kompjuterëve për pesë shkolla dhe kopshte të ndryshme

Sponsorimi i Komitetit Olimpik të Kosovës (KOK)

Sponsorimi i një programi shkëmbimi kulturor mes Shkollës së Mesme Pertevniyal dhe Shkollës së Mesme Shkencore Gjon Buzuku

Sponsorimi i filmit "Gesmisin Koku"

Fushata "Bëhu një Hero"

Sponsorimi i "Konferencës së Tretë Ndërkombëtare mbi Qëndrueshmërinë Mjedisore dhe Ndryshimet Klimatike"

Organizimi i një diskutimi në tavolinë mbi "Fuqizimi i Ekonomisë së Gjelbër: Roli Strategjik i Bankave në Transitionin e Qëndrueshëm të Kosovës"

Sponsorimi i Festarit 2024

Këto përpjekje nënvizojnë përkushtimin e BKT Kosova për prosperitetin e komunitetit, sportit dhe rinisë në Kosovë, si dhe promovimin e praktikave të qëndrueshme të biznesit.

MENAXHIMI I PUNONJËSVE

KULTURË E PËRQENDRUAR TE PUNONJËSIT

BKT Kosova mbetet e palëkundur në përkushtimin e saj për të krijuar një mjedis pune të jashtëzakonshëm. Banka është e angazhuar për diversitet dhe përfshirje brenda fuqisë punëtore, njeh dhe shpërblen performancën, kultivon talentin dhe priorizon mirëqenien fizike, emocionale dhe financiare të punonjësve të saj. Në qendër të strategjisë së BKT Kosova për rritje të qëndrueshme është kultivimi i angazhimit të punonjësve, krijimi i një mjedisi mbështetës që mundëson rritjen dhe zhvillimin. Kjo, nga ana tjetër, fuqizon punonjësit të ofrojnë shërbim të jashtëzakonshëm për klientët duke ndërtuar karriera të suksesshme brenda organizatës.

ZGJERIMI

Gjate vitit 2024, BKT Kosova punësoi gjithsej 84 punonjës të ri. Shpërndarja gjinore e punonjësve është 56% femra dhe 44% meshkuj. Fokusi i bankës për të kombinuar profesionistë me përvojë me talente të reja ka qenë thelbësor. BKT Kosova ka vazhduar t'i zgjerojë programet e praktikës përmes bashkëpunimit me universitete publike dhe private për të tërhequr talente të rinj. Këto talente të reja sjellin diversitet në institucion, duke dhënë kontribute të rëndësishme në transformimin e bankës me perspektiva të reja dhe ide inovative. Në vitin 2024, banka mirëpriti 63 praktikantë, nga të cilët 20% iu bashkuan ekipit të BKT Kosova. Mosha mesatare e punonjësve të bankës është 34 vjeç dhe një përqindje mbresëlënëse prej 89% kanë diplomë universitare. Nga këta punonjës, 16% kanë diplomë master dhe mbajnë certifikime profesionale të njohura ndërkombëtarisht.

KULTIVIMI I RRITJES PROFESIONALE DHE KAPITALIT NJERËZOR

Fokusi kryesor i BKT Kosova mbetet në nxitjen e një mjedisi pune gjithëpërfshirës, frymëzues ku puna shpërblehet. Në vitin 2024, iniciativat për zhvillimin e punonjësve mundësuan pasurimin e përvojave profesionale dhe personalizimin e rrugëtimit të karrierës, duke kultivuar një grup të diversifikuar brenda institucionit.

Identifikimi dhe shfrytëzimi efektiv i aftësive profesionale ka luajtur një rol kritik në përmirësimin e trajnimit dhe zhvillimit të punonjësve. Përveç mundësive të shumta për aftësim dhe zhvillim brenda bankës, trajnime të ndryshme profesionale u zhvilluan nga trajnerë të certifikuar vendorë dhe ndërkombëtarë (68%), ndërsa 32% u zhvilluan nga zyrtarë të lartë të bankës. Programi i Lidershipit të BKT Kosova fuqizoi menaxhmentin e mesëm me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për udhëheqje efektive të ekipit, rritje të aftësive, arritje të rezultateve dhe kulturë diskutimi të fokusuar tek performanca dhe mirëqenia e punonjësve. Gjatë vitit 2024, ky program ka mbështetur zhvillimin e karrierës së 14 menaxherëve. Në bashkëpunim me Programin e Lidershipit, trajnimi për ESG u përfundua në të gjitha sektorët dhe nivelet e menaxhimit, duke ofruar njohuri të plota për kriteret ESG, duke harmonizuar veprimet dhe vendimet me qëllimet e qëndrueshmërisë dhe duke nxitur një kulturë përgjegjësie.

MIRËQENIA, PROSPERITETI DHE KOMPENZIMI I SHUJTAVE

BKT Kosova njeh rëndësinë e kultivimit të një ndjenje të përbashkët qëllimi ndërmjet punonjësve të saj. Banka është e përkushtuar për të ruajtur një mjedis pune që priorizon shëndetin e punonjësve dhe ofron kompensim të qartë dhe të qëndrueshëm.

PASURIMI I BALANCËS PUNË-JETË

Duke ndërtuar mbi sukseset e viteve të mëparshme, BKT Kosova vazhdoi të organizojë ngjarje vjetore inovative për punonjësit, duke filluar nga piknikët familjarë deri te aventurat në natyrë në malet e Kosovës. Tërraca e BKT Kosovës mbetet një hapësirë e preferuar për punonjësit për t'u çlodhur, për të shijuar kafën dhe për t'u angazhuar në aktivitete si ping pongu. "Festat e së Premtes" kanë konsoliduar statusin e tyre si një veçori e rregullt, duke rritur kënaqësinë e punonjësve, duke nxitur kreativitetin dhe duke përmirësuar proceset e punës. Orët fleksibël të punës kanë rritur ndjeshëm moralin dhe kënaqësinë e punonjësve. Takimet informale në ambiente të relaksuara kanë inkurajuar kreativitetin dhe gjenerimin e ideve.

BKT KOSOVA

PASQYRAT

FINANCIARE

Pasqyrat financiare të përgatitura më dhe për vitin e mbyllur më
31 dhjetor 2024 me Raportin e Auditorit të Pavarur

PËRMBAJTJA

FAQE

Raporti i auditorit të pavarur.....	1
Pasqyra e pozicionit financiar.....	3
Pasqyrat e të ardhurave gjithëpërfshirëse.....	4
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet.....	5
Pasqyra e rrjedhave të parasë.....	6
Shënimet mbi pasqyrat financiare	7-83

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyrat financiare të përgatitura më dhe për vitin e mbyllur më
31 Dhjetor 2024 sëbashku me Raportin eAudituesit të Pavarur

PËRMBAJTJA

	FAQE
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	1
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	3
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE.....	4
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	5
PASQYRA E FLUKSEVE TE MJETEVE MONETARE	6
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE	7-82

RAPORT I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Menaxhimin dhe Aksionerët e Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të **Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a** (Banka) të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datën 31 dhjetor 2024, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare për vitin që mbyllet në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Shoqërisë më datën 31 dhjetor 2024, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacione të tjetra përfshijnë informacionin e përfshirë në raportin vjetor, të përgatitur nga drejtimi në përputhje me Ligjin nr. 04/L-093. Raporti vjetor pritët të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti auditues. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk do të shprehim asnjë formë konkluzioni sigurie për to.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më sipër kur ai bëhet i disponueshëm dhe, duke e bërë këtë, të shqyrtojmë nëse informacionet e tjera janë materialisht në kundërshtim me pasqyrat financiare ose njohuritë tona të marra në auditim. ose përndryshe duket të jetë i gabuar materialisht. Kur lexojmë Raportin Vjetor, nëse konkludojmë se në të ka një anomali materiale, neve na kërkohet t'ua komunikojmë këtë çështje personave të ngarkuar me qeverisje.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Menaxhimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me IFRS, si dhe për kontrollin e brendshëm që ai e vlerëson si të nevojshëm për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare që janë të lira nga pasaktësi materiale, qofshin ato si rezultat i mashtrimit apo gabimit. Gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare, menaxhimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar si një entitet në vazhdimësi, për të zbuluar, kur është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë dhe për të përdorur bazën e kontabilitetit të vazhdimësisë, përveç rasteve kur menaxhimi ka për qëllim të likuidojë Bankën ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka ndonjë alternativë realiste tjetër për ta bërë këtë.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritët që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare. Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse për zbutjen e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontrolleve të brendshme relevante për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit në përputhje me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen në shënimet shpjeguese përkatëse të bëra nga Drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, mbi ekzistencën e një pasigurie materiale mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi aktivitetin e saj. Nëse një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në shënimin shpjegues përkatës, nëpërmjet raportit tonë të auditimit, ose nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme ne duhet të modifikojmë opinionin tonë.
- Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare dhe të shënimeve shpjeguese dhe në rast se ato përfaqësojnë drejt transaksionet dhe ngjarjet.

Ne komunikojmë me personat të ngarkuar për qeverisjen e Bankës, përveçse çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë.

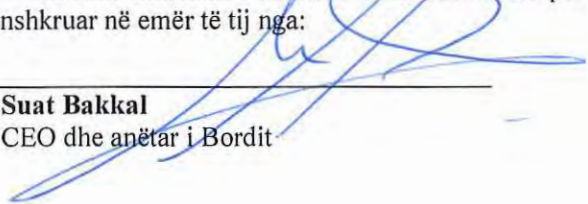
14 Mars 2025

**forv/s
mazars**
Emir Duraku, Str. Binjaket Build.,
No. 5, 1013, Tirane, Albania
NUI: K32123006W
Teit Gjini
Auditues Ligjor

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Pasqyra e pozicionit financiar për periudhën e përfunduar më 31 dhjetor2024
(shumat në euro)

	Shënime	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Asetet			
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	6	182,724,547	153,388,635
Depozita dhe llogari në Banka	7	135,831,757	117,763,831
Aktive financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	8	174,118,167	146,402,957
Aktive financiare me kosto të amortizuar	8	65,156,909	81,962,792
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25	448,787	32,965
Kreditë dhe paradhëniet për Bankat dhe kredi të tjera sindikale	9.1	47,089,606	49,010,277
Kredi për klientët, neto	9.2	777,195,540	606,788,335
Aktive afatgjata materiale	10	17,005,827	15,874,290
Asete me të drejte përdorimi	10.1	4,295,598	3,887,144
Aktive afatgjata jomateriale	11	865,325	729,626
Tatim fitim i arkëtueshëm	27	2,370,199	1,550,323
Aktiv tatimor i shtyrë	27	794,000	1,679,007
Aktive të tjera	12	13,567,901	11,282,852
Totali i aktiveve		1,421,464,163	1,190,353,035
Detyrimet			
Depozitat e klientëve	13	1,096,098,576	951,615,351
Detyrime ndaj bankave	14	54,634,986	40,906,275
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	68,814,769	32,238,826
Detyrimet ndaj BKT Shqipëria	14	2,664,693	780,781
Tatimi mbi fitimin	27	2,595,896	2,508,993
Provizionet	24	197,096	426,483
Detyrime të shtyra dhe të tjera	15	11,852,681	6,987,130
Detyrime për qera financiare	10.1	4,437,543	4,023,143
Hua	16	-	4,457,551
Borxhi i varur		22,064,103	22,081,501
Totali i detyrimeve		1,263,360,343	1,066,026,033
Kapitali			
Kapitali aksionar	17	31,000,000	31,000,000
Fitimi i pashpërndarë		99,293,580	75,673,876
Fitimi i ushtrimit		27,540,655	23,619,704
Rezerva e vlerës së drejtë dhe letrat me vlerë të matura me provizion FVOCI		561,587	(5,674,577)
Rezerva të tjera		(292,002)	(292,002)
Totali i kapitalit		158,103,820	124,327,001
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		1,421,464,163	1,190,353,035

Pasqyra e audituar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese nga faqja 7 deri ne 82, te cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare
Informacioni financiar i audituar është autorizuar për publikim nga Bordi i Drejtorëve më 14 mars 2025 dhe është nënshkruar në emër të tij nga:

Suat Bakkal
CEO dhe anëtar i Bordit

Agon Skeja
Zëvendës CEO, CFO

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

		Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Të ardhurat nga interesi llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv	18	59,323,982	51,153,949
Shpenzimet e interesit, llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv	19	(14,988,037)	(13,356,519)
Total Të ardhurat neto nga interesi		44,335,945	37,797,430
Tarifat dhe komisionet, neto	20	10,353,395	8,880,436
Fitimi nga rivlerësimi i valutës, neto		(170,190)	168,662
Fitimi/(Humbja) nga shitja e letrave me vlerë të investimit të matura me FVOCI	8	1,066,346	782,820
Fitimi/(humbja) nga kursi I këmbimit , neto		1,184,897	312,817
Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto	21	482606	1,190,374
Total Të ardhura/Shpenzime të tjera, neto		12,917,054	11,335,108
Shpenzime operative			
Shpenzimet e personelit	22	(10,467,369)	(8,283,218)
Shpenzimet administrative	23	(11,058,701)	(8,626,177)
Shpenzime zhvlerësimi dhe amortizimi	10, 10.1, 11	(1,875,393)	(1,542,272)
Total shpenzime		(23,401,463)	(18,451,668)
Shpenzime provizioni nga kreditë e klientëve	9.2	69,392	(605,296)
Humbje nga zhvlerësimi aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, dhe provizioneve për zërat jashtë-bilancor	12, 24	(3,638,467)	(3,859,829)
Fitimi para tatimit		30,282,461	26,215,745
Shpenzimi e tatimit mbi fitimin	27	(2,741,806)	(2,596,041)
Shpenzimi aktual i tatimit mbi fitimin		(2,595,896)	(2,508,993)
Shpenzimi i shtyrë i tatimit mbi fitimin		(145,910)	(87,048)
Fitimi (Humbja) për vitin		27,540,655	23,619,704
Rivlerësimi i letrave me vlerë dhe provizioneve matura në FVOCI		6,236,164	3,923,200
Totali i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		6,236,164	3,923,200
Të ardhurat totale të përgjithshme për vitin		33,776,819	27,542,904

Pasqyra e audituar e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese nga faqja 7 deri në 82, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyra e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

	Kapitali aksionar	Rezervat e vlerës së drejtë	Rezerva të tjera	Fitimet e mbajtura	Gjithsej
Pozicioni financiar më 1 janar 2023	31,000,000	(9,597,777)	(292,002)	75,673,876	96,784,097
Transaksionet me pronarët e njësisë ekonomike të njohura direkt në kapital:					
Dividendë të paguar	-	-	-	-	-
Emetimi i kapitalit të nënshkruar	-	-	-	-	-
Totali i transaksioneve me pronarët e njësisë ekonomike	-	-	-	-	-
Të ardhura totale gjithëpërfshirëse për vitin					
Fitimi për vitin	-	-	-	23,619,704	23,619,704
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të instrumentave ne FVOCI	-	(964,662)	-	-	(964,662)
Ndryshimet neto në tatimin e shtyrë për instrumentet FVOCI	-	96,466	-	-	96,466
Ndryshimet neto në provizionin për humbjet e pritshme të instrumenteve në FVOCI	-	4,791,396	-	-	4,791,396
Të ardhura totale gjithëpërfshirëse për vitin	-	3,923,200	-	23,619,704	27,542,904
Pozicioni Financiar më 31 dhjetor 2023	31,000,000	(5,674,577)	(292,002)	99,293,580	124,327,001

Transaksionet me pronarët e njësisë ekonomike të njohura direkt në kapital					
Dividendë të paguar	-	-	-	-	-
Emetimi i kapitalit të nënshkruar	-	-	-	-	-
Totali i transaksioneve me pronarët e njësisë ekonomike	-	-	-	-	-
Të ardhura totale gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	-	-
Fitimi për vitin	-	-	-	27,540,655	27,540,655
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të instrumentave ne FVOCI	-	7,390,974	-	-	7,390,974
Ndryshimet neto në tatimin e shtyrë për instrumentet FVOCI	-	(739,097)	-	-	(739,097)
Ndryshimet neto në provizionin për humbjet e pritshme të instrumenteve në FVOCI	-	(415,713)	-	-	(415,713)
Të ardhura totale gjithëpërfshirëse për vitin	-	6,236,164	-	27,540,655	33,776,819
Pozicioni Financiar më 31 dhjetor 2024	31,000,000	561,587	(292,002)	126,834,235	158,103,820

Pasqyra e audituar e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese nga faqja 7 deri në 82, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyra e flukseve te mjeteve monetare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

	Shënime	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Flukset monetare nga aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit mbi të ardhurat		30,282,461	22,292,544
<i>Rregullimet për të rakorduar ndryshimet në aktivet neto me mjetet monetare neto nga aktivitetet operative:</i>			
Shpenzimet e interesit	19	14,988,037	13,356,519
Të ardhurat nga interesi	18	(59,323,982)	(51,153,949)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10, 10.1, 11	1,875,393	1,542,272
Fitim/Humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të aktiveve afatgjata materiale		-	-
Fitim/humbje nga shitja e letrave me vlerë		(1,066,346)	(782,820)
Fitimi nga rikuperimi i kredive të fshira për klientët		(374,944)	(166,577)
Fshirja e kredive për klientët		5,910,190	538,552
<i>Të ardhura të tjera jo monetare</i>			
Zhvlerësim i kredive për klientët, neto		(69,392)	605,296
Zhvlerësimi i aktiveve të tjera financiare, neto		2,122,188	3,859,830
Zhvlerësimi i aktiveve të tjera		-	-
Flukset monetare nga fitimi operativ përpara ndryshimeve në aktive dhe detyrime operative		(5,656,395)	(9,908,333)
<i>(Rritje)/Ulje në aktivet operative:</i>			
Balanca të kufizuara me Bankën Qendrore		(15,230,345)	(6,389,399)
Depozita dhe llogari në banka		(14,470,610)	(13,804,840)
Kredi për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9.1	2,149,774	5,000,000
Kredi për klientët	9.2	(174,818,146)	(83,432,326)
Detyrim nga BKT Shqipëria		(415,822)	9,037
Aktive të tjera		(2,774,283)	(1,600,611)
		(205,559,431)	(100,218,139)
<i>Rritje/Ulje e detyrimeve operative:</i>			
Detyrimet ndaj klientëve		146,345,959	155,330,216
Detyrimet ndaj bankave		50,293,204	(5,389,953)
Detyrimet ndaj BKT Shqipërisë		1,883,912	210,442
Detyrime te shtyra dhe detyrime të tjera		5,672,291	4,660,717
Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, dhe provizionet për zërat jashtë-bilancit (për t'u bërë zero)		-	-
		204,195,366	154,811,422
Interesi i paguar		(16,808,816)	(14,022,334)
Interesi i arkëtuar		58,501,135	49,249,061
Tatim mbi fitimin i paguar		(3,315,733)	(2,108,183)
Mjetet monetare nga / (përdorur në) aktivitetet operativ		31,356,126	77,681,660
<i>Flukset monetare nga aktivitetet investuese</i>			
Të ardhurat nga shitja e letrave me vlerë	24	(6,780,240)	(1,310,927)
Blerjet e aktiveve materiale dhe aktiveve jomateriale		(1,825,088)	(1,835,744)
Të ardhurat nga shitja e aktiveve afatgjata materiale		-	-
Mjetet monetare nga / (e përdorur në) aktivitetet investuese		(8,605,328)	(3,146,670)
Flukset monetare nga aktivitetet financuese			
(Shlyerjet e)/ Të ardhura nga detyrimet ndaj bankave		(4,505,454)	(4,427,891)
Ndryshimi në principalin e qirasë financiare		(903,141)	(706,158)
Mjetet monetare nga aktivitetet financuese		(5,408,595)	(5,134,049)
Ndryshimi neto i mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të saj		17,342,204	69,400,941
Mjetet moentare dhe ekuivalentet e saj në fillim të periudhës	6	167,983,532	98,582,591
Mjetet monetare dhe ekuivalentet e saj në fund të periudhës	6	185,325,735	167,983,531

Pasqyra e audituar e flukseve monetare duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese nga faqja 7 deri në 82, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha tarifat e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Të ardhura të tjera nga tarifat dhe komisionet njihen kur kryhen shërbimet përkatëse. Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve lidhen kryesisht me tarifat e transaksioneve dhe shërbimeve, të cilat shpenzohen me marrjen e shërbimeve.

(d) Shpenzimet aktuale dhe të shtyra të tatimit mbi të ardhurat

Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat përfshijnë tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat njihen në fitim ose humbje, përveç në masën që lidhet me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapitalin neto ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme .

Tatimi i shtyrë sigurohet për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore.

Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme të mëposhtme: njohja fillestare e emrit të mirë, njohja fillestare e aktiveve ose detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as në fitimin ose humbjen kontabël as të tatueshëm, dhe diferencat në lidhje me investimet në filialet në masën që ata ndoshta nuk do të anulohen për të ardhmen. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen për diferencat e përkohshme kur ato të kthehen, bazuar në ligjet që janë miratuar ose miratuar në mënyrë thelbësore deri në datën e raportimit.

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse mund të paguhen taksa dhe interesa shtesë.

Banka beson se llogaritjet e saj për detyrimet tatimore janë adekuate për të gjitha vitet e hapura tatimore bazuar në vlerësimin e saj të shumë faktorëve, duke përfshirë interpretimet e ligjit tatimor dhe përvojën e mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh rreth ngjarjeve të ardhshme. Mund të bëhet i disponueshëm informacion i ri që shkakton Bankën të ndryshojë gjykimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën kur bëhet një përcaktim i tillë.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetëm në masën që është e mundshme që fitimet e tatueshme në të ardhmen do të jenë të disponueshme kundrejt të cilave mund të përdoret aktivi. Aktivet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen në masën që nuk është më e mundshme që përfitimi tatimor përkatës do të realizohet. Norma e aplikueshme e tatimit mbi korporatat në Republikën e Kosovës është 10% (31 dhjetor 2023: 10%). Sipas sistemit të legjislationit tatimor të Kosovës, humbjet tatimore mund të barten për t'u kompensuar me të ardhurat e tatueshme në të ardhmen deri në katër vjet.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh aktivet dhe detyrimet financiare në datën në të cilën ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet në mënyrë të rregullt të aktiveve financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka zotohet të blejë ose shesë aktivin, me përjashtim të transaksioneve të këmbimit valutor të momentit që njihen në datën e shlyerjes. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Një aktiv ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë të korigjuar nga (për një zë që nuk matet më pas me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes) kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të tij.

Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të aktiveve dhe detyrimeve financiare (përveç aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes) i shtohen ose zbriten nga vlera e drejtë e aktiveve ose detyrimeve financiare, sipas rastit, në njohjen fillestare. Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktiveve financiare ose detyrimeve financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes njihen menjëherë në fitim ose humbje.

(ii) Çregjistrimi

Banka çregjistron një aktiv financiar kur skadon të drejtat kontraktuale për flukset monetare nga aktivi financiar, ose kur ajo transferon të drejtat për të marrë flukset monetare kontraktuale mbi aktivin financiar në një transaksion në të cilin në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivet financiare janë transferuar. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që krijohet ose mbahet nga Banka njihet si një aktiv ose detyrim i veçantë.

Nëse Banka ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar të transferuar, Banka vazhdon të njohë aktivin financiar dhe gjithashtu njeh një hua të kolateralizuar për të ardhurat e marra. Banka çregjistron detyrimet financiare kur dhe vetëm kur detyrimet e Bankës shlyhen, anulohen ose ato skadojnë. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar të çregjistruar dhe shumës së paguar dhe të pagueshme njihet në fitim ose humbje.

Banka hyn në transaksione ku ajo transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por ruan ose të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivet e transferuara nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar. Transferimet e aktiveve me mbajtjen e të gjitha ose pjesës me të madhe të rreziqeve dhe përfitimeve përfshijnë, për shembull, huadhënien e letrave me vlerë dhe transaksionet e riblerjes.Kur aktivet i shiten një pale të tretë me një normë totale të këmbimit të njëkohshëm për aktivet e transferuara, transaksioni llogaritet si një transaksion financimi i siguruar i ngjashëm me transaksionet e riblerjes.

Në transaksionet në të cilat Banka as nuk ruan dhe as nuk transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar, ajo çregjistron aktivin nëse nuk ruan kontrollin mbi aktivin. Të drejtat dhe detyrimet e mbajtura në transferim njihen veçmas si aktive dhe pasive sipas rastit. Në transfertat në të cilat kontrolli mbi aktivin ruhet, Banka vazhdon ta njohë aktivin në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar nga shkalla në të cilën ajo është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Në disa transaksione, Banka ruan detyrimin për të shërbyer aktivin financiar të transferuar për një tarifë. Aktivi i transferuar çregjistrohet në tërësi nëse plotëson kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit, në varësi të faktit nëse tarifa e shërbimit është më se e përshtatshme (aktiv) ose është më pak se e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)
(e) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)
(ii) Çregjistrimi (vazhdim)

Kur një kredi klasifikohet si me probleme, Banka do ta shlyejë atë jashtë bilancit sipas kritereve dhe kushteve të mëposhtme:

a) Ekspozimet e kreditit që nuk janë të mbuluara nga kolaterali, qoftë në formë pengu apo në formë hipotekare, të klasifikuar si ekspozim jo performues, do të shlyhen nga bilanci brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve të periudhës kur ato klasifikohen në këtë kategori;

b) Ekspozimet e kredisë të cilat janë të mbuluara nga kolaterali i lënë peng klasifikuar si jo-performuese duhet të shlyhen nga bilanci brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve të periudhës kur ato janë klasifikuar jo-performuese;

c) Ekspozimet ndaj kredisë që janë të mbuluara nga kolaterali në formën e hipotekave të klasifikuara si ekspozime jo performuese duhet të shlyhen nga bilanci i gjendjes brenda gjashtëdhjetë (60) muajve nga periudha kur ato klasifikohen si "jo performuese".

d) Ekspozimet e kredisë që mbulohen me kolateral të kombinuar në formën e pengut dhe hipotekës dhe në rastet kur hipotekat sigurojnë më shumë se 50% të ekspozimeve të kredisë në momentin e miratimit, atëherë për të vazhduar me fshirjen nga bilanci, këto ekspozime do të trajtohen sipas pikës: c të këtij neni

(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e aktiveve financiare

Të gjitha pasuritë financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë të netuar me kostot e transaksionit (aty ku është e aplikueshme). Pasuritë financiare, të tjera nga ato të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse klasifikohen në këto kategori:

- kostoja e amortizuar
- vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH)
- vlera e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDAGJ).

Klasifikimi përcaktohet nga:

- modeli i biznesit të njësisë ekonomike për menaxhimin e pasurive financiare.
- karakteristikat e rrjedhave të parasë të pasurisë financiare të kontraktuar

Të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet në lidhje me aktivet financiare njihen në fitim ose humbje.

- **Vlerësimi nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit (SPPI)**
Sipas standardit të ri, një nga kushtet që aktivet financiare të klasifikohen ose në kategorinë 'kosto e amortizuar' ose 'Vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes ("FVTPL") është që kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar duhet të krijojnë në data të specifikuara flukset monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit të papaguar mbi principalin. Banka ka kryer testin SPPI dhe ka përcaktuar modelet e biznesit për aktivet e saj financiare.

- **Vlerësimi i modelit të biznesit**
Janë tre modele të biznesit sipas SNRF 9 – ‘Mbahet për t’u arkëtuar (“MPA”)', ‘Mbahet për t’u arkëtuar dhe për t’u shitur (“MPSH”)' dhe ‘Të tjera (“Tjera BM”)'.
1. Sipas modelit “HTC” rrjedhjet e parasë rezultojnë nga mbledhja e pagesave të kontraktuara. Nëse një produkt VPPI është “HTC”, ai matet me koston e amortizuar.
2. Sipas modelit “HTCS” rrjedhjet e parasë rezultojnë nga mbledhja e pagesave të kontraktuara si dhe nga shitja e pasurive financiare. Nëse një produkt SPPI është “HTCS”, ai matet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ).
3. Modelet e tjera të biznesit janë ato që nuk janë as HTC e as HTCS. Një shembull është një model biznesi në të cilin qëllimi kryesor është tregtimi ku mbledhja e pagesave kontraktuale nuk është pjesë përbërëse e modelit. Nëse një produkt (VPPI apo jo) mbahet nën “Të tjera” dhe matet me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)
(e) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)
(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e aktiveve financiare (vazhdim)

Thesari

Pasuritë e thesarit përbëhen nga paratë e gatshme ose ekuivalentët e parasë, obligacionet qeveritare, letrat me vlerë si Eurobonde, obligacione dhe çertifikata.

Letrat me vlerë të investimit kontabilizohen në varësi të klasifikimit të tyre ose si instrumente financiare të matura me kosto të amortizuar ose instrumente financiare të matura me VDAGJ dhe në disa raste si HTC.

Modeli i biznesit të Bankës sipas SNRF 9 është:

- "HTC" për produktet HTM. Produkte të tilla do të maten me koston e amortizuar;
- “HTCS” për produktet AFS. Produkte të tilla do të maten në VDAGJ; dhe
- “BM të tjera” për produktet TRD dhe do të maten në VDFH.

Individë

Pasuritë e bankikut individual përbëhen nga produkte të ndryshme financuese për individë si: kreditë hipotekare, konsumatore, për rinovimin e shtëpive, makinave dhe kartat e kreditit. Këto produkte janë pasuri financiare jo-derivative që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv financiar, të cilat mbahen për arkëtimin e rrjedhave të ardhshme të pagesave të kontraktuara të principalit dhe interesit. Vlera e drejtë e pasurive të bankikut individual nuk është aspekt kritik në menaxhimin e portofolit të bankës.

Modeli i biznesit të bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe huatë për individët do të maten me koston e amortizuar.

Korporata

Asetet e Korporatës përbëhen nga lehtësira të ndryshme financimi për korporatat (p.sh. kredi në para, kredi pa para , kredi agro , financa projektsh dhe të strukturuara, karta krediti biznesi). Këto produkte janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk kuotohen në një treg aktiv dhe që mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale të principalit dhe interesit. Vlera e drejtë e aktiveve të Korporatës nuk është një aspekt kritik në menaxhimin e portofolit nga Banka. Modeli i biznesit të bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe kreditë e korporatave do të maten me koston e amortizuar.

(iv) Matja e mëpasshme e aktiveve financiare

Aktivitetet financiare të matura me koston e amortizuar
Aktivet financiare maten në koston e amortizuar nëse plotësojnë kushtet e mëposhtme (dhe nuk janë përcaktuar si VDNFH):

- ato mbahen në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve financiare dhe arkëtimi i rrjedhave të parasë.
- kushtet kontraktuale të pasurive financiare krijojnë rrjedha të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit për shumën kryesore të principalit të mbetur.

Pas njohjes fillestare, këto maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Zbritja nuk përfshihet sepse efekti i zbritjes është jomaterial. Paratë e gatshme dhe ekuivalentët e saj, kreditë dhe shumica e të arkëtueshmeve të bankës bien në këtë kategori të instrumenteve financiare, po ashtu edhe obligacionet qeveritare dhe instrumentet të cilat më parë ishin klasifikuar si të mbajtura deri në maturim sipas SNK 39.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Matja e mëpasshme e aktiveve financiare (vazhdim)

Aktivitetet financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVTPL)

Aktivitetet financiare që mbahen brenda një modeli biznesi të ndryshëm nga "mbahen për të mbledhur" ose "mbahen për të mbledhur dhe shitur" kategorizohen me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes. Më tej, pavarësisht nga aktivitetet financiare të modelit të biznesit, flukset monetare kontraktuale të të cilave nuk janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, llogariten në VDFH. Të gjithë instrumentet financiare derivative bëjnë pjesë në këtë kategori, përveç atyre të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse, për të cilat zbatohen kërkesat e kontabilitetit mbrojtës.

Kategoria përmban gjithashtu një investim në kapital. Në vitin aktual financiar, vlera e drejtë u përcaktua në përputhje me kërkesat e SNRF 9, i cili nuk lejon matjen me kosto. Aktivitetet e kësaj kategorie maten me vlerën e drejtë me fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje. Vlera e drejtë e aktiveve financiare në këtë kategori përcaktohen duke iu referuar transaksioneve të tregut aktiv ose duke përdorur një teknikë vlerësimi kur nuk ekziston treg aktiv. Banka përcaktoi se në periudhën aktuale vlera e drejtë e këtyre investimeve është e përafërt me vlerën kontabël të tyre. Obligacionet qeveritare që mbahen për tregtim klasifikohen si të mbajtura për tregti sipas SNK 39, bëjnë pjesë në këtë kategori..

Aktivitetet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVOCI)

Grupi llogarit për aktivitetet financiare në FVOCI nëse aktivitetet plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- ato mbahen sipas një modeli biznesi, objektivi i të cilit është "mbajtja për të arkëtuar" flukset monetare të lidhura me shitjen dhe
- kushtet kontraktuale të aktiveve financiare krijojnë flukse monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e papaguar të principalit.

Çdo fitim ose humbje e njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse (OCI) do të riciklohet me ç'regjistrimin e aktivitetit. Në këtë kategori hyjnë obligacionet qeveritare, bonot e thesarit dhe bonot e thesarit të Bankës, obligacionet e korporatave, kambialet, letrat me vlerë të mbështetura nga aktivitetet dhe portofolet e kapitalit që më parë ishin klasifikuar si të disponueshme për shitje.

(v) Kompensimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë, dhe vetëm atëherë, kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompensuar shumat dhe synon ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të shes pasurinë dhe njëkohësisht të shlyejë detyrimin. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si ato në aktivitetin tregtues të Bankës.

(vi) Matja me koston e amortizuar

Kostoja e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet kur njihet fillimisht, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën efektive të interesit të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe shumës së maturimit, minus çdo zbritje për efekt rënie në vlerë.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për të shitur një aktiv ose do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kur është e disponueshme, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuar janë lehtësisht dhe rregullisht të disponueshme dhe përfaqësojnë transaksione reale dhe të rregullta të tregut mbi baza të tëra. Nëse një treg për një instrument financiar nuk është aktiv, Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve të fundit midis palëve me njohuri dhe të gatshme (nëse ka), referencë ndaj vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të tjera që janë në thelb të njëjta, analiza të skontuara të flukseve monetare dhe modele të çmimit të opsioneve. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përdor maksimalisht inputet e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike për Bankën, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në përcaktimin e një çmimi dhe është në përputhje me metodologjitë e pranuar ekonomike për çmimin e instrumenteve financiare. Inputet në teknikat e vlerësimit përfaqësojnë në mënyrë të arsyeshme pritshmëritë e tregut dhe masat e faktorëve rrezik-kthim të qenësishëm në instrumentin financiar. Banka kalibron teknikat e vlerësimit dhe i teston ato për vlefshmërinë duke përdorur çmimet nga transaksionet aktuale të tregut të vëzhgueshëm në të njëjtin instrument ose bazuar në të dhëna të tjera të disponueshme të vëzhgueshme të tregut. Kur një aktiv është blerë ose një detyrim është marrë në një transaksion këmbimi për atë aktiv ose pasiv, çmimi i transaksionit është çmimi i paguar për të blerë aktivin ose i marrë për të marrë përsipër detyrimin (një çmim hyrje). Në të kundërt, vlera e drejtë e aktivitetit ose detyrimit është çmimi që do të merrej për të shitur aktivin ose do të paguhej për të transferuar pasivin (një çmim dalës). Në shumë raste çmimi i transaksionit është i barabartë me vlerën e drejtë (që mund të jetë rasti kur në datën e transaksionit transaksioni për të blerë një aktiv kryhet në tregun në të cilin aktiviteti do të shitej). Kur përcakton nëse vlera e drejtë në njohjen fillestare është e barabartë me çmimin e transaksionit, Banka merr parasysh faktorët specifikë për transaksionin dhe për aktivin ose pasivin. Kur çmimi i transaksionit siguron evidencën më të mirë të vlerës së drejtë në njohjen fillestare, instrumenti financiar fillimisht matet me çmimin e transaksionit dhe çdo diferencë midis këtij çmimi dhe vlerës së marrë fillimisht nga një model vlerësimi njihet më pas në fitim ose humbje në varësi të individit faktet dhe rrethanat e transaksionit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet tërësisht nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni është mbyllur.

(viii) Rënia në vlerë e pasurive financiare

Kërkesat për zhvlerësim të SNRF 9 përdorin më shumë informacion largpamës për të njohur humbjet e pritshme të kredisë – 'modeli i humbjes së pritshme të kredisë (ECL)'. Kjo zëvendëson 'modelin e humbjeve të shkaktuara' të SNK 39. Kreditë e ristrukturuara mbahen direkt në Fazën 2 për minimum 2 vjet bazuar në procesin e pagesës në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore për EJP.

Instrumentet brenda fushës së kërkesave të reja përfshinin huatë dhe aktive të tjera financiare të llojit të borxhit të matura me kosto të amortizuar dhe VDAGJ, të arkëtueshmet tregtare, aktivitetet e kontratës të njohura dhe të matura sipas SNRF 15 dhe angazhimet e huasë dhe disa kontrata garancie financiare (për emetuesin) që janë nuk matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Njohja e humbjeve të kredisë nuk varet më nga fakti se Banka fillimisht identifikon një ngjarje të humbjes së kredisë. Në vend të kësaj, Banka merr në konsideratë një gamë më të gjerë informacioni kur vlerëson rrezikun e kredisë dhe mat humbjet e pritshme të kredisë, duke përfshirë ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale, parashikimet e arsyeshme dhe të qëndrueshme që ndikojnë në arkëtimin e pritshëm të flukseve monetare të ardhshme të instrumentit. Në zbatimin e kësaj qasjeje largpamëse, bëhet një dallim midis:

- instrumentet financiare që nuk janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga fillimi

njohjen ose që kanë rrezik të ulët kredie ('Faza 1') dhe

- instrumentet financiare që janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare

dhe rreziku i kredisë i të cilit nuk është i ulët ('Faza 2').

'Faza 3' do të mbulonte aktivitetet financiare që kanë dëshmi objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit.

'Humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore' njihen për kategorinë e parë ndërsa 'humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës' njihen për kategorinë e dytë.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohet nga një vlerësim i ponderuar sipas probabilitetit të humbjeve të kredisë gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Ndryshime të rëndësishme përcakton: SNRF 9 ka këshilluar që të merren parasysh faktorë cilësorë si listat e vëzhgimit ose analizat financiare nga ekspertët. Në mënyrë të ngjashme, në rastin e mëparshëm, ekziston edhe një prag i dytë kohor. Në rast se shlyerja e një aktivi vonohet për më shumë se 30 ditë dhe më pak se 90 ditë, ajo caktohet në “Fazën 2”. Pragu Relativ: nëse pala tjetër ka pësuar përkeqësim të konsiderueshëm të rrezikut të kredisë, domethënë nëse cilësia e saj e kredisë që nga njohja fillestare ka rënë më shumë se një prag specifik i paracaktuar relativ, atëherë ajo caktohet në "Fazën 2".

Fshirja e kredive

Banka merr matjet për të shlyer një kredi në tre kushtet e mëposhtme që janë plotësuar:

Kategoria 1 - Ekspozimet kreditore që nuk mbulohen me kolateral, qoftë në formë pengu apo hipotekë, të klasifikuara si ekspozime joperformuese do të fshihen nga bilanci brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve nga periudha kur janë klasifikuar në këtë kategori;

Kategoria 2 - Ekspozimet kreditore që mbulohen nga kolaterali i lënë peng i klasifikuar si jofunksional duhet të fshihen nga bilanci brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve nga periudha kur janë klasifikuar si jofunksionale ;

Kategoria 3 - Ekspozimet e kredisë që mbulohen me kolateral në formën e hipotekave të klasifikuara si ekspozim jofunksional duhet të fshihen nga bilanci brenda gjashtëdhjetë (60) muajve nga periudha kur janë klasifikuar si “joperformuese”;

Kategoria 4 - Ekspozimet kreditore që mbulohen me kolateral të kombinuar, në formë pengu dhe në formë hipotekore, në rastet kur hipoteka mbulon më shumë se pesëdhjetë për qind (50%) të ekspozimit në momentin e miratimit, atëherë për qëllime të shlyerjes, ekspozimi ndaj kredisë trajtohet sipas pikës 2.3 të këtij neni;

ECL vlerësohet në kushtet bazë (tipike), të mira (të favorshme) dhe të këqija (të pafavorshme).

Të vetmet vlerësime në kohë janë për Probabilitetin e Default. Përdoret Workout LGD, ku flukset monetare gjatë proceseve jo-performuese të një produkti merren duke u zbritur në shumat e tyre në datën e mospagimit dhe EAD përdor skemat e pagesave të llojit të amortizimit . Pasi të jenë llogaritur të gjithë komponentët (PD, EAD, LGD), ECL vlerësohet sipas tre skenarëve të ndryshëm: Gjendja bazë (tipike), e mirë (e favorshme) dhe e keqe (e pafavorshme), me pesha përkatësisht 40%, 30% dhe 30%.

(x) Instrumentet financiare derivative dhe kontabiliteti mbrojtës

Banka zbaton kërkesat e reja të kontabilitetit mbrojtës në SNRF 9 në mënyrë prospektive.

Instrumentet financiare derivative kontabilizohen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (VDFH) mepërrjashtim të derivativëve të përcaktuar si instrumente mbrojtës në marrëdhëniet mbrojtëse të fluksit monetar,të cilat kërkojnë një trajtim kontabël specifik. Për t'u kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës, marrëdhëniambrojtëse duhet të plotësojë të gjitha kërkesat e mëposhtme:

- Ekziston një marrëdhënie ekonomike ndërmjet elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbrojtës
- Efekti i rrezikut të kredisë nuk dominon ndryshimet e vlerës që rrjedhin nga ajo marrëdhënie ekonomike.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Rënia në vlerë e aktiveve financiare (vazhdim)

(x) Instrumentet financiare derivative dhe kontabiliteti mbrojtës (vazhdim)

- Raporti mbrojtës i marrëdhënies mbrojtëse është i njëjtë me atë që rezulton nga sasia e elementit të mbrojtur që njësia ekonomike mbron në të vërtetë dhe sasia e instrumentit mbrojtës që njësia ekonomike përdor aktualisht për të mbrojtur atë sasi të elementit të mbrojtur.

Të gjithë instrumentet financiare derivative të përdorura për kontabilitetin mbrojtës njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe raportohen më pas me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Në masën që mbrojtja është efektive, ndryshimet në vlerën e drejtë të derivativëve të përcaktuar si instrumente mbrojtës në mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare njihen në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe përfshihen në rezervën e mbrojtjes së fluksit monetar në kapital. Çdo joefektivitet në marrëdhënien mbrojtëse njihet menjëherë në fitim ose humbje.

Në kohën kur elementi i mbrojtur ndikon në fitimin ose humbjen, çdo fitim ose humbje e njohur më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse riklasifikohet nga kapitali në fitim ose humbje dhe paraqitet si një rregullim riklasifikimi brenda të ardhurave të tjera përmbledhëse. Megjithatë, nëse një aktiv ose pasiv jofinanciar njihet si rezultat i transaksionit të mbrojtur, fitimet dhe humbjet e njohura më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse përfshihen në matjen fillestare të elementit të mbrojtur. Nëse një transaksion parashikues nuk pritet më të ndodhë, çdo fitim ose humbje përkatëse e njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse transferohet menjëherë në fitim ose humbje.

Nëse marrëdhënia mbrojtëse pushon së përmbushur kushtet e efektivitetit, kontabiliteti mbrojtës ndërpritet dhe fitimi ose humbja e lidhur mbahet në rezervën e kapitalit derisa të ndodhë transaksioni i parashikuar.

(f) Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat dhe monedhat në dorë, bilanci e pakufizuara të mbajtura me bankat qendrore dhe aktivet financiare me likuiditet të lartë, të cilat janë subjekt i rrezikut të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në menaxhimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Mjetet monetare dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

(g) Derivatvët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut

Derivatvët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut përfshijnë të gjitha aktivet dhe detyrimet derivative që nuk klasifikohen si aktive ose detyrime tregtare. Derivatvët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar.

(h) Kreditë

Huatë janë aktive financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk kuotohen në një treg aktiv dhe që Banka nuk synon t'i shesë menjëherë ose në një afat të afërt.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëkohësisht lidh një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv thelbësisht të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (“repo e anasjelltë”), marrëveshja kontabilizohet si hua ose paradhënie dhe aktivi bazë nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Kreditë maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit në rritje dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, me përjashtim të rasteve kur Banka zgjedh t'i bartë huatë me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, siç përshkruhet në politikën kontabël 3(f), (iii).

(i) Aktive afatgjata materiale dhe jomateriale

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve afatgjata materiale maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluaara nga zhvlerësimi. Kostoja përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktivit. Kur pjesë të një zëri

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësi të ndryshme të dobishme, ato kontabilizohen si zëra të veçantë (përbërësit kryesorë) të aktiveve afatgjata materiale.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Aktive afatgjata materiale dhe jomaterialet (vazhdim)

(ii) Kostot pasuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një zëri të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të zërit nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të integruara brenda pjesës do të rrjedhin në Bankë dhe nese kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar çregjistrohet. Kostot e shërbimit të përditshëm të aktiveve afatgjata materiale njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje mbi bazën lineare gjatë jetëgjatësisë së dobishme të vlerësuar të secilës pjesë të një zëri të aktiveve afatgjata materiale. Toka nuk amortizohet.

Përmirësimet e qirasë amortizohen gjatë periudhës më të shkurtër të qirasë dhe jetëgjatësisë së tyre të dobishme.

Jetët e dobishme të vlerësuara për periudhat aktuale dhe ato krahasuese janë si më poshtë:

• Përmirësimet e mbajtjes së qirasë	1 deri në 10 vjet
• Automjetet dhe makineritë	5 vjet
• Mobilje zyre	5 vjet
• Kompjuterë dhe pajisje elektronike	5 vjet

Metodat e amortizimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura rivlerësohen në datat e raportimit.

(iv) Aktivët afatgjata jomateriale

Pasuritë e paprekshme maten fillimisht me kosto. Pasuritë e paprekshme njihen nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen pasurive do të rrjedhin në ndërmarrje; dhe kostoja e aktivit mund të matet në mënyre të besueshme. Pas njohjes fillestare, pasuritë e paprekshme maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje të akumuluar nga amortizimi. Pasuritë e paprekshme amortizohen në bazë të metodës lineare mbi vlerësimin më të mire të jetës së tyre të dobishme, e cila më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 është nga 1 deri në 20 vjet.

Pasuritë e paprekshme përbëhen nga licencat e softuerit.

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira

Për kontratat në fuqi, Banka ka zgjedhur të zbatojë përkufizimin e qirasë nga SNK 17 dhe KIRFN 4 dhe nuk ka zbatuar SNRF 16 për marrëveshjet që më parë nuk ishin identifikuar si qira sipas SNK 17 dhe KIRFN 4. Në këtë datë, Banka ka zgjedhur gjithashtu të masë aktivet me të drejtën e përdorimit me një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë të rregulluar për çdo pagesë të qirasë të parapaguar ose të përlllogaritur që ekzistonte në datën e tranzicionit. Në vend që të kryente një rishikim të zhvlerësimit të aktiveve me të drejtën e përdorimit në datën e aplikimit fillestar, Banka është mbështetur në vlerësimin e saj historik nëse qiratë ishin me humbje menjëherë përpara datës së zbatimit fillestar të SNRF 16.

Për ato qira të klasifikuara më parë si qira financiare, aktiv i së drejtës së përdorimit dhe pasivi i qirasë maten në datën e aplikimit fillestar në të njëjtat shuma si sipas SNK 17 menjëherë përpara datës së aplikimit fillestar.

Kostot fillestare direkte

Një njësi ekonomike mund të përjashtojë kostot fillestare direkte nga matja e aktivit të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar. Bazuar në SNRF 16, nëse një qiramarrës zgjedh të zbatojë standardin me aplikimin retrospektiv të modifikuar, qiramarrësi do të zgjedhë, në bazë të qirasë për qira, të masë aktivin e të drejtës së përdorimit në: Opsioni 1 – vlera kontabël e tij sikur SNRF 16 të ishte zbatuar që nga data e fillimit, por të skontuar duke përdorur normën rritëse të huamarrjes së qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Përshtatshmëria praktike për të përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e aktivit të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar është e zbatueshme sipas Opsionit 1 ose;

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Aktive afatgjata materiale dhe jomaterialet (vazhdim)

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira (vazhdim)

Kostot e drejtpërdrejta fillestare (vazhdim)

Opsioni 2 - një shumë e barabartë me detyrimin e qirasë, e rregulluar me shumën e çdo pagese të qirasë të parapaguar ose të përlllogaritur në lidhje me atë qira. Edhe pse nuk është shprehur në mënyrë eksplicite në standardin e ri, praktika praktike për kostot direkte fillestare nuk është e rëndësishme sipas Opsionit 2. Banka nuk e rregullon aktivin e të Drejtës së Përdorimit për shumat historike, p.sh. kostot direkte fillestare.

Banka ka zgjedhur të aplikojë metodën retrospektive të modifikuar sipas Opsionit 2.

Asete me vlerë të ulët

Qiramarrësit gjithashtu mund të bëjnë zgjedhje për të aplikuar një metodë të ngjashme me kontabilitetin aktual të qirasë operative për qiratë për të cilat aktiv i bazë është me vlerë të ulët . SNRF 16 nuk e përcakton termin me vlerë të ulët.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë Sh.a përdor 5,000 euro si prag dhe njëkohësisht analizon natyrën e aktivit për të vlerësuar nëse një aktiv i dhënë me qira kualifikohet për përjashtimin e aktivit me vlerë të ulët. Llojet e aktiveve që kualifikohen për përjashtimin e aktiveve me vlerë të ulët mund të ndryshojnë me kalimin e kohës, nëse, për shkak të zhvillimeve të tregut, ndryshon çmimi i një lloji të caktuar aktiv i.

Norma rritëse e huamarrjes

Norma e përdorur për llogaritjen e RoU aktiv i dhe detyrimi i qirasë ka marrë në konsideratë termin, emërtimin në valutë, rrezikun e lidhur me bankën, sigurinë, rrezikun që lidhet me aktivin dhe mjedisin ekonomik.

Vlerat më të afërta që përputhen me këtë përkufizim janë normat e çmimit të transferimit të fondeve (FTP). Termi dhe emërtimi FX merren parasysh gjatë ndërtimit të kurbave të yield-eve në EUR. Banka mori parasysh në datën fillestare të aplikimit normat e publikuara deri më 31 dhjetor 2018.

Pas shqyrtimit, Banka konstatoi se nuk ka dallime në aspektin e sigurisë, për faktin se qiradhënësi ka efektivisht sigurinë e zotërimit të aktivit. Prandaj, nuk kërkoheshin rregullime. Duke qenë se pika e fillimit është në të njëjtin juridiksion dhe në të njëjtën monedhë si qiratë, nuk kërkohet rregullim edhe për këtë segment. Për më tepër, për asete të tilla si ndërtesat e zyrave dhe hapësirat e ATM-ve, duke pasur parasysh se ato janë në një zonë të frekuentuar, nuk janë aktive jolikuide ose të specializuara, primi i aseteve specifike do të ishte zero.

Norma rritëse e huamarrjes përcaktohet si kurba e normës bazë të yield-it plus diferenca e kredisë.

a. Kurba e normës bazë të rendimentit

Të dhënat hyrëse në model janë normat e tregut të parasë (normat ndërbankare në kovën e maturimit ON-1Y). Këto të dhëna publikohen çdo ditë në “Reuters” (platforma e tregtimit ndërbankar). Për maturimet më të larta, norma llogaritet duke u ekstrapoluar duke u nisur nga normat e tregut të parasë të dhjetorit 2018.

Banka përdor interpolimin kub spline për ndërtimin e kurbës së rendimentit në EUR. Interpolimi i splinit kub është një rast i veçantë i interpolimit të tipit spline që përdoret shumë shpesh për të shmangur problemin e fenomenit të Runge. Kjo metodë jep një polinom interpolues që është më i lëmuar dhe ka gabim më të vogël se disa polinome të tjerë interpolues si polinomi i Lagranzhit dhe polinomi i Njutonit. Vijat zbutëse kubike të pajisura për të njëndryshuar të dhënat e serive kohore mund të përdoren për të marrë parashikime lineare lokale. Qasja bazohet në një model të hapësirës stokastike të gjendjes, i cili lejon përdorimin e një qasjeje të gjasave për vlerësimin e parametrin të zbutjes dhe që mundëson ndërtimin e lehtë të intervaleve të parashikimit. Në thelb i njëjti mekanik matematikor ndiqet nga modeli NSS (Nelson-Siegel-Svensson). Ndërsa një interpolim zakonisht fillon me specifikimin e një forme funksionale ose për të përafruar funksionin e skontimit ose normat e ardhshme, dhe më pas vlerëson parametrat e panjohur. Qasja e splinit kubik, sjell më shumë fleksibilitet në formën e një kurbe të rendimentit dhe kështu është e mirë për praktikuesit financiarë që kërkojnë anomali të vogla çmimesh.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Aktive afatgjata materiale dhe jomaterialet (vazhdim)

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira (vazhdim)

b. Përhapja e kredisë

Për llogaritjet e diferencës së kredisë, Banka i është afruar logjikës së mëposhtme:

- 1) Identifikoni vlerësimin afatgjatë ndërkombëtar të mospagimit të emetuesit të institucionit financiar ("Banka"). IDR-ja afatgjatë ndërkombëtare jepet nga Agjencia e Jashtme e Vlerësimit të Kredisë si Moody's, Fitch ose Standard & Poor. Banka do të përdorë vetëm agjencitë e jashtme zyrtare, të pranuar në mbarë botën, si Fitch, Moody's dhe S&P sepse vetëm këto 3 agjenci bëjnë analizat në mbarë botën, bëjnë dhe publikojnë studimet për PD, LGD (ku diferenca e kredisë do të përcaktohet si PD*LGD) etj. në nivel global. Këto tre agjenci janë gjithashtu të vetmet që lejohen të përdoren për qëllimin e mbështetjes në parametrat e të dhënave të ekspertëve për p.sh. në BE (sipas rregullores CRD/CRR etj.).
- 2) Nëse institucioni financiar (Banka) nuk ka një vlerësim të tillë dhe është pjesë e një Banke, përdoret vlerësimi më i ulët i tavanit të vendit për vendin ku ndodhet Banka dhe vlerësimi afatgjatë ndërkombëtar i emetuesit të papaguar të shoqërisë mëmë të agjencisë së jashtme. Arsyeja themelore për këtë qasje është se kur një bankë është pjesë e një Banke, mbështetja ka më shumë gjasa.
- 3) Nëse asnjë prej këtyre hapave nuk rezulton në një vlerësim, identifikohet kufiri i vendit për vendin në të cilin ndodhet Banka dhe të paktën një nivel zbritet. Tavani i vendit është vlerësimi më i mirë që mund të marrë një njësi ekonomike me bazë në atë vend, kështu që kjo përdoret si pikë referimi pasi ne priremi të punojmë me institucionet më të mëdha dhe më të fuqishme. Gjithashtu, rregullimi në rënie i rrezikut bëhet për hir të kujdesit.

Në datën fillestare të aplikimit, diferenca e kredisë së Bankës është 3.51%. Në kalimin në SNRF 16, norma mesatare e ponderuar në rritje e huamarrjes e aplikuar për detyrimet e qirasë të njohura sipas SNRF 16 ishte 2.86%.

Banka ka përfituar nga përdorimi i pasqyrës së pasme për përcaktimin e afatit të qirasë kur shqyrtohen opsionet për zgjatjen dhe përfundimin e qirave.

Për qiratë e klasifikuara më parë si qira operative sipas SNK 17, një qiramarrës njeh një detyrim qiraje të matur me vlerën aktuale të pagesave të mbetura të qirasë, të skontuar duke përdorur normën rritëse të huamarrjes së qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Aktivet e lidhura me të drejtën e përdorimit për qiratë e pronës u matën në bazë retrospektive sikur rregullat e reja të ishin zbatuar gjithmonë. Aktivet e tjera me të drejtë përdorimi u matën në shumën e barabartë me detyrimin e qirasë, të rregulluar me shumën e çdo pagese të qirasë të parapaguar ose të përlllogaritur në lidhje me atë qira të njohur në bilanc më 31 dhjetor 2023.

(j) Aktivet e fituara përmes procesit ligjor (kolaterali i riposeduar)

Kolaterali i riposeduar përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të blera nga Banka për shlyerjen e kredive të vonuara. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur blihen dhe përfshihen në ambiente dhe pajisje, aktive të tjera financiare, prona të investuara ose inventarë brenda aktiveve të tjera në varësi të natyrës së tyre dhe synimit të Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe kontabilizohen në përputhje me politikat kontabël për këto kategori aktivesh. Banka zbaton politikën e saj kontabël për aktivet afatgjata të mbajtura për shitje ose grupet e nxjerra jashtë përdorimit për kolateralin e riposeduar kur plotësohen kushtet përkatëse për një klasifikim të tillë në fund të periudhës raportuese.. Kolateralet e riposeduara nga Banka përfaqësojnë kolateralet e riposeduara të disa kredive të parikuperueshme, pronësinë e të cilave e ka marrë Banka. Banka ka krijuar një Komitet të Shitjes së Aseteve, përgjegjës për 3.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

j) Aktivet e fituara përmes procesit ligjor (kolaterali i riposeduar) (vazhdim)

asgjësimin e këtyre aseteve. Këto aktive kontabilizohen si aktive të konfiskuara. Vlera e drejtë e këtyre aktiveve

në datën e raportimit përcaktohet duke iu referuar çmimeve aktuale të tregut. Për rastet që kolaterali është riposeduar përpara fshirjes, ekspozimi i mbetur do të shlyhet nga CRD. Këto raste do të jenë pjesë e raportimit të rregullt tek Komiteti i Menaxhimit të Riskut dhe Bordi i Drejtorëve.

(k) Rënia në vlerë e aktiveve jo financiare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, atëherë vlerësohet shuma e rikuperueshme e aktivit.

Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë së tij gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme të tij. Një njësi gjeneruese të mjeteve monetare është grupi më i vogël i aktiveve të identifikueshëm që gjeneron flukse monetare që kryesisht janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në lidhje me njësitë gjeneruese të mjeteve monetare shpërndahen fillimisht për të reduktuar vlerën kontabël të çdo emri të mirë të alokuar për njësitë dhe më pas për të reduktuar vlerën kontabël të aktiveve të tjera në njësi (grup njësisish) në baza proporcionale. Shuma e rikuperueshme e një aktivi ose një njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të parasë skontohe në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për çdo tregues që humbja është ulur ose nuk ekziston më.

Një humbje nga zhvlerësimi anulohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme. Një humbje nga zhvlerësimi anulohet vetëm në masën që vlera kontabël e aktivit nuk e kalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar, neto nga amortizimi ose amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur humbje nga zhvlerësimi.

(l) Depozitat dhe huamarrjet

Depozitat dhe huamarrjet janë pjesë e burimeve të financimit të Bankës. Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht lidh një marrëveshje për të riblerë aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (“repo” ose “huadhënie në aksione”), marrëveshja kontabilizohet si një depozitë dhe aktiv i bazë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Depozitat dhe huamarrjet maten fillimisht me vlerën e drejtë, neto nga kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt, dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe ka të ngjarë që do të kërkohej një dalje e përfitimeve ekonomike për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset monetare të ardhshme të pritura me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe, kur është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimin. Një provizion për ristrukturim njihet kur Banka ka miratuar një plan të detajuar dhe zyrtar ristrukturimi dhe ristrukturimi ose ka filluar ose është shpallur publikisht. Kostot e ardhshme operative nuk janë parashikuar. Një provizion për kontrata të rënda njihet kur përfitimet e pritshme që do të nxirren nga Banka nga një kontratë janë më të ulëta se kostoja e pashmangshme e përmbushjes së detyrimeve të saj sipas kontratës. Provizionit matet me vlerën aktuale të kostos më të ulët të pritshme të përfundimit të kontratës dhe kostos neto të pritshme të vazhdimit të kontratës. Përpara se të krijohet një provizion, Banka njeh çdo humbje nga zhvlerësimi në aktivet e lidhura me atë kontratë.

ECL vlerësohet në kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme).

Të vetmet vlerësime në kohë janë për probabilitetin e dështimit. KND supozon vlerësimet e Bazelit dhe END përdor skemat e pagesave të llojit të amortizimit . Pasi të jenë llogaritur të gjithë komponentët (PD, END, KND), ECL vlerësohet sipas tre skenarëve të ndryshëm: Kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme), me pesha përkatësisht 52%, 30% dhe 18%. .

(n) Garancitë financiare dhe zotimet për kredi

Detyrimi i Bankës për secilin zotim matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht minus zhvlerësimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe provizionit të matur nga HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që shkakton. Mangësitë zbriten nga një rregullim i normës së interesit të rregulluar nga rreziku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancisë financiare njihen brenda dispozitave. Garancitë financiare janë kontrata që detyrojnë Bankën të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar zotëruesin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në kohë sipas kushteve të një instrumenti huadhënës. Angazhimet e huasë janë angazhime të përcaktuara për të siguruar kredi sipas kushteve dhe kushteve të paracaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur bëhen të pagueshme.

(o) Dividentët

Dividenti shpallet në Mbledhjen e Përgjithshme të Aksionarëve, në bazë të rekomandimit të Bordit të Drejtorëve. Aksionarët mund të vendosin për çdo shumë dividenti, brenda gamës së dividendit të pagueshëm të propozuar nga Bordi i Drejtorëve.

Vendimi në lidhje me dividendin merret vetëm nga Mbledhja e Përgjithshme e Aksionarëve dhe jo nga një Komitet i Bordit ose me ndonjë rezolutë të nxjerrë në qarkullim.

Dividenti përfundimtar do të paguhet vetëm pas miratimit në Mbledhjen e Përgjithshme të Aksionarëve të Bankës.

Dividentët do të shpërndahen në proporcion me vlerën nominale të aksioneve, përveç rasteve kur statuti i bankës parashikon ndryshe.

(p) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e pensioneve me kontribute të përcaktuara njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato duhet të paguhen. Banka bën kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore që ofrojnë përfitime pensioni për punonjësit pas daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për sigurimin e kufirit minimal të përcaktuar ligjërisht për pensionet në Kosovë sipas një plani pensional me kontribute të përcaktuara.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(p) Përfitimet e punonjësve (vazhdim)

i. Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet afatshkurtra të përfitimeve të punonjësve maten mbi një bazë të paskontuar dhe shpenzohen kur ofrohet shërbimi përkatës. Njihet një provizion për shumën që pritet të paguhet sipas bonusit afatshkurtër të parave të gatshme ose planeve të ndarjes së fitimit nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimit të kaluar të ofruar nga punonjësi dhe detyrimi mund të të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

3.1 Standardet dhe Interpretimet në fuqi në periudhën aktuale

Nuk ka njoftime kontabël që kanë hyrë në fuqi nga 01 janari 2024 që të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës. Standarde dhe ndryshime të tjera që hyjnë në fuqi për herë të parë në 2024 dhe mund të zbatohen për njësinë ekonomike janë:

- Detyrimi i qirasë në një shitje dhe kthim me qira: Ndryshime në SNRF 16 Qiratë
- Klasifikimi i pasiveve si korrente ose jo korrente: Ndryshime në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare SNRF për njësitë ekonomike të vogla dhe të mesme (SNRF për NVM-të)

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

3.2 Standardet dhe interpretimet e nxjerra por të pa adoptuara ende.

Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit ka nxjerrë një sërë standardesh dhe interpretimeve që janë efektive në periudhat e ardhshme kontabël, të cilat kompania ka vendosur të mos i zbatojë paraprakisht. Kompania planifikon të zbatojë këto standarde dhe interpretime kur ato të hyjnë në fuqi. Standardet dhe interpretimet e mëposhtme janë lëshuar, por nuk janë të detyrueshme për periudhën aktuale të raportimit që përfundon më 31 dhjetor 2024:

- SNK 21 - Mungesa e këmbyeshmërisë (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2025)
- SNRF 9 dhe SNRF 7- Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2026)
- SNRF 18: Një standard i ri prezantimi që zëvendëson SNK 1, në fuqi nga 1 janari 2025.
- SNRF 19: Një standard opsional që lejon disa njësi ekonomike të reduktojnë dhënien e informacioneve shpjeguese të kërkuara, në fuqi nga 1 janari 2025.

Asnjë nga këto standarde apo ndryshime në standardet ekzistuese nuk janë miratuar më herët nga Banka. Menaxhmenti parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të shpalljes. Standardet e reja, ndryshimet dhe interpretimet e pa adoptuara në vitin aktual nuk janë shpalosur pasi nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhimi diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, përzgjedhjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese të politikave dhe vlerësimeve kritike të kontabilitetit të Bankës, si dhe zbatimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve. Këto dhënie informacionesh shpjeguese plotësojnë komentin mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shih shënimin 5).

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Më poshtë janë gjykimet kritike, përveç atyre që përfshijnë vlerësime (të cilat trajtohen veçmas më poshtë), që ka bërë drejtimi në procesin e zbatimit të politikave kontabël të Bankës dhe që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare:

Vlerësimi i modelit të biznesit: Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare varet nga rezultatet e SPPI dhe testit të modelit të biznesit (shënimi 3, (f), (iii)). Banka përcakton modelin e biznesit në një nivel që pasqyron sesi grupet e aktiveve financiare menaxhohen së bashku për të arritur një objektiv të caktuar biznesi. Ky vlerësim përfshin gjykimin që pasqyron të gjitha evidencat përkatëse, duke përfshirë mënyrën se si vlerësohet performanca e aktiveve dhe matet performanca e tyre, rreziqet që ndikojnë në performancën e aktiveve dhe mënyrën se si ato menaxhohen dhe si kompensohen menaxherët e aktiveve. Banka monitoron aktivet financiare të matura me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse që regjistrohen përpara maturimit të tyre për të kuptuar arsyen e nxjerrjes jashtë përdorimit dhe nëse arsyet janë në përputhje me objektivin e biznesit për të cilin është mbajtur aktiv. Monitorimi është pjesë e vlerësimit të vazhdueshëm të Bankës nëse modeli i biznesit për të cilin mbahen aktivet financiare të mbetura vazhdon të jetë i përshtatshëm dhe nëse nuk është i përshtatshëm nëse ka pasur një ndryshim në modelin e biznesit dhe kështu një ndryshim i mundshëm në klasifikimin e atyre aseteve.

Përcaktimi i ECL

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë: Siç shpjegohet në shënimin 3 (f) (viii) dhe 5 (b) (ii), ECL matet si një provizion i barabartë me ECL 12-mujore për aktivet e fazës 1, ose aktivet ECL gjatë gjithë jetës për fazën 2. ose asetet e fazës 3. Një aktiv kalon në fazën 2 kur rreziku i tij i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. SNRF 9 nuk përcakton se çfarë përbën një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Në vlerësimin nëse rreziku i kredisë i një aktiv është rritur ndjeshëm, Banka merr në konsideratë informacionin cilësor dhe sasior të arsyeshëm dhe të mbështetur largpamës.

Krijimi i grupeve të aktiveve me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë: Kur ECL-të maten në baza kolektive, instrumentet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të rrezikut të përbashkët. Banka monitoron përshtatshmërinë e karakteristikave të rrezikut të kredisë në mënyrë të vazhdueshme për të vlerësuar nëse ato vazhdojnë të jenë të ngjashme. Kjo kërkohet për të siguruar që nëse karakteristikat e rrezikut të kredisë ndryshojnë, ekziston një ri-segmentim i duhur i aktiveve. Kjo mund të rezultojë në krijimin e portofoleve të reja ose lëvizjen e aktiveve në një portofol ekzistues që pasqyron më mirë karakteristikat e ngjashme të rrezikut të kredisë të atij grupi aktivesh. Ri-segmentimi i portofoleve dhe lëvizja ndërmjet portofoleve është më e zakonshme kur ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (ose kur kjo rritje e konsiderueshme anulohet) dhe kështu aktivet lëvizin nga ECL 12-mujore në ECL të jetës, ose anasjelltas, por mund të ndodhë edhe brenda portofolet që vazhdojnë të maten mbi të njëjtën bazë të ECL-ve 12-mujore ose të jetës, por shumat e ECL ndryshon sepse rreziku i kredisë i portofolit ndryshon.

Modelet dhe supozimet e përdorura: Banka përdor modele dhe supozime të ndryshme në matjen e vlerës së drejtë të aktiveve financiare si dhe në vlerësimin e ECL. Gjykimi zbatohet në identifikimin e modelit më të përshtatshëm për çdo lloj aktiv, si dhe për përcaktimin e supozimeve të përdorura në këto modele, duke përfshirë supozimet që lidhen me nxitësit kryesorë të rrezikut të kredisë. Shih shënimin 3 (f) (viii) dhe 5 (b) (ii), për më shumë detaje mbi ECL dhe shënimin 3 (f) (vii) për më shumë detaje mbi matjen e vlerës së drejtë.

Përcaktimi i vlerave të drejta

Përcaktimi i vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare për të cilat nuk ka çmim të vëzhgueshëm tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në politikën kontabël 3 (f) (vii). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë çmimi, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik. Shih gjithashtu “Vlerësimi i instrumenteve financiare” më poshtë.

4 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Gjykimet kritike të kontabilitetit të bëra në zbatimin e politikave kontabël të Bankës përfshijnë:

Vlerësimi i instrumenteve financiare

Politika kontabël e Bankës për matjet e vlerës së drejtë është diskutuar në shënimin 3 (f) (vii).

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Nivel 1: Çmimi i kuotuar i tregut në një treg aktiv për një instrument identik.
- Nivel 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuara duke përdorur: çmimet e kuotuara të tregut në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuara për instrumente të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak se aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha inputet e rëndësishme janë drejtpërdrejt ose tërthorazi të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.
- Nivel 3: Teknikat e vlerësimit duke përdorur të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet ku teknika e vlerësimit përfshin të dhëna që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe inputet e pavëzhgueshme mund të kenë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që vlerësohen bazuar në çmimet e kuotuara për instrumente të ngjashëm ku kërkohen rregullime ose supozime të rëndësishme të pavëzhgueshme për të pasqyruar diferencat midis instrumenteve.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuara të tregut ose kuotimet e çmimeve të tregtuesve. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare, Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknikat e vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e fluksit monetar të skontuar, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime të vëzhgueshme në treg dhe modele të tjera vlerësimi. Objektivi i teknikave të vlerësimit është të arrihet në një përcaktim të vlerës së drejtë që pasqyron çmimin e instrumentit financiar në datën e raportimit, i cili do të ishte përcaktuar nga pjesëmarrësit e tregut që veprojnë në mënyrë të barabartë.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, si këmbimet e normave të interesit dhe të monedhës që përdorin vetëm të dhëna të vëzhgueshme të tregut dhe kërkojnë pak gjykim dhe vlerësim nga drejtimi. Çmimet e vëzhgueshme dhe inputet e modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të borxhit dhe kapitalit të listuar, derivativët e tregtuar në këmbim dhe derivativët e thjeshtë jashtë shitjes, si këmbimet e normave të interesit. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe të inputeve të modelit redukton nevojën për gjykim dhe vlerësim të menaxhmentit dhe gjithashtu zvogëlon pasigurinë e lidhur me përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe inputeve të vëzhgueshme të tregut ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur për ndryshime bazuar në ngjarje specifike dhe kushte të përgjithshme në tregjet financiare.

Për instrumente më komplekse, Banka përdor modele vlerësimi të pronarit, të cilat zakonisht zhvillohen nga modele të njohura vlerësimi. Disa ose të gjitha inputet e rëndësishme në këto modele mund të mos jenë të vëzhgueshme në treg dhe rrjedhin nga çmimet ose normat e tregut ose vlerësohen bazuar në supozime. Modelet e vlerësimit që përdorin të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme kërkojnë një shkallë më të lartë gjykimi dhe vlerësimi të menaxhmentit në përcaktimin e vlerës së drejtë. Gjykimi dhe vlerësimi i menaxhmentit zakonisht kërkohet për zgjedhjen e modelit të duhur të vlerësimit që do të përdoret, përcaktimin e flukseve monetare të pritshme në të ardhmen në instrumentin financiar që vlerësohet, përcaktimin e probabilitetit të mospagimit të palës dhe parapagesave dhe zgjedhjen e normave të përshtatshme të skontimit.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Vlerat e drejta

Tabela më poshtë paraqet vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të aktiveve dhe detyrimeve financiare sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet matja e vlerës së drejtë:

31-dhjetor-24		Vlera e drejtë				
	Shënim	Vlera kontabël	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Depozita dhe llogari në banka	7	135,831,757	-	-	135,831,757	135,831,757
Letrat me vlerë	8	239,275,076	174,118,167	-	65,156,909	239,275,076
Detyrim nga BKT Shqipëria	25	448,787	-	-	448,787	448,787
Kredi dhe paradhënie për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9	47,089,606	-	-	47,089,606	47,089,606
Kredi për klientët	9	777,195,540	-	-	777,195,540	777,195,540
Totali i aktiveve financiare		1,199,840,766	174,118,167	-	1,025,722,599	1,199,840,766

Depozitat e klientëve	13	1,096,098,576	-	-	1,096,098,576	1,096,098,576
Detyrime ndaj bankave	14	57,299,679	-	-	57,299,679	57,299,679
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	68,814,769	-	-	68,814,769	68,814,769
Hua	16	-	-	-	-	-
Borxhi i varur	16.1	22,064,103			22,064,103	22,064,103
Totali i detyrimeve financiare		1,244,277,127	-	-	1,244,277,127	1,244,277,127

31-dhjetor-23		Vlera e drejtë				
	Shënim	Vlera kontabël	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Depozita dhe llogari në banka	7	117,763,831	-	-	117,763,831	117,763,831
Letrat me vlerë	8	228,365,749	146,402,957	-	81,962,792	228,365,749
Detyrim nga BKT Shqipëria	25	32,965	-	-	32,965	32,965
Kredi dhe paradhënie për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9	49,010,277	-	-	49,010,277	49,010,277
Kredi për klientët	9	606,788,335	-	-	606,788,335	606,788,335
Totali i aktiveve financiare		1,001,961,157	146,402,957	-	855,558,199	1,001,961,157

Depozitat e klientëve	13	951,615,351	-	-	951,615,351	951,615,351
Detyrime ndaj bankave	14	41 687 056	-	-	41 687 056	41 687 056
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	32,238,826	-	-	32,238,826	32,238,826
Hua	16	4,457,551	-	-	4,457,551	4,457,551
Borxhi i varur	16.1	22,081,501	-	-	22,081,501	22,081,501
Totali i detyrimeve financiare		1,052,080,285	-	-	1,052,080,285	1,052,080,285

5. Menaxhimi i riskut financiar

(a) Hyrje dhe përmbledhje

Banka ka ekspozim ndaj rreziqeve të mëposhtme nga instrumentet financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziqet operacionale

Ky shënim paraqet informacion në lidhje me ekspozimin e Bankës ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, si dhe menaxhimin e kapitalit të Bankës.

Instrument financiar është çdo kontratë që lind të drejtën për të marrë mjete monetare ose një aktiv tjetër financiar nga një palë tjetër (aktiv financiar) ose detyrim për të dorëzuar para ose një aktiv tjetër financiar palës tjetër (detyrim financiar).

Instrumentet financiare rezultojnë në rreziqe të caktuara për Bankën. Rreziqet më të rëndësishme me të cilat përballlet Banka janë rreziku i kredisë, rreziku i likuiditetit dhe rreziku i tregut. Rreziku i tregut përfshin rrezikun e valutës së huaj, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve.

Kuadri i menaxhimit të rrezikut

Bordi i Drejtorëve ka përgjegjësinë e përgjithshme për krijimin dhe mbikëqyrjen e kornizës së menaxhimit të rrezikut të Bankës. Bordi ka krijuar Komitetin e Aseteve dhe Detyrimeve të Bankës (ALCO), Grupin e Menaxhimit të Riskut dhe Komitetet e Kredisë, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të rrezikut të Bankës në fushat e tyre të specifikuara. Të gjitha këto organe i raportojnë rregullisht Bordit të Drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Politikat e Bankës për menaxhimin e rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballlet Banka, për të vendosur kufijtë dhe kontrollet e duhura të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Banka, nëpërmjet standardeve dhe procedurave të trajnimit dhe menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e menaxhimit të rrezikut të Bankës, dhe për rishikimin e përshtatshmërisë së kuadrit të menaxhimit të rrezikut në lidhje me rreziqet me të cilat përballlet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës asistohet në këto funksione nga Auditimi i Brendshëm. Auditimi i Brendshëm ndërmerr rishikime të rregullta dhe ad-hoc të kontrolleve dhe procedurave të menaxhimit të rrezikut, rezultatet e të cilave i raportohen Komitetit të Auditimit

(b) Risku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare për Bankën nëse një klient ose palë e një instrumenti financiar dështon të përmbushë detyrimet e tij kontraktuale dhe rrjedh kryesisht nga huatë e Bankës për klientët dhe bankat e tjera dhe letrat me vlerë të investimit. Për qëllime të raportimit të menaxhimit të rrezikut, Banka merr në konsideratë të gjithë elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (siç janë rreziku i mospagimit individual të debitorit, rreziku i vendit dhe i sektorit). BKT Kosova ka formuar një Komitet Kreditori për të mbikëqyrur miratimin e kërkesave për kredi deri në kufirin prej 500,000 euro. Kërkesat për kredi me shuma mbi 500,000 euro deri në 1,000,000 euro miratohen vetëm nga dy anëtarë të Bordit, ndërsa kërkesat për kredi mbi 1,000,000 euro miratohen vetëm me vendim të Bordit të Drejtorëve (të gjithë anëtarët). Ka një fokus të vazhdueshëm në cilësinë e kredive të dhëna si në momentin e miratimit ashtu edhe gjatë gjithë jetës së tyre.

Çdo njësi biznesi kërkohet të jetë në përputhje me politikat dhe procedurat e kreditimit të Bankës. Auditimet e rregullta të njësive të biznesit dhe proceset e menaxhimit të rrezikut të kredisë ndërmerren nga Auditimi i Brendshëm.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

i. Ekspozimi maksimal i kredisë

Vlera kontabël bruto e aktiveve financiare më poshtë përfaqëson gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto aktive. Ekspozimet maksimale ndaj rrezikut të kredisë përpara kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të kredisë më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 janë si më poshtë:

Rreziku i kredisë i instrumenteve financiare	Shënim	31-dhjetor-24			31-dhjetor-23		
		Ekspozimi para humbjes së pritshme	Humbja e pritshme	Ekspozimi neto ndaj rrezikut të kredisë	Ekspozimi para humbjes së pritshme	Humbja e pritshme	Ekspozimi neto ndaj rrezikut të kredisë
A. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë në lidhje me zërat e bilancit							
Mjetet monetare ne Banken Qendrore		182,724,547	-	182,724,547	153,388,635	-	153,388,635
Depozita dhe llogari në banka		135,843,809	(12,052)	135,831,757	117,771,578	(7,747)	117,763,831
Investime në letra me vlerë – të matura në FVOCI		174,118,167	-	174,118,167	146,402,957	-	146,402,957
Letrat me vlerë investuese – të matura me kosto të amortizuar		65,201,610	(44,701)	65,156,909	83,523,043	(1,560,251)	81,962,792
Kredi për klientët		788,312,589	(11,117,049)	777,195,540	619,061,640	(12,273,305)	606,788,335
Kredi dhe paradhënie bankave		47,184,965	(95,359)	47,089,606	49,402,482	(392,205)	49,010,277
Aktive të tjera		16,371,097	(2,841,923)	13,529,174	12,680,836	(1,397,984)	11,282,852
Totali i aktiveve		1,409,756,785	(14,111,085)	1,395,645,700	1,182,231,171	(15,631,492)	1,166,599,679
Zëra jashtë bilancit							
Angazhime te kredive te pashfrytëzuara		118,435,064	(197,096)	118,237,968	79,188,600	(426,483)	78,762,117
Kontratë SWAP në valutë të huaj	29	42,995,110	-	42,995,110	38,777,280	-	38,777,280
Kolateralet për portofolin e kredisë		1,918,019,738	-	1,918,019,738	1,417,040,456	-	1,417,040,456
Letrat me vlerë të lënë peng si kolateral		-	-	-	-	-	-
Totali jashtë bilancit		2,079,449,912	(197,096)	2,079,252,816	1,535,006,335	(426,483)	1,534,579,852
Ekspozimi total i rrezikut të kredisë		3,489,206,696	(14,308,181)	3,474,898,516	2,717,237,506	(16,057,975)	2,701,179,531

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë

Vlerësimi i ekspozimit të kredisë për qëllime të administrimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve, pasi ekspozimi ndryshon me ndryshimet në kushtet e tregut, flukset monetare të pritshme dhe kalimin e kohës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë të një portofoli aktivesh përfshin vlerësime të mëtejshme në lidhje me mundësinë e mospërmbushjes së detyrimeve, të raporteve të humbjeve shoqëruese dhe të korrelacioneve të mospagimit ndërmjet palëve. Banka mat rrezikun e kredisë duke përdorur probabilitetin e dështimit (PD), ekspozimin në dështim (END) dhe kreditë në dështim (KND).

Parimi drejtues i modelit të humbjes së pritshme të kredisë është të pasqyrojë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë së kredisë së instrumenteve financiare. Kjo cilësi kredie varet nga shkalla e përkeqësimit të kredisë që nga njohja fillestare dhe do të përhapet në tre faza:

“Faza 1” përbëhet nga aktive që nuk kanë pësuar ndonjë përkeqësim të ndjeshëm të cilësisë së kredisë që nga njohja fillestare;

“Faza 2” përbëhet nga aktivet që kanë pësuar përkeqësim të konsiderueshëm që nga njohja fillestare;

“Faza 3” ka të bëjë me të gjitha asetet ku ka ndodhur një dështim.

Sipas kësaj qasjeje të përgjithshme, ECL për një aktiv llogaritet në horizonte të ndryshme kohore sipas fazës që i është caktuar:

ECL mbi një vit për aktivet në fazën 1;

ECL gjatë jetëgjatësisë së mbetur për aktivet në fazën 2 dhe fazën 3.

Caktimi i skenës bëhet sipas rregullave të mëposhtme:

Zhvlerësimi: nëse pala tjetër për aktivin e konsideruar ka dështuar, aktivi caktohet në "Fazën 3". Një aktiv konsiderohet se ka dështuar nëse ndonjë ripagim (kryegjë apo interes) vonohet për më shumë se 90 ditë ose nëse pala tjetër është në një situatë të provuar dështimi (falimentimi).

Vlerësimi D (më i ulët se C): Asetet me këtë vlerësim aktualisht konsiderohen të jenë në fazën 3.

Faktorët cilësorë: SNRF 9 ka këshilluar që të merren parasysh faktorë cilësorë si listat e vëzhgimit ose analizat financiare nga ekspertët. Në mënyrë të ngjashme, në rastin e mëparshëm, ekziston edhe një prag i dytë kohor. Në rast se shlyerja e një aktivi vonohet për më shumë se 30 ditë dhe më pak se 90 ditë, ajo caktohet në “Fazën 2”.

Pragu Relativ: nëse pala tjetër ka pësuar një përkeqësim të ndjeshëm të rrezikut të kredisë, domethënë nëse cilësia e saj e kredisë që nga njohja fillestare ka rënë më shumë se një prag specifik i paracaktuar relativ, atëherë ajo caktohet në "Fazën 2".

Të gjitha pasuritë që nuk janë në rastet e mëparshme i caktohen “Fazës 1”.

Grupimi i instrumenteve për humbjet e matura në baza kolektive

Për provizionet për humbjet e pritshme të kredisë të modeluara në bazë kolektive, kryhet një grupim i ekspozimeve

në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut, të tilla që ekspozimet ndaj rrezikut brenda një grupi janë homogjene.

Në kryerjen e këtij grupimi, duhet të ketë informacion të mjaftueshëm që grupi të jetë i besueshëm statistikisht.

Kur informacioni i mjaftueshëm nuk është i disponueshëm brenda vendit, Banka ka konsideruar krahasimin

të dhëna shtesë të brendshme/të jashtme për t'u përdorur për qëllime modelimi.

Banka ka tre portofol kryesorë, të cilët janë:

–

Portofoli i kredisë

Kjo kategori përfshin huatë për llogari me shumicë dhe individuale/me pakicë.

–

Portofoli i thesarit

Kjo kategori përfshin obligacionet, bonot e thesarit dhe llogaritë e kapitalit.

–

Projekti dhe Financa e Strukturuar

Kjo kategori përfshin letrat e kreditit dhe garancitë bankare.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Përkeqësim i konsiderueshëm përmes pragut relativ

Banka llogarit një matricë të pragut relativ që jep për çdo vlerësim një parashikim se cili duhet të jetë vlerësimi i pritur për çdo horizont kohor.

Matricat e tranzicionit përmes ciklit (TTC) japin përqindjen e palëve që kaluan nga një vlerësim në tjetrin gjatë një intervali kohor të caktuar. Matricat TTC mbi një horizont 10-vjeçar janë marrë pasi kjo jep një horizont të rehatshëm për një prag relativ.

Klasifikimi i rrezikut të kredisë

Banka fillimisht u mbështet në proxhet e ofruara nga agjencitë e jashtme të vlerësimit të kredisë. Që atëherë, është zhvilluar dhe përdorur për vlerësimin e PD-së, një vlerësim i brendshëm i kredisë për klientët jo-shirës.

Nga atje, përdoret një matricë e tranzicionit TTC me numrin e vëzhgimeve (numri i entiteteve që kanë ndryshuar nga një vlerësim specifik në tjetrin) dhe llogaritet një mesatare e ponderuar për vlerësim të hartuar për të llogaritur matricën e vlerësimeve të brendshme TTC.

Informacioni largpamës i inkorporuar në modelet ECL

PD-të e TTC-së shndërrohen në PD të TAP duke marrë parasysh mjedisin makroekonomik përmes një grupi variablash makroekonomikë: norma reale e rritjes së PBB-së, norma e inflacionit dhe norma e papunësisë. Këto variabla janë marrë nga FMN, duke përfshirë të dhënat historike që përfshijnë 2011-2021 dhe projeksionet bazë për 2022-2028. Përveç PD-së ekonomike dhe modeleve, një grup variablash themelorë makroekonomikë që lidhen me aftësinë ripaguese të huamarrësit janë konsideruar, në përputhje me kërkesat e IFRS-9 për të zhvilluar afatin e ardhshëm. PD. Variablat janë të lidhur me ekonominë reale, ekonominë nominale dhe zhvillimet e kredisë në Kosovë. Këto të dhëna vjetore në mostër janë konvertuar në të dhëna mujore duke përdorur metodën Denton-Cholette, e cila është një teknikë statistikore e përdorur për të zbërthyer të dhënat e frekuencës më të ulët (siç janë të dhënat vjetore) në të dhëna me frekuencë më të lartë (si të dhënat mujore) duke ruajtur strukturën e përgjithshme dhe vetitë e serisë origjinale. Megjithatë, parashikimi i variablit të papunësisë nuk ishte i disponueshëm; prandaj, ai është krijuar duke përdorur metodën VAR (Vector Autoregression) për vitet midis 2022 dhe 2028 duke përdorur të dhënat e tij mujore të cilat gjenerohen përsëri përmes metodës Denton Cholette. Në procesin e modelimit makroekonomik, ekzistojnë dy segmente kryesore: Tregtia me pakicë dhe Tregtia. Duke përdorur vlerat rezultuese FLI të këtyre segmenteve kryesore, krijohen vlerat PD për nënsegmentet.

Metoda e Matricës së Migrimit përdoret për llogaritjet e PD-së gjatë gjithë jetës në bazë segmenti, të cilat krijohen duke llogaritur ndryshimin e një klienti në grupin e PD-së nga një vit më parë.

Pesha e çdo grupi në matricat e migrimit llogaritet duke peshuar me bilancin e rrezikut në çdo ndryshim grupi.

Metoda e përdorur në kalibrim përbëhet nga 5 hapa:

Për llogaritjen e matricave të tranzicionit përdoren normat e parashikuara të parazgjedhjes që rezultojnë për skenarët bazë, të mirë dhe të keq nga modelet makroekonomike. Në hapin 1, matricat e migrimit llogariten që të përputhen me PD-në e vlerësuar të nivelit të portofolit. Kjo bëhet duke përfshirë vlerësimet e PD-së të modelit makro dhe duke ndërtuar matricat e migrimit bazuar në ndryshimin e një klienti në grupin e PD-së nga një vit më parë.

Në hapin 2, pesha e çdo grupi në matricat e migrimit llogaritet duke peshuar me bilancin e rrezikut në çdo ndryshim grupi. Kjo bëhet për të siguruar që matricat e migrimit të përfaqësojnë me saktësi dinamikën e rrezikut brenda portofolit. Tranzicionet e secilit grup peshohen në bazë të bilancit të rrezikut, i cili pasqyroj shpërndarjen e rrezikut të kredisë në grupe të ndryshme.

Në hapin 3, gjenerohen matrica të rregulluara për t'u lidhur me vlerësimet e PD-së të modelit makroekonomik. Ky rregullim është bërë për të siguruar që matricat pasqyrojnë kushtet e pritshme ekonomike në të ardhmen dhe ndikimin përkatës në sjelljen e portofolit të kredisë. Procesi i rregullimit përfshin akordimin e probabiliteteve të tranzicionit në matricat e migrimit në mënyrë që ato të përputhen me vlerësimet e PD të modelit makro.

Në hapin 4, matricat e rregulluara përdoren për të marrë PD-në e largët për çdo grup. Kjo përfshinte aplikimin e probabiliteteve të rregulluara të migrimit në shpërndarjen aktuale të klientëve nëpër grupet e PD-së për të vlerësuar shpërndarjen e tyre në të ardhmen. Ky hap siguroi që projeksionet e PD për çdo grup të përfshijnë matricat e rregulluara, duke ofruar një pamje largpamëse të rrezikut të klientit.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Në hapin 5, PD 12-mujore në nivel grupi për vitet e mbetura gjenerohet gjatë gjithë jetës së portofolit duke përdorur matricat e rregulluara të migrimit. Kjo përfshin simulimin e lëvizjeve të klientëve nëpër grupet e PD-së vit pas viti, duke projektuar gjendjet e tyre të mundshme në të ardhmen me matricat e rregulluara. Gjenerohen vlerësimet e PD gjatë gjithë jetës për secilin segment të klientit, duke reflektuar rrezikun e pritshëm të kredisë gjatë gjithë kohëzgjatjes së portofolit.

Matja e ECL – Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Inputet kryesore në matjen e ECL-ve ka të ngjarë të jenë strukturat e termave të variablave të mëposhtëm:

1. Probabiliteti i dështimit (PD);
2. Kreditë në dështim (KND); dhe
3. Ekspozimi ndaj dështimit (END).

ECL vlerësohet në kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme).

Të vetmet vlerësime në kohë janë për Probabilitetin e Dështimit . KND është modeluar siç përshkruhet më poshtë dhe END përdor skemat e pagesave të llojit të amortizimit. Pasi të jenë llogaritur të gjithë komponentët (PD, END, KND), ECL vlerësohet sipas tre skenarëve të ndryshëm: Kushti bazë (tipik), i mirë (i favorshëm) dhe i keq (i pafavorshëm), me pesha përkatësisht 40%, 30% dhe 30%, ju lutemi referojuni dispozitave të shënimit 3, n). ECL përfundimtar është ECL i ponderuar sipas probabilitetit sipas këtyre tre skenarëve.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

1. Probabiliteti i Dështimit

Probabiliteti i dështimit t (PD) është mundësia e një mospagimi gjatë një horizonti të caktuar kohor. Ai siguron një vlerësim të gjasave që një huamarrës nuk do të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të borxhit. PD përkufizohet si produkt i humbjes së pritshme dhe SNRF 9. Për aktivet, të cilat janë në fazën 1, përdoret një PD 12-mujore. Për aktivet e fazës 2, kërkohet një PD gjatë gjithë jetës për të cilën është ndërtuar një term PD. Vlerësimet e PD janë zhvilluar duke përdorur metodën e segmentimit. Objektivi i segmentimit është identifikimi i grupeve të llogarive me drejtues të ngjashëm të PD. Qasja e marrë për të hartuar grupet e PD është CART (Pema e Klasifikimit dhe Regresionit). CART është një metodë hulumtuese e bazuar në pemë e përdorur për të studiuar marrëdhënien midis një variabli të varur dhe një serie parashikuesish. Portofoli është i ndarë në dy segmente - me pakicë dhe jo pakicë. Për segmentin e shitjeve me pakicë, modeli PD përdor një segmentim me pemë vendimesh, ndërsa për portofolin jo-retail banka do të përdorë klasifikimin e brendshëm. PD më pas përshtatet në PiT PD duke përdorur një matricë tranzicioni dhe faktorë makroekonomikë.

2. Kreditë në dështim (KND)

(KND) përcaktohet si përqindja e Ekspozimit në Momentin e Mospagimit (END) që humbet përfundimisht në rast mospagese të një pale kundërshtare, pasi janë marrë parasysh të gjitha rikuperimet e mundshme përmes shitjes së kolateralit ose procedurave të mbledhjes së borxhit.

Në modelim duhet të merren parasysh si rastet e përfunduara, ashtu edhe ato të papërfunduara. Vlerësimi fillimisht bëhet për rastet e përfunduara, ku humbja përfundimtare është e dukshme bazuar në datën e përfundimit të ngjarjes së mospagimit. Rastet e papërfunduara përfshihen gjithashtu, dhe vlerësimi për to bëhet bazuar në të gjitha transaksionet deri në fund të historikut të disponueshëm.Mesatarja e rasteve të përfunduara dhe të papërfunduara jep humbjen e pritur KND.

KND është raporti i humbjes në një instrument kredie që ndodh pas mospagimit nga huamarrësi dhe llogaritet si përqindja e ekspozimit në momentin e mospagimit që banka nuk pret ta rikuperojë.

Workout KND përdoret kur flukset monetare gjatë procesit të mos-performancës së një produkti ose kredie diskontohen në vlerën që kishin në datën e mospagimit.

Flukset monetare (rikuperimet dhe kostot) që ndodhin midis datës së fillimit të mospagimit dhe datës së përfundimit të mospagimit duhet të diskontohen në pikën e fillimit të mospagimit. Më pas, KND llogaritet si pjesa e ENDqë nuk është rikuperuar gjatë këtij procesi

3. Ekspozimi ndaj dështimit (END)

Modelimi EAD është një përpjekje për të parashikuar ekspozimin e një detyrimi kredie në momentin e mospagimit që pritet brenda 12 muajve të ardhshëm. END është një parametër që do të përdoret në llogaritjen e humbjes së pritshme dhe në kërkesën për kapital rregullator. Performanca 12-mujore e klientëve pasqyron probabilitetin e mospagimit dhe END është bilanci i pritur i klientit në kohën e mospagimit. Prandaj, nga pika e vëzhgimit në pikën e paracaktuar në END duhet të jetë midis 1 dhe 12 muajsh. Informacioni i rrezikut/kufizimit përdoret nga të gjithë muajt para dështimit. Faktori i konvertimit llogaritet si mesatar për 12 muaj. Një aktiv mund të ketë një lloj amortizimi të personalizuar, linear ose me plumb. Për aktivet me një lloj amortizimi të personalizuar, oraret e ripagimit përdoren për të vlerësuar END. Për aktivet pa asnjë lloj amortizimi, supozohet një plan linear shlyerjeje.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive për klientët me kosto të amortizuar.

NDRYSHIMET NË SHUMËN BRUTO TË KREDIVE PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2024	Kredi dhe paradhënie për klientët			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2024	586,737,397	24,253,311	8,925,671	619,916,379
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	8,822,976	(8,432,491)	(390,485)	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(9,300,116)	9,432,268	(132,151)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(2,956,168)	(2,186,063)	5,142,231	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	343,853,714	12,138,698	1,186,414	357,178,826
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(81,969,991)	(5,165,388)	(2,451,267)	(89,586,646)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit në rrezikun e kreditit që nuk rezultuan në çregjistrim	(92,544,887)	(2,838,681)	(1,307,935)	(96,691,504)
Fshirjet	(923)	-	(1,171,363)	(1,172,286)
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2024	752,642,001	27,201,654	9,801,113	789,644,769

Vlera kontabël bruto përfshin principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e paamortizuar nuk përfshihet. Më 31 dhjetor 2024, tarifa e shtyrë e paamortizuar është 1,332,183 Euro.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

NDRYSHIMET NË SHUMËN BRUTO TË KREDIVE PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2023	Kredi dhe paradhënie për klientët			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2023	501,353,960	27,265,139	7,918,383	536,537,481
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	5,216,085	(5,018,330)	(197,755)	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(8,129,870)	8,285,526	(155,656)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(1,951,136)	(1,305,950)	3,257,086	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	221,132,284	1,033,973	859,788	223,026,044
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(51,938,136)	(1,688,611)	(399,121)	(54,025,868)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë që nuk rezultuan në çregjistrim	(78,945,790)	(4,318,435)	(1,704,711)	(84,968,936)
Fshirjet	-	-	(652,343)	(652,343)
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	586,737,397	24,253,311	8,925,671	619,916,379

Vlera kontabël bruto përfshin principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e paamortizuar nuk përfshihet. Më 31 dhjetor 2023, tarifa e shtyrë e paamortizuar është 854,742 euro

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në provigjionet e kredive për klientët me kosto të amortizuar

31 dhjetor 2024	Kompensimi i kredive për klientët			Total
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Gjendja në 1 janar 2024	6,269,119	1,402,102	4,602,085	12,273,305
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	528,207	(354,233)	(173,974)	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(93,717)	163,511	(69,794)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(69,183)	(175,605)	244,788	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	1,362,407	1,098,185	614,467	3,075,059
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(1,008,812)	(189,458)	(1,129,837)	(2,328,106)
Fshirjet	(10)	-	(935,267)	(935,278)
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(3,797,771)	389,761	2,440,078	(967,931)
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-
Provizion më 31 dhjetor 2024	3,190,240	2,334,263	5,592,546	11,117,049

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në provigjionet e kredive për klientët me kosto të amortizuar

PROVIGJIONET PËR KREDITË NDAJ KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2023	Kompensimi i kredive për klientët			Total
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Gjendja në 1 janar 2023	6,984,436	1,607,109	3,543,639	12,135,183
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	280,827	(226,351)	(54,477)	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(177,205)	231.350	(54,145)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(37,690)	(59,182)	96,872	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	2,623,004	108,438	381.720	3,113,161
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(581,673)	(71,136)	(186,831)	(839,640)
Fshirjet	-	-	(463,615)	(463,615)
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(2,822,580)	(188,126)	1,338,923	(1,671,783)
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-
Provizion më 31 dhjetor 2023	6,269,119	1,402,102	4,602,085	12,273,305

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave). Përfshihen vlerat e drejta dhe zbritjet/primet.

NDRYSHIMET NË VLERËN BRUTO TË ASETVE FINANCIARE KU APLIKOHEN KËRKESAT PËR PROVIZIONIM (TË TJERA NGA KREDI PËR KLIENTË)

31 dhjetor 2024	Detyrim nga bankat				Investime në letra me vlerë në FVOCI			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2024	93,658,678	-	-	93,658,678	148,550,43	8,832,271	2,846,494	160,229,197
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare te krijuara ose t; blera	106,321,913	-	-	106,321,913	77,538,315	-	6,423,742	83,962,057
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(93,658,678)	-	-	(93,658,678)	(56,278,02	(8,832,271)	-	(65,110,300)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në Riklasifikim	-	-	-	-	1,205,597	-	451,912	1,657,508
	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2024	106,321,913	-	-	106,321,913	171,016,31	-	9,722,147	180,738,462

31 dhjetor 2024	Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2024	82,284,544		1,105,958	83,390,502	27,705,204	144,885	75,730	27,925,820
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	94,885	(94,885)	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	(5000)	5000	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare te krijuara ose te blera	8,071,725	-	-	8,071,725	13,446,954	108290	-	13,555,243
Çnjohja e aktiveve financiare	(28,756,725)	-	-	(28,756,725)	(10,629,25	(50,000)	(75,730)	(10,754,983)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në Riklasifikim	3,602,066	-	-	3,602,066	(300,000)	-	-	(300,000)
	-	-	-	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(1,105,958	(1,105,958)	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2024	65,201,610	-	-	65,201,610	30,312,790	113,290	-	30,426,080

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

Vlera kontabël bruto përfshin vetëm shumat nominale dhe interesin e përlllogaritur. Zbritja e paamortizuar dhe e shënuar me fitimin/(humbjen) e tregut nuk përfshihen.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË VLERËN BRUTO TË ASETVE FINANCIARE KU APLIKOHEN KËRKESAT PËR PROVIZIONIM (TË TJERA NGA KREDI PËR KLIENTË)

Vlera kontabël bruto përfshin vetëm shumat nominale dhe interesin e përlllogaritur. Zbritja e paamortizuar dhe fitimi/(humbja) e shënuar në treg nuk përfshihen.

31 dhjetor 2023

Gjendja në 1 janar 2023

	Detyrim nga bankat				Investime në letra me vlerë në FVOCI			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
	54,162,770	-	-	54,162,770	165,050,495	482,953	2,721,16	168,254,614
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	49,402,482	-	-	49,402,482	16,549,984	-	-	16,549,984
Çregjistirmi i aktiveve financiare	(54,162,770)	-	-	(54,162,770)	(32,864,988)	-	-	(32,864,988)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në Fshirjet	-	-	-	-	(185,059)	70,430	125,328	10,699
	-	-	-	-	-	8,278,887	-	8,278,887
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	49,402,482	-	-	49,402,482	148,550,432	8,832,271	2,846,49	160,229,197

31 dhjetor 2023

Gjendja në 1 janar 2023

	Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
	59,242,984	8,278,887	1,043,992	68,565,864	16,777,977	50,000	-	16,827,977
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare të krijuara ose të blera	30,960,624	-	-	30,960,624	17,802,686	94,885	75,730	17,973,302
Çregjistirmi i aktiveve financiare	(7,995,329)	-	-	(7,995,329)	(8,576,486)	-	-	(8,576,486)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në Fshirjet	209,548	-	61,965	271,514	1,651,027	50,000	-	1,701,027
	-	(8,278,887)	-	(8,278,887)	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	82,417, 827	-	1,105,958	83,523,043	27,655,204	194,885	75,730	27,925,820

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË GJENDJEN BRUTO TË AKTIVEVE FINANCIARE KU ZBATOHEN KËRKESAT PËR ZHVLERËSIM (PERVEÇ KREDIVE)

31 dhjetor 2024	Detyrim nga bankat				Investime në letra me vlerë në FVOCI			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totalj
Gjendja në 1 janar 2024	399,952	-	-	399,952	619,650	3,469,422	2,846,494	6,935,566
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	107,411	-	-	107,411	72,192	2,890,684	2,962,875	
Asete të reja financiare te krijuara ose te blera	(399,952)	-	-	(399,952)	(175,772)	-	(3,645,193)	
Çregjistrimi i aktiveve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	(185,307)	-	451,912	266,604
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2024	107,411	-	-	107,411	330,763	-	6,189,089	6,519,853

31 dhjetor 2024	Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat e			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2024	454,293	-	1,105,958	1,560,251.13	259,067.37	18,133.64	36,225.72	313,426.72
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	18,134	(18,134)	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare te krijuara ose te blera ë	922	-	-	922	29,262	4,990	-	34251
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(264,647)	=	=	(264,647)	(107,003)	=	(36,226)	(143,229)
Fshirjet	-	-	(1,105,958)	(1,105,958)	-	-	-	-
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(145,868)	-	-	(145,868)	(100,044)	-	-	(100,044)
Riklasifikimi i instrumenteve	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2024	44,701	-	-	44,701	99,416	4,990	-	104,406

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË GJENDJEN BRUTO TË AKTIVEVE FINANCIARE KU ZBATOHEN KËRKESAT PËR ZHVLERËSIM (PERVEÇ KREDIVE

31 dhjetor 2023	Detyrim nga bankat				Investime në letra me vlerë në FVOCI			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2023	17,086	-	-	17,086	742,243	177,402	1,224,525	2,144,170
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	7,747	-	-	7,747	7,323	-	-	7,323
Asete të reja financiare te krijuara ose te blera	(17,087)	-	-	(17,087)	(144,554)	-	-	(144,554)
Çregjistrimi i aktiveve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	14,639	612,648	1,621,969	2,249,257
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	-	-	-	-	-	2,679,371	-	2,679,371
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	7,746	-	-	7,746	619,650	3,469,422	2,846,494	6,935,566
31 dhjetor 2023	Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Gjendja në 1 janar 2023	362,292	2,679,371	521,775	3,568,621	292,663	-	-	292,663
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	129,208	18,134	36226	183.568
Asete të reja financiare te krijuara ose te blera	201,986	-	-	201,986	(142,981)	-	-	(142,981)
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(58,412)	-	-	(58,412)	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(56,164)	-	583.590	527,426	(19,823)	-	-	(19,823)
Riklasifikimi i instrumenteve	-	(2,679,371)	-	(2,679,371)	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	449,702	-	1,105,365	1,560,251	259,067	18,134	36,226	313,427

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë

Tabela e mëposhtme paraqet informacione për cilësinë e kredisë së kredisë për klientët në vitet 2024 dhe 2023 sipas cilësisë së aktiveve me kosto të amortizuar. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

		31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Faza 1	Jo ne vonese	729,089,024	565,628,484
	Me vonese	23,552,981	21,108,916
	Total	752,642,005	586,737,400
	Provizion	3,190,240	6,269,119
	Vlera Kontabel	749,451,765	580,468,282
Faza 2	Jo ne vonese	23,244,838	5,600,127
	Me vonese	3,956,816	18,653,183
	Total	27,201,654	24,253,311
	Provizion	2,334,263	1,402,102
	Vlera Kontabel	24,867,391	22,851,209
Faza 3	Jo ne vonese	2,296,868	2,468,354
	Me vonese	7,504,246	6,457,317
	Total	9,801,113	8,925,671
	Provizion	5,592,546	4 602 085
	Vlera Kontabel	4,208,567	4,323,586
Shuma totale neto me kosto të amortizuar		778,527,723	607,643,076
Vlera e kolateralit		1,918,019,738	1,417,040,456

Vonesat tek secila fazë referohen si më poshtë: Faza 1: vonesat 1-30 ditë, perndryshe detyrime jo në vonesë, Faza 2: vonesat 31-90 ditë, perndryshe detyrime jo në vonesë, Faza 3: vonesat mbi 90 ditë, perndryshe detyrime jo në vonesë.

5 . Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me analizat e vjetërsisë së kredive për klientët në 2024 dhe 2023:

31 dhjetor	Kredi për klientët 2024				Kredi për klientët 2023			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Aktuale	726,102,549	18,808,131	644,077	745,554,756	559,738,220	5,227,978	292,935	565,259,134
1-30 ditë	23,349,203	2,406,428	126,461	25,882,093	20,730,050	242,985	184,928	21,157,963
31-90 ditë	-	3,652,832	333,756	3,986,589	-	17,380,245	968,298	18,348,543
91-180 ditë	-	-	558,545	558,545	-	-	563,034	563,034
181 - 360 ditë	-	-	1,633,562	1,633,562	-	-	616,373	616,373
> 361 ditë	-	-	912,165	912,165	-	-	1 698 019	1 698 019
Total	749,451,752	24,867,391	4,208,567	778,527,710	580,468,270	22,851,209	4,323,586	607,643,064
Vlera e kolateralit	1,788,225,091	88,075,053	41,719,594	1,918,019,738	1,314,596,775	57,177,708	45,265,973	1,417,040,456

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë së aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, të matura me kosto të amortizuar, investimet e borxhit të FVOCI. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerat kontabël bruto, e cila përfshin principalin, interesin e përllogaritur, primin/zbritje është e zbatueshme.

RREZIKU I KREDIVE TË INSTRUMENTEVE FINANCIARE - PËRVEÇ KREDIVE PËR KLIENTËT

	2024				2023	
	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithë jete,kredi jo e provizionuar	ECL gjate gjithë jetes kredi e provizionuar	Blerje e kredive te provizionuara	Total	Total
<i>Depozita dhe llogarit me bankat me kosto të amortizuar</i>						
Aa1 në Aa3	39,346,036	-	-	-	39,346,036	44,952,752
A1 në A3	49,952,888	-	-	-	49,952,888	38,826,084
Baa1 në Baa3	27,274,150	-	-	-	27,274,150	17,826,359
Ba1 në Ba3	9,597,589	-	-	-	9,597,589	9,472,504
B1 në B3	-	-	-	-	-	-
E pavlerësuar	10,121,934	-	-	-	10,121,934	6,693,879
Ekspozimi para dëmtimit	136,292,597	-	-	-	136,292,597	117,771,578
Rezerve per humbje	12,052	-	-	-	12,052	7,747
Vlera kontabel	136,280,544	-	-	-	136,280,544	117,763,831
<i>Investime në letra me vlerë në FVOCI</i>						
Aa1 në Aa3	91,949,860	-	-	-	91,949,860	35,994,610
A1 në A3	10,227,831	-	-	-	10,227,831	18,359,451
Baa1 në Baa3	4,594,335	-	-	-	4,594,335	9,915,341
Ba1 në Ba3	33,986,839	-	-	-	33,986,839	35,455,374
B1 në B3	29,839,072	-	-	-	29,839,072	44,114,290
E pavlerësuar	3,520,228	-	-	-	3,520,228	2,563,890
Ekspozimi para dëmtimit	174,118,167	-	-	-	174,118,167	146,402,957
Rezerve per humbjes	6,519,853	-	-	-	6,519,853	6,935,566
Vlera Kontabel	167,598,314	-	-	-	167,598,314	139,467,391

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

RREZIKU I KREDIVE TË INSTRUMENTEVE FINANCIARE - PËRVEÇ KREDIVE PËR KLIENTËT					2024	2023
	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithë jete,kredi jo e provizionuar	ECL gjate gjithë jetes kredi e provizionuar	Blerje e kredive te provizionuara	Total	Total
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar						
Aa1 në Aa3	-	-	-	-	-	-
A1 në A3	8,550,611	-	-	-	8,550,611	6,495,401
Baa1 në Baa3	43,962,537	-	-	-	43,962,537	36,635,053
Ba1 në Ba3	4,882,387	-	-	-	4,882,387	-
B1 në B3	7 806 075	-	-	-	7,806,075	36,199,127
E pavlerësuar	-	-	-	-	-	4,193,461
Ekspozimi para dëmtimit	65,201,610				65,201,610	83,523,043
Rezerve per humbje	44701				44701	1,560,251
Vlera kontabel	65,156,909	-	-	-	65,156,909	81,962,792

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare përveç kredive dhe paradhënieve për klientët, bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të Bankës kategorizohet si më poshtë:

31 dhjetor 2024	Mjete moentare dhe llogarime Bankën Qendrore	Detyrimet nga bankat e tjera	Investime ne letra me vlere	Kredi për banka dhe kredi sindikale	Aktive të tjera	Total
Mirë	182,724,547	135,831,757	239,275,076	47,089,606	13,567,902	618,488,888
E pranueshme	-	-	-	-	-	-
Monitorim nga afër	-	-	-	-	-	-
Total	182,724,547	135,831,757	239,275,076	47,089,606	13,567,902	618,488,888

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë p për klientët e portofolit te korporatës në vitin 2024. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

SHPALLJE SIPAS KLASAVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TE KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTO TE AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS ¹⁾				
31 dhjetor 2024	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithë jetes,kredi jo e provizionuar	ECL gjate gjithë jetes kredi e provizionuar	Total
Korporata e madhe				
I fortë (vlerësimi A)	12,886,115	-	-	12,886,115
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	267,050,730	17,556,594	-	284,607,324
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	622,421	622,421
Gjithsej i vlerësuar	279,936,845	17,556,594	622,421	298,115,860
I pavlerësuar	-	-	-	-
Shuma totale bruto	279,936,845	17,556,594	622,421	298,115,860
Vlera Kontabel	278,201,268	16,125,360	335,858	294,662,486
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	1,000,398,759	60,410,080	10,292,031	1,071,100,870
Korporata e NVM-ve				
I fortë (vlerësimi A)	47,985,497	148,791	-	48,134,289
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	38,703,725	4,147,261	-	42,850,986
Lista e vëzhgimit (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Parazgjedhja (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	3,753,332	3,753,332
Gjithsej i vlerësuar	86,689,222	4,296,052	3,753,332	94,738,606
I pavlerësuar	-	-	-	-
Shuma totale bruto	86,689,222	4,296,052	3,753,332	94,738,606
Vlera Kontabel	86,477,590	4,020,029	1,671,285	92,168,904
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	290,597,075	15,216,216	14,947,287	320,760,577

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

SHPALLJE SIPAS KLASAVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TE KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTO TE AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS ¹⁾

31 dhjetor 2024	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithë jetes,kredi jo e provizionuarr	ECL gjate gjithë jetes kredi e provizionuar	Total
Mikro Korporata				
I fortë (vlerësimi A)	13,085,915	12,817	-	13,098,732
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	32,522,139	2,032,422	-	34,554,561
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	2,502,661	2,502,661
Gjithsej i vlerësuar	45,608,054	2,045,238	2,502,661	50,155,954
I pavlerësuar	-	-	-	-
Shuma totale bruto	45,608,054	2,045,238	2,502,661	50,155,954
Vlera Kontabel	45,360,016	1,896,547	1,009,446	48,266,009
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	137,889,580	8,787,918	12,145,062	158,822,559
Zera Jashte Bilanci	353,083	35,612	-	388,694
Rezerve per humbje nga kartat e kreditit	1,716	1,344	-	3,060

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton informacionin në lidhje me kreditë e cilësisë së kredisë për klientët për portofolin e korporatës në vitin 2024. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë shumat kontabël bruto

SHPALLJE SIPAS KLASAVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS

31 dhjetor 2024	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithë jetes,kredi jo e provizionuar	ECL gjate gjithë jetes kredi e provizionuar	Total
Korporata e madhe				
I fortë (vlerësimi A)	4,791,302	-	-	4,791,302
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	223,542,573	16,090,089	-	239,632,662
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	883,487	883,487
Gjithsej i vlerësuar	228,333,875	16,090,089	883,487	245,307,451
I pavlerësuar	323,037	-	-	323,037
Shuma totale bruto	228,656,912	16,090,089	883,487	245,630,488
Vlera Kontabel	225,563,165	15,140,842	548,151	241,252,158
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	713,345,441	28,440,275	14,381,821	756,167,537
Korporata e NVM-ve				
I fortë (vlerësimi A)	3,924,227	-	-	3,924,227
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	64,802,863	5,637,733	-	70,440,596
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	2,734,339	2,734,339
Gjithsej i vlerësuar	68,727,090	5,637,733	2,734,339	77,099,161
I pavlerësuar	360,588	-	-	360,588
Shuma totale bruto	69,087,678	5,637,733	2,734,339	77,459,750
Vlera Kontabel	68,211,757	5,270,559	1,481,681	74,963,996
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	210,293,757	19,489,700	12,284,077	242,067,534

- 5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
- (b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
- iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

SHPALLJE SIPAS KLASAVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTO TE AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS

31 dhjetor 2023	ECL 12 mujore	ECL gjatë gjithë jetës nuk është e dëmtuar nga kredia	ECL gjatë gjithë jetës së kreditit të dëmtuar	Gjithsej
Mikro Korporata				
I fortë (vlerësimi A)	3,686,520	-	-	3,686,520
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	22,362,123	1,083,515	-	23,445,638
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	3,426,018	3,426,018
Totalj i vlerësuar	26,048,643	1,083,515	3,426,018	30,558,176
I pavlerësuar	3,804,796	36701	-	3,841,497
Shuma totale bruto	29,853,439	1,120,217	3,426,018	34,399,674
				-
Vlera Kontabel	29,476,190	1,075,609	1,736,704	32,288,503
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	90,089,159	5,569,427	12,459,050	108,117,636
				-
ZERA JASHTË BILANCI	13,319,632	748	-	13,320,380
Rezerve per humbje nga Kartat e kreditit	24,278	1,345	23,681	49,305

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me kreditë e cilësisë së kredisë për klientët për portofolin Retail në vitin 2024. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

SHPALLJE SIPAS KLASAVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTO TE AMORTIZUAR – PORTOFOLI RETAIL ¹⁾

31 dhjetor 2024	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithe jetes,kredi jo e provizionuar	ECL gjate gjithe jetes kredi e provizionuar	Total
Hipotekë				
Te deshtuara	-	-	527,944	527,944
I pavlerësuar	109,946,093	1,215,443	-	111,161,536
Shuma totale bruto	109,946,093	1,215,443	527,944	111,689,479
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	165,494,399	2,487,458	2,907,339	170,889,195
Konsumatori				
Te deshtuarat	-	-	1,419,550	1,419,550
I pavlerësuar	223,117,691	1,585,994	-	224,703,685
Shuma totale bruto	223,117,691	1,585,994	1,419,550	226,123,235
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	193,845,279	1,173,381	1,427,876	196,446,536
Kartat e kreditit				
Te deshtuara	-	-	975,206	975,206
I pavlerësuar	7,344,087	502,332	-	7,846,420
Shuma totale bruto	7,344,087	502,332	975,206	8,821,625
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
Zera Jashte Bilanci	7,250,199	67,061	0	7,317,260
Rezerve per humbje nga kartat e kreditit	5,704	102	0	5,806

5 . Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacione për kreditë me cilësi të kredisë për klientët për portofolin Retail në vitin 2023.

Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto .

SHPALLJE SIPAS KLASAVETË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TE KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTO TE AMORTIZUAR –
PORTOFOLI RETAIL

31 dhjetor 2023	ECL 12 mujore	ECL gjate gjithe jetes,kredi jo e provizionuarr	ECL gjate gjithe jetes kredi e provizionuar	Total
Hipotekë				
Te deshtuarat	-	-	759,840	759,840
I pavlerësuar	83,935,671	431,286	-	84,366,957
Shuma totale bruto	83,935,671	431,286	759,840	85,126,797
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	147,162,697	2,930,960	5,532,239	155,625,896
Konsumatori				
Te deshtuara	-	-	1,028,919	1,028,919
I pavlerësuar	168,833,372	946,925	-	169,780,297
Shuma totale bruto	168,833,372	946,925	1,028,919	170,809,216
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	153,705,721	747,346	608,786	155,061,852
Kartat e Kreditit				
Te deshtuara	-	-	93,068	93,068
I pavlerësuar	6,370,317	27,061	-	6,397,378
Shuma totale bruto	6,370,317	27,061	93,068	6,490,446
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
Zera Jashte Bilanci	6,037,734	-	-	6,037,734
Rezerve per humbje nga Kartat e Kreditit	126,894	1,125	77,316	205,335

	ECL 12 mujore	ECL	ECLgjate gjithe	Total
Rezerva Totale e humbjes sipas dhjetorit 2024	3,190,240	2,334,263	5,592,545	11,117,048
Rezerve Totale e humbjes s sipas dhjetorit 2023	6,269,119	1,402,102	4 602 085	12,273,305

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Kredi me kushte të rinegociuara

Kreditë me kushte të rinegociuara janë huatë që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të gjendjes financiare të huamarrësit dhe ku Banka ka bërë lëshime që në të kundërt nuk do t'i merrte në konsideratë. Pasi kredia të ristrukturohet, performanca e saj monitorohet nga afër për qëllime të testimit të zhvlerësimit. Më poshtë jepen vlerat kontabël të huave për klientët, afati i të cilëve është rinegociuar dhe është nën monitorim:

KREDITE E RISTRUKTURUARA PER KLIENTE SIPAS KUALITETIT KREDITOR TE TYRE TE MATURA SIPAS KOSTOS SE AMORTIZUAR			
31 dhjetor 2024	Shuma totale e kredive	Shuma totale e kredive Forborne	Kredi të forta (%)
Faza 1	752,641,992	0	0.00%
Faza 2	27,201,654	10,330,733	37.98%
Faza 3	9,801,113	2,988,185	30.49%
Ekspozimi para dëmtimit	789,644,759	13,318,918	1.69%
Faza 1 Shtesa	3,190,240	0	0.00%
Faza 2 Shtesa	2,334,263	856,280	36.68%
Faza 3 Shtesa	5,592,546	1,692,067	30.26%
Shuma totale neto	778,527,710	10,770,571	1.38%
Vlera e kolateralit	1,918,019,738	49,433,544	2.58%

KREDITE E RISTRUKTURUARA PER KLIENTE SIPAS KUALITETIT KREDITOR TE TYRE TE MATURA SIPAS KOSTOS SE AMORTIZUAR			
31 dhjetor 2023	Shuma totale e kredive	Shuma totale e kredive Forborne	Kredi të forta (%)
Faza 1	586,737,388	-	0.00%
Faza 2	24,253,311	3,554,668	14.66%
Faza 3	8,925,671	2,138,520	23.96%
Ekspozimi para dëmtimit	619,916,370	5,693,188	0.92%
Faza 1 Shtesa	6,269,119	-	0.00%
Faza 2 Shtesa	1,402,102	245,730	17.53%
Faza 3 Shtesa	4,602,085	1,236,280	26.86%
Shuma totale neto	607,643,064	4,211,178	0.69%
Vlera e kolateralit	1,417,040,456	27,296,360	1.93%

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Kolaterali i kredisë dhe përmirësime të tjera të kredisë

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur rrezikun e kredisë. Më e zakonshme prej tyre është pranimi i kolateralit për fondet e avansuara. Banka ka politika të brendshme për pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut të kredisë. Banka përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të marrjes së kredisë. Ky vlerësim rishikohet periodikisht.

Banka përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të marrjes së kredisë. Ky vlerësim rishikohet periodikisht. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Hipotekat mbi pronat e banimit;
- Mjetet financiare
- Ngarkesat mbi asetet e biznesit si objektet, makineritë dhe llogaritë e arkëtueshme;

Financat dhe huadhëniet afatgjata për subjektet e korporatave janë përgjithësisht të siguruara; lehtësirat e kredisë individuale rrotulluese janë përgjithësisht të pasigurta.

Kolaterali i mbajtur si siguri për aktivet financiare të ndryshme nga huatë dhe paradhëniet varet nga natyra e instrumentit. Letrat me vlerë të borxhit, thesari dhe bonot e tjera të pranueshme janë përgjithësisht të pasiguruara, me përjashtim të letrave me vlerë të mbështetura nga aktivet dhe instrumenteve të ngjashme, të cilat janë të siguruara nga portofolet e instrumenteve financiare. Politikat e Bankës në lidhje me marrjen e kolateralit nuk kanë ndryshuar ndjeshëm gjatë periudhës raportuese dhe nuk ka pasur ndonjë ndryshim të rëndësishëm në cilësinë e përgjithshme të kolateralit të mbajtur nga Banka që nga periudha e mëparshme. Më poshtë është një analizë e kolateralit dhe rritjes së kredisë të marrë gjatë viteve:

31 dhjetor 2024	Hua për klientët		
	Individë	Korporative	Kredi totale
Pronë rezidenciale, komerciale ose industriale	228,345,020	917,002,463	1,145,347,482
Aktive financiare	37,835,275	167,302,917	205,138,191
Të tjera	101,155,437	466,378,627	567,534,064
Total	367,335,731	1,550,684,007	1,918,019,738
31 dhjetor 2023	Kredi për klientët		
	Individë	Korporative	Kredi totale
Pronë rezidenciale, komerciale ose industriale	118,842,987	550,750,146	669,593,133
Aktive financiare	31,972,681	105,184,014	137,156,695
Të tjera	159,872,080	450,418,547	610,290,627
Gjithsej	310,687,749	1,106,352,707	1,417,040,456

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Kolaterali i kredisë dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Kredi dhe letra me vlerë të zhvlerësuara

Kreditë dhe letrat me vlerë të zhvlerësuara janë huatë dhe letrat me vlerë për të cilat Banka përcakton se ka të ngjarë që ajo të mos jetë në gjendje të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin e duhur sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes(ve) të huasë/titujve. Komiteti i Riskut i BKT-së është i angazhuar me klasifikimin e klientëve dhe pikëzimin e tyre sipas kategorive përkatëse. Ai vendos ndryshimet e notave dhe merr veprimet e nevojshme sipas procedurave të monitorimit. Komiteti i Riskut vlerëson çdo kredi sipas këtyre faktorëve:

- Aftësia për të paguar
- Gjendja financiare
- Aftësia e menaxhimit
- Kolaterali dhe Garantuesit
- Struktura e Huasë
- Industria dhe Ekonomia

Kreditë e vonuara por jo të zhvlerësuara

Kreditë e vonuara, por jo të zhvlerësuara janë ato kredi dhe letra me vlerë, ku interesi kontraktual ose pagesat e principalit janë të vonuara, por Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/kolateralit në dispozicion dhe/ose fazës së mbledhjes së shumave që i detyrohen Bankës.

Lejet për zhvlerësim

Banka krijon një provizion për humbjet nga zhvlerësimi që përfaqëson vlerësimin e saj të humbjeve të shkaktuara në portofolin e saj të kredisë dhe aktive të tjera financiare. Ajo lidhet me komponentin specifik të humbjes për ekspozimet individualisht të rëndësishme.

Politika e fshirjes

Banka shlyen bilancin e kredisë/sigurisë (dhe çdo provizion për humbje nga rënia në vlerë) me vendim të Bordit të Drejtorëve, në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore të Kosovës “Për Menaxhimin e Riskut të Kreditit”. Vendimi i fshirjes merret pas shqyrtimit të informacionit të tillë si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit/emetuesit, të tilla që huamarrësi/emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të shlyer të gjithë ekspozimin.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

v. Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Banka monitoron përqendrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqendrimeve të rrezikut të kredisë nga huatë dhe letrat me vlerë të investimeve më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 është paraqitur më poshtë:

	Shënim	Kredi për klientët		Kredi për bankat		Investime ne letra me vlere	
		31-dhjetor-24	31-dhjetor-23	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Shuma mbajtëse	8,9.1,9.2	788,312,577	619,916,370	47,184,965	49,382,354	245,940,073	275,111,300
Përqendrimi sipas sektorëve							
Korporata		434,709,069	348,325,410	-	-	18,632,944	61,165,512
Qeveria		-	-	-	-	176,522,550	121,903,189
bankat		-	-	47,089,606	-	36,235,854	-
Mbinkombëtar		-	-	-	49,010,277	7,883,728	45,297,048
Shitje me pakicë		342,486,471	258,462,925	-	-	-	-
Gjithsej		777,195,540	606,788,335	47,089,606	49,010,277	239,275,076	228,365,749

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka të hasë vështirësi në përmbushjen e detyrimeve që lidhen me detyrimet e saj financiare, të cilat shlyhen duke dhënë mjete monetare ose një aktiv tjetër financiar. Qëllimi i Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit (LRM) është të sigurojë, sa më shumë që të jetë e mundur, që do të ketë gjithmonë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet e tij në kohën e duhur, si në kushte normale ashtu edhe në kushte stresuese, pa pësuar humbje të papranueshme ose pa rrezikuar dëmtim të reputacionit të Bankës. Politika LRM e Bankës përfshin mënyrën se si Banka identifikon, mat, monitoron dhe kontrollon atë rrezik.

Organizimi i LRM-së: Organizata LRM e Bankës përfshin dy organe të ndryshme në monitorimin dhe menaxhimin e likuiditetit. Përfshirja e organeve të ndryshme ndihmon në shpërndarjen e qartë të përgjegjësisë për monitorimin/raportimin dhe menaxhimin e rrezikut të likuiditetit. Menaxhimi i përditshëm i likuiditetit i përket Thesarit dhe Grupit FI, por monitorimi i përditshëm i rrezikut të likuiditetit dhe përputhshmëria me kufijtë i takon Grupit të Menaxhimit të Riskut. Qëllimi kryesor i Grupit të Menaxhimit të Riskut, i cili kryen një pasqyrë të përditshme të raporteve të LRM-së, është të japë një sinjal paralajmërues të hershëm për rrezikun e likuiditetit për menaxhmentin e lartë të Bankës.

Raportet e LRM: Politika LRM e Bankës përfshin grupe raportesh ditore dhe mujore që do të rishikohen dhe monitorohen nga Departamenti i Likuiditetit dhe Rrezikut të Tregut. Raportet ditore përfshijnë tabelën e daljeve kumulative maksimale dhe tabelën e ndarjes së aktiveve dhe detyrimeve kumulative, të cilat kontrollojnë përkatësisht hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit deri në maturim 1-vjeçar sipas skenarit “biznes si zakonisht”. Raportet mujore përfshijnë tabela të ndarjes së likuiditetit të testimit të stresit, të cilat kontrollojnë hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit sipas skenarëve të veçantë të krizës specifike të bankave dhe të tregut deri në maturim 3-mujor.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit është një pjesë integrale e funksionimit të biznesit të BKT-së. Prandaj, mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet si nga këndvështrimi i brendshëm ashtu edhe nga ai rregullator. Përkatësisht, krahas limiteve rregullatore të përcaktuara nga Banka Qendrore e Republikës së Kosovës, banka ka krijuar një kornizë me limite të brendshme dhe masa drejtuese.

Rreziku i likuiditetit monitorohet, analizohet dhe parashikohet vazhdimisht, duke përdorur horizonte të ndryshme kohore, për t'u siguruar që Banka ka mjete monetare ose ekuivalente të mjaftueshme për të përmbushur detyrimet e saj në kohën e duhur, pa shkaktuar kosto të konsiderueshme më të larta. Vlen të theksohet se raportet rregullatore monitorohen në bazë të specifikimeve të dhëna nga rregulloret, ndërkohë që analizat dhe limitet e brendshme të likuiditetit monitorohen duke u anuar nga supozimet e modeluara nga Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit (MLRD).

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2024, aktivet dhe detyrimet e Bankës kanë maturitete të mbetura kontraktuale si më poshtë:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	I paspecifikuar	Total
Asetet							
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	182,724,547	-	-	-	-	-	182,724,547
Depozita dhe llogari me bankat	130,728,542	1,096,525	4,006,691	-	-	-	135,831,757
Aktivt financiare të matura në FVOCI	-	25,095,561	19,902,500	98,679,599	30,440,508	-	174,118,167
Aktive financiare të matura me kosto të amortizuar	2,987,777	2,947,387	18,757,674	29,775,652	10,688,420	-	65,156,909
Detyrim nga BKT Albania	448,787	-	-	-	-	-	448,787
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	32,976,015	14,113,591	-	-	47,089,606
Kredi dhe paradhënie për klientët, neto	17,152,239	17,534,574	74,507,357	351,478,306	316,523,065	-	777,195,540
Aktive të tjera	10,875,052	5,021,924	628,783	6,116	-	-	16,531,875
Totali i aktiveve	344,916,943	51,695,970	150,779,019	494,053,263	357,651,993	-	1,399,097,189
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	654,811,925	43,710,643	185,358,790	203,371,831	8,845,387	-	1,096,098,576
Detyrim ndaj bankave dhe marrëveshje REPO	94,195,345	2,931,988	26,322,421	-	-	-	123,449,755
Detyrim ndaj BKT Albania	2,664,693	-	-	-	-	-	2,664,693
Akruale dhe detyrime të tjera	12,034,109	2,471,712	76,628	41,321	21,902	-	14,645,673
Detyrime per Qera financiare	2281	-	37,490	1,347,468	3,050,304	-	4,437,543
Huat	-	-	-	-	-	-	-
Borxhi i varur	-	-	-	-	22,064,103	-	22,064,103
Totali i detyrimeve	763,708,353	49,114,343	211,795,330	204,760,621	33,981,696	-	1,263,360,343
Pozicioni neto	(418,791,410)	2,581,627	(61,016,311)	289,292,642	323,670,297	-	135,736,846
Pozicioni neto kumulativ	(418,791,410)	(416,209,783)	(477,226,094)	(187,933,452)	135,736,846	135,736,846	-

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Risku i tregut

i) Rreziku i valutës së huaj

Rreziku i valutës së huaj është rreziku që vlera e aktiveve dhe detyrimeve do të luhetet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit të huaj. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar kufijtë për pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke u siguruar që këto pozicione të mbeten në përputhje me udhëzimet e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës dhe marrëveshjet e brendshme operationale të Bankës. Banka ka vendosur procedura për kontrollin e pavarur të pozicioneve të hapura valutore. Thesari dhe Grupi FI menaxhojnë pozicionet në valutë të huaj dhe balancojnë diferencën valutore të Bankës në mënyrë të vazhdueshme. Tabelat e mëposhtme paraqesin shumën ekuivalente të aktiveve, detyrimeve dhe kapitalit të aksionerëve sipas monedhës më 31 dhjetor 2024 dhe 2023:

2024	EUR	ALL	USD	GBP	CHF	Të tjera	Total
Asetet							
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	153,051,787	1,729	1,049,441	1,416,900	26,575,436	629,255	182,724,547
Depozita dhe llogari me bankat	113,734,218	-	21,573,418	71,455	365,374	87,292	135,831,757
Aktive financiare të matura në FVOCI	149,486,098	-	21,972,456	-	2,659,613	-	174,118,167
Aktive financiare të matura me kosto të amortizuar	50,945,301	-	11,606,945	1,792,224	812,440	-	65,156,909
Te drejta nga BKT Albania	436661	11,242	-	211	673	-	448,787
Kredi dhe paradhënie per banka	43,183,290	-	3,906,316	-	-	-	47,089,606
Kredi dhe paradhënie për klientët	777,195,510	-	30	-	-	-	777,195,540
Aktive të tjera	10,875,052	5,021,924	628,783	6,116	-	-	16,531,874
Totali i aktiveve	344,916,943	51,695,970	150,779,019	494,053,263	357,427,606	-	1,399,097,188
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	1,066,928,595	5,421	15,575,390	3,038,871	10,275,824	274,475	1,096,098,576
Detyrime ndaj bankave	97,064,491	-	24,247,243	1,230	2,136,791	-	123,449,755
Detyrime ndaj BKT Albania	-	-	2,664,639	-	-	55	2,664,693
Detyrimet tatimore të shtyra	-	-	-	-	-	-	-
Provizionet	197,096	-	-	-	-	-	197,096
Detyrimi i tatimit mbi fitimint	2,595,896	-	-	-	-	-	2,595,896
Përgjegjësia totale	1,166,786,078	5,421	42,487,272	3,040,101	12,412,615	274,530	1,225,006,016
Pozicioni neto	(418,791,410)	2,581,627	(61,016,311)	289,292,642	323,670,297		135,736,845
Pozicioni neto (GAP)	(418,791,410)	(416,209,783)	(477,226,094)	(187,933,452)	135,736,845	135,736,845	-

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Risku i tregut

i) Rreziku i valutës së huaj

Rreziku i valutës së huaj është rreziku që vlera e aktiveve dhe detyrimeve do të luhatet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit të huaj. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar kufijtë për pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke u siguruar që këto pozicione të mbeten në përputhje me udhëzimet e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës dhe marrëveshjet e brendshme operationale të Bankës. Banka ka vendosur procedura për kontrollin e pavarur të pozicioneve të hapura valutore. Thesari dhe Grupi FI menaxhojnë pozicionet në valutë të huaj dhe balancojnë diferencën valutore të Bankës në mënyrë të vazhdueshme. Tabelat e mëposhtme paraqesin shumën ekuivalente të aktiveve, detyrimeve dhe kapitalit të aksionerëve sipas monedhës më 31 dhjetor 2024 dhe 2023:

2023	EUR	ALL	USD	GBP	CHF	Të tjera	Gjithsej
Asetet							
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	127,655,623	1634	711,439	986,491	24,026,884	6564	153,388,635
Depozita dhe llogari me bankat	104,772,675	-	4,284,396	196,832	8,492,772	17,157	117,763,831
Aktive financiare të matura në FVOCI	121,097,353	-	21,077,209	1,595,307	2,633,089	-	146,402,957
Aktive financiare të matura me kosto të amortizuar	63,759,316	-	17,415,713	-	787,763	-	81,962,792
Te drejta nga BKT Albania	24,274	8,096	-	92	502	-	32,965
Kredi dhe paradhënie në banka	49,010,277	-	-	-	-	-	49,010,277
Kredi dhe paradhënie për klientët	606,788,329	-	6	-	-	-	606,788,335
Aktive të tjera	6,998,260	2,099,864	5,404,693	9,365			14,512,183
Totali i aktiveve	288,841,083	22,102,662	167,170,756	439,111,439	252,636,035	-	1,169,861,974
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	932,945,764	450	14,310,372	2,600,602	6,124,994	90,721	956,072,902
Detyrime ndaj bankave	61 580 926	-	8,513,439	1450	3,049,286	-	73,145,101
Detyrime ndaj BKT Albania	-	-	780,731	-	-	50	780,781
Detyrimet tatimore të shtyra	-	-	-	-	-	-	-
Provizione	426,483	-	-	-	-	-	426,483
Detyrime per qera financiare	2,508,993	-	-	-	-	-	2,508,993
Akruale dhe detyrime të tjera							
Detyrim total	997,462,166	450	23,604,542	2,602,051	9,174,280	90,772	1,032,934,260
Pozicioni neto	(317,466,131)	(34,919,490)	24,036,923	204,683,308	227,501,330		103,835,941
 Pozicioni neto (GAP)	 (317,466,131)	 (352,385,621)	 (328,348,698)	 (123,665,389)	 103,835,941	 103,835,941	 -

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

1) Rreziku i valutës së huaj (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon ndjeshmërinë e Bankës për rrezikun e valutës. Analiza e ndjeshmërisë përfshin vetëm zërat monetarë të shprehur në valutë në fund të vitit, duke bërë rregullimin e vlerës së tyre kur kursi i këmbimit të valutave ndryshon me 1% dhe/ose 5%. Shuma e pafavorshme më poshtë shënon një ulje të fitimit ose humbjes e cila shfaqet në rast se EUR rrit vlerën e saj në krahasim me monedhat e huaja me 1% dhe/ose 5%. Kur vlera e euros krahasuar me valutat e huaja zvogëlohet me 1% dhe/ose 5%, efekti në fitim ose humbje është i barabartë, por me indeks të anasjelltë siç tregohet në tabelën e mëposhtme:

<i>në euro</i>	Ndryshimi në 2024	Fitimi ose humbja 2024
ALL	5%	898
USD	5%	885,710
GBP	1%	2476
CHF	5%	900,750
Të tjera	5%	28,197
<i>në euro</i>	Ndryshimi në 2023	Fitimi ose humbja 2023
ALL	5%	874
USD	5%	1,039,796
GBP	1%	1832
CHF	5%	1,339,077
Të tjera	5%	3248

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii) Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Departamenti i Thesarit në Zyrën Qendrore menaxhon rrezikun e normës së interesit nëpërmjet monitorimit të kushteve të tregut dhe marrjes së vendimeve të nevojshme për rëqimin ose rialokimin me miratimin e Komisionit të Aseteve dhe Detyrimeve në Zyrën Qendrore. Analiza e ndjeshmërisë është përcaktuar në bazë të ekspozimit ndaj normave të interesit si për aktivet financiare ashtu edhe për detyrimet financiare duke supozuar se shumat e tyre të papaguara në datën e raportimit ishin të papaguara për të gjithë vitin.

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje ose ulje të normave të interesit të tregut (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrike në kurbat e yield-eve dhe një pasqyrë konstante të pozicionit financiar) është si më poshtë:

Skenaret deri në 1 vit				
2024				Skenaret mbi 1 vit
	100 bp Ulje	100 bp Rritja	100 bp Rritja	100 bp Ulje
Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes).	(2,517,710)	2,517,710	4,852,289	(4,852,289)

Skenaret deri në 1 vit				
2023				Skenaret mbi 1 vit
	100 bp Ulje	100 bp Rritja	100 bp Rritja	100 bp Ulje
Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes).	(2,517,710)	2,517,710	4,852,289	(4,852,289)

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet e Pasqyrave Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Datat e riçimit të interesit të kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë si më poshtë:

2024	<i>Deri në 1 muaj</i>	<i>1-3 muaj</i>	<i>3-12 muaj</i>	<i>1-5 vjet</i>	<i>Mbi 5 vjet</i>	<i>Pa-interesi</i>	<i>Total</i>
Asetet							
Mjete monetare dhe llogari t me Bankën Qendrore	116,703,638	-	-	-	-	66,020,909	182,724,547
Depozita me bankat	54,980,516	3,014,196	12,636,213	46,024,117	-	19,176,715	135,831,757
Aktive financiare të matura në FVOCI	-	25,095,561	19,902,500	98,679,599	30,440,508	-	174,118,167
Aktive financiare të matura me kosto të amortizuar	2,987,777	2,947,387	18,757,674	29,775,652	10,688,420	-	65,156,909
Detyrim nga BKT Albania	5,610	11,220	50,489	269,272	-	112,197	448,787
Kredi dhe paradhënie në banka	5,030,160	23,002,197	9,945,586	9,111,663	-	-	47,089,606
Kredi për klientët	44,035,904	83,307,625	361,945,343	252,715,104	31,785,307	3,406,257	777,195,540
Totali i aktiveve (TA)	223,743,605	137,378,186	423,237,804	436,575,406	72,914,234	88,716,079	1,382,565,314
Detyrimet							
Depozitat e klientëve,							
Detyrime ndaj bankave dhe detyrimet në bazë të transaksioneve repo	148,652,801	61,863,909	280,176,962	568,682,498	8,845,387	153,991,467	1,222,213,024
Hua	-	-	-	-	-	-	-
Borxhi i varur	-	-	22,064,103	-	-	-	22,064,103
Totali i detyrimeve (TL)	148,652,801	61,863,909	302,241,065	568,682,498	8,845,387	153,991,467	1,244,277,127

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

2023	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Pa-interesi	Gjithsej
Asetet							
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	94,524,346	-	-	-	-	58,864,289	153,388,635
Depozita me bankat	114,746,572	-	3,017,259	-	-	-	117,763,831
Aktive financiare të matura në FVOCI	828,558	4,125,520	20,686,572	97,377,817	23,384,490	-	146,402,957
Aktive financiare të matura me kosto të amortizuar	2,414,855	-	26,126,254	51,036,860	2,384,823	-	81,962,792
Detyrim nga BKT Albania	32,965	-	-	-	-	-	32,965
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	49,010,277	-	-	-	49,010,277
Kredi për klientët	32,037,254	65,699,418	282,271,436	212,893,959	12,734,415	1,151,852	606,788,335
Totali i aktiveve (TA)	244,584,550	69,824,938	381,111,797	361,308,636	38,503,728	60,016,141	1,155,349,791
Detyrimet							
Depozitat e klientëve,							
Detyrime ndaj bankave dhe detyrimet në bazë të transaksioneve repo	599,316,176	56,988,273	135,972,623	233,264,161	-	-	1,025,541,233
Hua	-	-	4,457,551	-	-	-	4,457,551
Borxhi i varur	-	-	-	-	22,081,501	-	22,081,501
Totali i detyrimeve (TL)	599,316,176	56,988,273	140,430,174	233,264,161	22,081,501		1,052,080,285

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(e) Rreziket operacionale

Rreziku operacional është rreziku i humbjes direkte ose indirekte që vjen nga një shumëllojshmëri e gjerë shkaqesh që lidhen me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Bankës, si dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziqet e kreditit, të tregut dhe të likuiditetit, si ato që rrjedhin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore dhe standardet përgjithësisht të pranuara të sjelljes së korporatës. Rreziket operacionale lindin nga të gjitha operacionet e Bankës. Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me efektivitetin e përgjithshëm të kostos dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për adresimin e rrezikut operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional dhe kryhet në bashkëpunim me Zyrën Qendrore.

Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me efektivitetin e përgjithshëm të kostos dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Zbatimi i kontrolleve për adresimin e rrezikut operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesat për rakordimin dhe monitorimin e transaksioneve
- pajtueshmërinë me kërkesat rregullatore dhe kërkesat e tjera ligjore
- dokumentacionin e kontrolleve dhe procedurave
- kërkesat për vlerësimin periodik të rreziqeve operacionale me të cilat përballen, dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesat për raportimin e humbjeve operacionale dhe masat e propozuara korrigjuese
- zhvillimi i planeve të emergjencës
- trajnimin dhe zhvillimin profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zbutjen e rrezikut, duke përfshirë sigurimin kur kjo është efektive.

Pajtueshmëria me standardet e brendshme mbështetet nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i Brendshëm. Rezultatet e rishikimeve të Auditimit të Brendshëm diskutohen me menaxhmentin e njësisë së biznesit me të cilën ato lidhen, me përmbledhje të dorëzuara në Komitetin e Auditimit dhe menaxhmentin e lartë të Bankës.

(f) Menaxhimi i kapitalit

Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Njihet gjithashtu ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionerëve dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me një ingranazh më të madh dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicion i shëndoshë kapitali. Nuk ka pasur ndryshime materiale në menaxhimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, ndër masat e tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës (“BQK”), e cila përfundimisht përcakton kapitalin ligjor të nevojshëm për të mbështetur biznesin e saj.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

Mjaftueshmëria e Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator ndaj ekspozimeve të ponderuara ndaj rrezikut, i llogaritur si shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik, brenda dhe jashtë bilancit për rrezikun e kredisë dhe për rrezikun e palës së kreditit, kërkesën për kapital për rrezikun e tregut dhe atë operacional.

Raporti minimal rregullator i kapitalit ndaj ekspozimeve të ponderuara me rrezik të kërkuar nga Banka Qendrore e Kosovës është 12%. Raporti minimal i kapitalit të nivelit të parë është 8.0% dhe raporti minimal i kapitalit rregullator është 12%.

Në dhjetor 2024, BKT ka raportuar raportet e mëposhtme të cilat nuk përfshijnë fitimin e gjysmës së dytë të vitit.

- Raporti i kapitalit të nivelit të parë 2024 14,17% (2023: 12,30%)
- Raporti total i kapitalit 2024 17.02% (2023: 15.91%)

Aktivet e ponderuara sipas rrezikut (RWA)

Çdo klasë ekspozimi ka kërkesat e veta specifike se si të vlerësohet pesha e duhur e rrezikut dhe ekspozimet përkatëse të ponderuara ndaj rrezikut. Për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e palës tjetër zbatohet Qasja e Standardizuar. Kërkesa për kapital të rrezikut operacional është llogaritur në bazë të metodës së treguesit bazë.

6. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore

Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendroremë 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë të detajuara si më poshtë :

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Mjete monetare	66,020,909	47,244,742
Balancat me BQK-në	116,703,638	106,143,892
	182,724,547	153,388,635

Balancat me Bankën Qendrore të Kosovës përfshijnë rezervën statutore prej 10% të depozitave të klientëve në Kosovë.

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj të përfshira në Pasqyrën e flukseve monetare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë paraqitur si më poshtë :

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Mjete monetare dhe llogari t me Bankën Qendrore	182,724,547	153,388,635
Rezervat statutore	(74,094,634)	(58,864,289)
Balancat me bankat	76,695,822	73,459,186
	185,325,735	167,983,532

Gjendjet me bankat në 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përfshijnë llogaritë rrjedhëse me bankat rezidente dhe jorezidente.

7. Depozita dhe llogari me bankat

Depozita dhe llogari me banka më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Depozita	58,697,239	44,226,630
Llogaritë rrjedhëse	76,695,822	73,459,186
Interesi i përllogaritur	450,748	85,762
Provizion për zhvlerësim	(12,052)	(7747)
	135,831,757	117,763,831

Depozitat në banka janë me maturim origjinal deri në 6 muaj dhe mbartin të ardhura nga interesi nga 2.35% deri në 6.35% (31 dhjetor 2023: 3.50% në 4.75%, me maturim origjinal deri në 1 vit).

8. Aktive financiare

Aktivet financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Obligacionet e thesarit dhe Eurobono- të matura në FVOCI	174,118,167	146,402,957
Obligacionet e korporatave - të matura me kosto të amortizuar	65,156,909	81,962,792
Total	239,275,076	228,365,749

a) Investime në letra me vlerë - të matura në FVOCI.

Obligacionet e thesarit dhe eurobonot më 31 dhjetor 2024 përbëhen si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje e paamortizuar/ premium	Interesi i përllogaritur	Ndryshimet në vlerën e drejtë	Dëmtimi	Vlera Kontabël
Euro të shprehura	149,668,000	(1,494,847)	1,532,362	(219,417)	-	149 486 098
CHF e emërtuar	2,656,184	12,362	8,091	(17,023)	-	2,659,613
GBP e shprehur	-	-	-	-	-	-
USD në emër	27,891,862	(254,333)	718,783	(6,383,856)	-	21,972,456
	180,216,045	(1,736,819)	2,259,236	(6,620,296)	-	174,118,167

Obligacionet e thesarit dhe eurobondot më 31 dhjetor 2023 përbëhen si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje e paamortizuar/ premium	Interesi i përllogaritur	Ndryshimet në vlerën e drejtë	Dëmtimi	Vlera kontabël
Euro të shprehura	132,408,000	(2,892,280)	2,214,931	(10,633,298)	-	121,097,353
CHF e emërtuar	2,699,784	29,471	8,223	(104,390)	-	2,633,088
GBP e shprehur	1,553,420	11,480	38,820	(8,413)	-	1,595,307
USD në emër	24,190,045	(418,184)	570,515	(3,265,168)	-	21,077,209
	160,851,250	(3,269,513)	2,832,490	(14,011,270)	-	146,402,957

8. Aktive financiare (vazhdim)

b) Investime ne letra me vlerë - të matura me kosto të amortizuar

Investime në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar më 31 dhjetor 2024 përfshijnë si më poshtë:

Lloji	Zbritje e				Vlera kontabël
	Vlera nominale	paamortizuar/ Premium	Interesi i përlogaritur	Dëmtimi	
Euro të shprehura	53,227,000	(3,000,368)	727,743	(9,074)	50,945,301
CHF e emërtuar	903,102	(92,888)	2511	(285)	812,440
GBP e shprehur	1,809,016	(32,317)	15,562	(39)	1,792,224
USD në emër	11,415,921	(30,674)	257,002	(35,303)	11,606,945
Total	67,355,039	(3,156,247)	1,002,818	(44,701)	65,156,909

Investime në letra me vlerëtë matura me kosto të amortizuar më 31 dhjetor 2023 përfshijnë si më poshtë:

Lloji	Zbritje e				Vlera kontabël
	Vlera nominale	paamortizuar/ Premium	Interesi i përlogaritur	Dëmtimi	
Euro të shprehura	66,730,503	(2,278,619)	(475,543)	(217,026)	63,759,316
CHF e emërtuar	1,997,840	(137,446)	33600	(1,106,231)	787,763
USD në emër	17,294,118	16,388	342,201	(236,994)	17,415,713
Total	86,022,461	(2,399,676)	(99,742)	(1,560,251)	81,962,792

9. Kredi për klientët, bankat dhe kredi të tjera sindikale

9.1 Kredi dhe paradhënie për banka dhe kredi sindikale

Kredite dhe paradhëniet për bankat përbëhen nga huatë sindikale për bankat/entitetet e huaja siç paraqitet në tabelën e mëposhtme:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Totali i kredive për bankat	46,850,226	49,000,000
Interesi i përlogaritur	334,738	402,482
Provizione për zhvlerësim të kredive (shënimi 24)	(95,359)	(392,205)
Kredi dhe paradhënie për banka	47,089,606	49,010,277

Të gjitha kreditë janë në euro dhe kanë norma interesi që variojnë nga 3.78% në 6.60%. Të gjitha kreditë do të maturohen brenda 4 - 27 muajve. Kreditë nuk janë të siguruara me kolateral.

9. Kredi për klientët, bankat dhe kredi të tjera sindikale (vazhdim)

9.2 Kredi për klientët, neto

Kreditë për klientët përbëheshin nga sa vijon:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Kredi për klientët, bruto	785,773,548	616,661,357
Interesi i përlogaritur	3,871,224	3,255,024
Zbitje e provizioneve për zhvlerësim të kredive	(11,117,050)	(12,273,305)
Zbritje e të ardhurave nga tarifat e shtyra	(1,332,183)	(854,742)
	777,195,540	606,788,335

Lëvizjet në provizionin për zhvlerësim të kredive për klientët:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur i më 31 dhjetor 2023
Në 1 janar	12,273,305	12,135,183
zhvlerësim për vitin, neto	(69,392)	605,296
Kreditë e fshira	(1,086,864)	(467,174)
Në fund të periudhës	11,117,050	12,273,305

Gjatë vitit në bazë të vendimit të Bordit të Drejtorëve, Banka ka shlyer kredi në shumën totale prej 1,334,810 euro (2023: 538,552 euro), nga të cilat kredi të zhvlerësuara në vlerë prej 1,086,864 euro (2023: 467,174 euro).

Ndarja e portofolit të kredisë është si më poshtë :

	2024	2023
Individë/Retail	32%	42%
Ndërmarrjet Private	68%	58%

9. Kredi për klientët, bankat dhe kredi të tjera sindikale (vazhdim)

9.3 Kredi për klientët, neto (vazhdim)

Klasifikimi i huave bruto të korporatave duke përfshirë interesin e përllogaritur sipas industrisë është si më poshtë:

	31 dhjetor 2024		31 dhjetor 2023	
	EUR	%	EUR	%
Ndërtimi dhe industri të tjera	80,681,378	18%	67,029,140	19%
Tregti me Shumicë	124,082,171	28%	98,485,909	28%
Tregti me Pakicë	48,754,846	11%	48,754,846	14%
Prodhimi	77,988,044	18%	60,215,638	17%
Hotele dhe shërbime të tjera	29,705,254	7%	20,968,024	6%
Shërbimet	63,998,579	14%	38,062,028	11%
Bujqësia	10,636,342	2%	7,460,251	2%
Të tjera	6,775,476	2%	16,338,687	5%
Total	442,622,091	100%	357,314,523	100%

Klasifikimi i huave bruto për individët (retail)duke përfshirë interesin e përllogaritur sipas llojit është si më poshtë:

	31 dhjetor 2024		31 dhjetor 2023	
	EUR	%	EUR	%
Kreditë	332,106,774	96%	251,403,927	96%
Overdraft dhe karta krediti	13,583,712	4%	10,343,178	4%
Gjithsej	345,690,486	100%	261,747,105	100%

10. Aktive afatgjata materiale

Pronat dhe pajisjet më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përbëhen si më poshtë:

(Në euro)	Toka	Përmirësimet e qirasë	Mjetet motorike	Kompjuterë dhe pajisje elektronike	Mobilje dhe pajisje	TOTALI
Kostoja						
Më 1 janar 2023	13,875,000	3,301,793	980,669	6,684,100	1,600,202	26,441,763
Shtesat	-	96,072	293,286	824,131	25,009	1,238,498
Pakësime	-	-	(19,283)	(377,982)	(1400)	(389,665)
Më 31 dhjetor 2023/ 01-Janar-24	13,875,000	3,397,865	1,254,671	7,130,248	1,623,811	27,281,596
Shtesat	5,133	351,125	374,150	387,010	343,074	1,460,492
Pakësime	-	-	-	409,864	-	409,864
Më 31 dhjetor 2024	13,880,133	3,748,990	1,628,821	7,927,122	1,966,885	29,151,952
Amortizimi i akumuluar						
Më 1 janar 2023	-	(3,041,098)	(611,303)	(5,804,515)	(1,500,704)	(10,957,620)
Amortizimi i vitit	-	(62,270)	(102,180)	(620,692)	(17,256)	(802,397)
Pakësime	-	194	713	351,092	713	352,712
Më 31 dhjetor 2023/ 01-Janar-24	-	(3,103,174)	(712,770)	(6,074,116)	(1,517,246)	(11,407,306)
Amortizimi i vitit	-	(77,735)	(174,497)	(425,500)	(61,086)	(738,819)
Pakësime	-					-
Më 31 dhjetor 2024	-	(3,180,909)	(887,267)	(6,499,616)	(1,578,332)	(12,146,125)
Vlera neto kontabël						
Më 1 janar 2023	13,875,000	260,695	369,366	879,585	99,498	15,484,143
Më 31 dhjetor 2023	13,875,000	294,691	541,902	1,056,133	106,565	15,874,290
Më 31 dhjetor 2024	13,880,133	568,081	741,554	1,427,506	388,553	17,005,827

Më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 nuk ka pasur pasuri dhe pajisje të lëna peng.

10. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

10.1 E drejta e përdorimit të asetit

Banka jep me qira pronën e përdorur për operacionet e degëve. Informacioni në lidhje me qiratë për të cilat Banka është qiramarrës është paraqitur më poshtë:

	E drejta e përdorimit të aseteve	
	Prona	Total
Që nga 1 janari 2023	3,445,652	3,445,652
Shtesat	1,168,991	1,168,991
Shpenzimet e amortizimit	(727,499)	(727,499)
Më 31 dhjetor 2023/1 janar 2024	3,887,144	3,887,144
Shtesat	1,317,542	1,317,542
Shpenzimet e amortizimit	(909,088)	(909,088)
Më 31 dhjetor 2024	4,295,598	4,295,598

Më poshtë janë paraqitur vlerat kontabël të detyrimeve të qirasë dhe lëvizjet gjatë periudhës:

	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Që nga 1 janari 2024	4,023,143	3,560,310
Shtesat	1,317,541	1,168,991
Shpenzimet e interesit (shënimi 19)	136.526	121,835
Pagesat	(1,039,667)	(827,993)
Më 31 dhjetor 2024	4,437,543	4,023,143

Të përcaktuara më poshtë, janë shumat e njohura në fitim ose humbje:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Shpenzimet e amortizimit të aktiveve me të drejtë përdorimi	909,088	727,499
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë (shënimi 19)	136.526	121,835
Shpenzimet e qirasë - pagesat e qirave afatshkurtra (shënimi 23)	10,380	89,945
Shumat totale të njohura në fitim ose humbje	1,055,994	939,280

Të përcaktuara më poshtë, janë shumat e detyrimeve të qirasë afatshkurtra dhe afatgjata:

	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Detyrimet e qirasë afatshkurtër	1,387,239	1,034,354
Detyrimet e qirasë afatgjatë	3,050,303	2,988,789
Totali i detyrimeve të qirasë	4,437,543	4,023,143

11. Aktivet afatgjata jomateriale

Aktivët afatgjata jo-materiale më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përbëhen si më poshtë:

	Asetet jomateriale	Gjithsej
Kostoja		
Më 1 janar 2023	496,755	496,755
Shtesat	597,246	597,246
Pakësime	32,167	32,167
Më 31 dhjetor 2023/ janar 2024	1,126,168	1,126,168
Shtesat	364,595	364,595
Pakësime	(1410)	(1410)
Më 31 dhjetor 2024	1,489,353	1,489,353
Amortizimi i akumuluar		
Më 1 janar 2024	(397,952)	(397,952)
Amortizimi i vitit	(12,376)	(12,376)
Pakësime	13,786	13,786
Më 31 dhjetor 2023/01 janar 2024	(396,542)	(396,542)
Amortizimi i vitit	(227,486)	(227,486)
Pakësime	-	-
Më 31 dhjetor 2024	(624,028)	(624,028)
Vlera neto kontabël		
Më 01 janar 2024	98,803	98,803
Më 31 dhjetor 2023	729,626	729,626
Më 31 dhjetor 2024	865,325	865,325

Më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 nuk ka asnjë aktiv afatgjate jomaterial të lënë peng.

12. Aktive të tjera

Aktivët e tjera më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë si më poshtë:

	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Shlyerja e transaksioneve me karta	7,008,918	5,287,562
Shpenzimet e parapaguara	2,184,231	2,068,245
Parapagimet ndaj furnitorëve	4269	26,061
Kolateralet e riposeduara nga Banka	2,932,342	2,043,889
Diferencat në mjete monetare	1709	200
Aktive të tjera	2,625,742	2,235,070
Investimi në Filialet	116,857	131,473
IRS të ardhura të përllogaritura	1,535,756	888,336
	16,409,824	12,680,836
	(2,841,923)	(1,397,984)
	13,567,901	11,282,852

Lëvizjet në zhvlerësim të aktiveve të tjera

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Që nga 1 janari,	1,397,984	225,002
Shtesat gjatë vitit	1,516,279	1,172,982
Autongarkesë	(72,340)	-
Gjendja më 31 dhjetor	2,841,923	1,397,984

Lëvizjet në kolateralin e riposeduar, i cili përbëhet nga pasuri të paluajtshme, paraqiten si më poshtë :

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Në 1 janar	2,043,889	2,192,771
Shtesat	983,001	132,178
Shitjet dhe pakësime	(94,548)	(281,060)
Më 31 dhjetor 2024	2,932,342	2,043,889

Të ardhurat e përllogaritura nga IRS:

Vlera nominale	Vlera kontabël (Aktivi) LCY	Detyrimet me vlerë kontabile LCY
30,000,000 Euro	853,396	(600,508)

13. Depozitat e klientëve

Depozitat e klientëve më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Llogaritë rrjedhëse:		
Individët	412,140,731	341,498,528
Ndërmarrjet private	177,925,899	149,242,041
Subjektet në pronësi të shtetit	15,750,604	31,343,924
	605,817,234	522,084,493
Maturimi aktual i depozitave afatgjata të klientëve	177,244,667	152,930,727
Totali i depozitave afatshkurtra të klientëve	783,061,901	675,015,220
Depozitat me afat:		
Individët	369,139,866	310,089,436
Ndërmarrjet private	76,325,232	81,035,448
Subjektet në pronësi të shtetit	44,816,244	38,405,974
	490,281,342	429,530,858
Maturimi aktual i depozitave afatgjata të klientëve	(177,244,667)	(152,930,727)
Totali i depozitave afatgjata të klientëve	313,036,675	276,600,131
	1,096,098,576	951,615,351

Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat mund të analizohen më tej si më poshtë:

	31 dhjetor 2024			31 dhjetor 2023		
	Monedha vendase	Valuta e huaj	Total	Monedha vendase	Valuta e huaj	Total
Llogaritë rrjedhëse	583,479,590	22,337,645	605,817,235	504 000 096	18,084,397	522,084,493
Depozitat me afat	483,449,006	6,832,335	490,281,341	424,488,116	5,042,742	429,530,858
Deri në një vit 1	177,768,473	4,427,895	182,196,368	125,371,541	3,167,867	128,539,408
Mbi dy vjet	305,680,533	2,404,440	308,084,973	299,116,575	1,874,875	300,991,450
Totali i depozitave	1,066,928,596	29,169,980	1,096,098,576	928,488,213	23,127,139	951,615,351

14. Detyrime ndaj bankave

Detyrimet ndaj bankave më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Llogaritë rrjedhëse	358,145	218,187
Depozitat me afat	54,125,032	40 577 929
Interesi i përllogaritur	151,809	110,158
Detyrime ndaj bankave	54,634,986	40,906,275
Detyrime ndaj BKT Albania	2,664,693	780,781
Marrëveshjet Repo	68,777,583	32,175,131
Interesi i përllogaritur	37,186	63695
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	68,814,769	32,238,826
Total	126,114,448	73,925,882

Obligacionet dhe letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës me një vlerë totale prej 71,340,000 euro (31 dhjetor 2023: 35,880,000 euro) janë përdorur për sigurimin e marrëveshjeve Repo dhe huamarrjeve nga bankat. Detyrimi ndaj BKT Albania përfaqëson llogaritë vostro.

15. Detyrime të shtyra dhe detyrime të tjera

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Llogaritë e pagueshme	8,196,889	5,400,277
Depozitat garancie të marra	6663	6663
Detyrime të tjera	2,200,077	676,021
IRS (Swap normat e interesit) të pagueshme	1,449,052	904,169
	11,852,681	6,987,130

Më 31 dhjetor 2024, balanca e llogarive të pagueshme përfshin: llogarinë ndërdegë për shlyerjen e kartave, taksat e pagueshme si tatimet e mbajtura në burim për interesat, pagat etj.; bonuse të pagueshme të menaxhimit, shpenzime të tjera të pagueshme.

“Depozita garancie të marra ” përfaqëson garancitë e marra nga furnitorët në bazë të kontratave me ta.

16. Hua

Huatë më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Maturimi aktual i huamarrjeve afatgjata	-	2,222,222
Pjesa jo korente e huamarrjeve afatgjata	-	2,222,222
Hua	-	4,444,444
Interesi i përlllogaritur	-	13,107
	-	4,457,551

Kreditë jepen me qëllim që të vendosen te ndërmarrjet private mikro dhe të vogla si dhe te sipërmarrësit (MSE) që janë të regjistruar dhe/ose rezidentë në Kosovë, për të financuar nevojat për kapital qarkullues dhe investime

16.1 Borxhi i varur

Borxhi i varur përbëhet nga kredia e lëshuar nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore dhe Fondi Green for Growth. Më poshtë janë bilancet për vitin 2024.

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Borxh i varur	22,000,000	22,000,000
Gjithsej	22,000,000	22,000,000
Interesi i përlllogaritur	64,103	81.501
	22,064,103	22,081,501

17 . Kapitali aksionar

Në 31 dhjetor 2024 kapitali aksionar i autorizuar është 31,000,000 euro (2023: 31,000,000 euro). Banka është një shoqëri aksionare në pronësi 100% të Bankës Kombëtare Tregtare sh.a në Shqipëri. Të gjitha aksionet e emetuara janë paguar plotësisht. Zotëruesi i aksioneve të zakonshme ka të drejtë të marrë dividendë, nëse deklarohet. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me aktivet e mbetura të Bankës.

Tabela e mëposhtme tregon strukturën e aksionerëve më 31 dhjetor 2024 dhe 2023.

	31 dhjetor 2024			31 dhjetor 2023		
	Numri i aksioneve	Gjithsej në euro	%	Numri i aksioneve	Gjithsej në euro	%
Banka Kombetare Tregtare sh.a në Shqipëri	3,100,000	31,000,000	100	3,100,000	31,000,000	100

Rezervat

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin kumulativ neto në vlerën e drejtë të titujve të borxhit të matur në FVOCI derisa aktivet të ç'regjistrohen ose të riklasifikohen. Kjo shumë rritet me shumën e provigjionit për humbje sipas ECL.

Tabela më poshtë paraqet lëvizjet në vlerën e drejtë dhe provizionin për humbjen ECL për 2024 dhe 2023:

	Rezervat e vlerës së drejtë	ECL	Tatimi i shtyrë mbi rezervat e vlerës së drejtë (10%)	Rezerva të tjera	Rezervat totale
Lëvizjet në rezerva					
Gjendja në 01 janar 2023	(13,046,608)	2,144,170	1,304,661	(292,002)	(9,889,779)
Lëvizjet	(964,662)	4,791,396	96,466	-	3,923,200
Gjendja më 31 dhjetor 2023	(14,011,270)	6,935,566	1,401,127	(292,002)	(5,966,579)
Lëvizjet	7,390,974	(415,714)	(739,097)	-	6,236,163
Gjendja më 31 dhjetor 2024	(6,620,295)	6,519,853	662,030	(292,002)	269,585

Rezerva të tjera

Ndryshimet ndërmjet Rregulloreve të BQK-së dhe SNRF-ve	
Ndryshimet në fondin e provizionit	(664,017)
Ndryshimet në interesin e përlllogaritur	99,440
Ndryshimet në tatimin e shtyrë	277,547
Ndryshimet në fitimin e pashpërndarë	(5,564)
Ndryshimet në detyrimet e tjera	592
Totali i rezervave të tjera	(292,002)

Gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2020, Banka Qendrore e Kosovës (BQK) ka ndryshuar kuadrin rregullator të raportimit dhe ka ndërprerë kërkesën për nxjerrjen e pasqyrave financiare statutore të përgatitura në bazë të një kuadri të ndryshem raportues nga SNRF, e cila ka rezultuar me një efekt të vetëm prej 292,002 euro. Kjo shumë nuk mund të shpërndahet si pagesë e dividendit apo ndonjë formë tjetër shpërndarjeje, derisa të merren udhëzimet apo miratimi i mëtejshëm nga BQK-ja.

Fitimet e pashpërndara

Fitimet e pashpërndara më 31 dhjetor 2024, përfshijnë fitimet kumulative të pashpërndara.

18. Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv

Të ardhurat nga interesi përbëhen si më poshtë :

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Kredi për klientët	45,055,245	38,157,345
Detyrimi nga BKT Albania (Shënimi 25)	16,173	5154
Letrat me vlerë të investimit	11,694,581	11,350,389
Balancat me bankat	2,557,983	1,641,062
	59,323,982	51,153,949

19. Shpenzimet e interesit llogariten duke përdorur metodën e interesit efektiv

	Për vitin e mbyllur i më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur i më 31 dhjetor 2023
Depozitat e klientëve	11,613,802	9,110,158
Detyrime ndaj bankave	1,193,629	1,051,248
Shpenzimet e interesit për huamarrjet	1,916,558	1,999,488
Shpenzimet e interesit për qiratë (Shënimi 10.1)	136.526	121,835
Shpenzime të tjera interesi	127.522	1,073,790
	14,988,037	13,356,519

20. Tarifat dhe komisionet, neto

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga zërat e mëposhtëm:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
<i>Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet</i>		
Aktiviteti kreditues	678,419	448,177
Shërbimet e pagesave për klientët	5,917,494	5,132,702
Mirëmbajtja e llogarive të klientëve	3,383,724	2,951,165
Transaksionet me para në dorë me klientët	999,388	855,211
Totalj	10,979,025	9,387,254
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		
Transaksionet ndërbankare	(625,630)	(506,818)
Total	(625,630)	(506,818)
Tarifat dhe komisionet, neto	10,353,395	8,880,436

21. Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
<i>Të ardhura të tjera</i>		
Fitimet nga shitja e aseteve të riposeduara ¹	92,452	476,887
Të ardhura nga arkëtimi i kredive të fshira	516,290	714,164
Të ardhura të tjera	121,810	70701
	730,552	1,261,752
<i>Shpenzime të tjera</i>		
Fshirja e kredive për klientët, neto	(247,946)	(71,378)
Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto	482,606	1,190,374

¹ Vlera e rezervuar e totalit të aktiveve të riposeduara të shitura gjatë vitit 2024 është 869,445 euro
Të ardhurat totale nga shitja e aktiveve të riposeduara gjatë vitit 2024 janë 92,452 euro

22. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Pagat	7,917,024	6,760,896
Sigurimet shoqërore	428,555	311,552
Përfitime të tjera të punonjësve	2,121,790	1,210,771
	10,467,369	8,283,218

23. Shpenzimet administrative

Shpenzimet administrative përbëhen si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Pagesat e qirasë (shënimi 10.1)	10,380	89,945
Shpenzimet e kartave të kreditit/debitit	3,533,259	2,972,838
Shpenzimet e telefonit, energjisë elektrike dhe IT	556,112	512,305
Shërbime të tjera të jashtme	2,257,179	1,967,707
Riparime dhe mirëmbajtje	718,468	579,146
Shpenzimet e sigurimit dhe sigurimit	554,839	419,747
Taksa të tjera përveç tatimit mbi fitimin	1,552,948	979,974
Shpenzimet e marketingut	1,403,892	504,445
Shpenzime kancelarie	104,063	79,963
Të ndryshme	210,055	382,149
Shpenzimet e përfaqësimit	61,416	60615
Shpenzime Trajnimi	96,090	77,342
	11,058,701	8,626,177

Shpenzimet operative të kartës së kreditit/debitit lidhen me shpenzimet për lëshimin, mirëmbajtjen dhe shpenzimet operative për kartat e kreditit dhe debitit.

24. Humbje nga zhvlerësimi i aktiveve financiare përveç kredive për klientët, dhe provizionet për zërat jashtë bilancit

Lëvizjet në provizionin për zhvlerësim të aktiveve financiare përveç kredive për klientët dhe provigjionet për zërat jashtë bilancit :

	Letrat me vlerë investuese - FVOCI	Letrat me vlerë investuese – kosto e amortizuar	Kredi dhe paradhënie në banka	Balancat në banka	Provizion për zërat jashtë bilancit	Gjithsej
Më 01 janar 2023	2,144,170	3,568,621	506,957	17,086	398.570	6,635,404
zhvlerësim/ (lëshim) për vitin	4,791,396	(2,008,370)	(114,751)	(9,340)	27,913	2,686,847
Më 31 dhjetor 2023/ 01 janar 2024	6,935,566	1,560,251	392,205	7746	426,483	9,322,251
zhvlerësim/ (lëshim) për vitin	(415,714)	(1,515,550)	(296,846)	4306	(229,387)	(2,453,191)
Më 31 dhjetor 2024	6,519,853	44701	95,359	12,052	197,096	6,869,060
Fshirje	3,469,422	1,105,958				4,575,379

25. Transaksionet me palët e lidhura

Në përputhje me SNK 24 “Shpalosja e Palëve të Lidhura”, një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Banka ka marrëdhënie me palët e lidhura me aksionerët dhe filialet e saj, drejtorët dhe zyrtarët ekzekutivë. Aksioneri i vetëm i Bankës është BKT Albania në pronësi të Calik Finansal Hizmetler , e cila është në pronësi të Calik Holding. Pala e fundit kontrolluese është z. Ahmet Çalik. Kompania mëmë përfundimtare është Calik Holding AS

Aktif Yatirim Bankasi dhe Kompania Kosovare e Distribuimit dhe Furnizimit me Energji Elektrike Sh.A (KEDS) kontrollohen nga Calik Holding . Nga 1 janari 2015, KEDS është i ndarë në dy kompani: KEDS dhe Kompania për Furnizimin me Energji Elektrike të Kosovës (KESCO).

<i>Transaksionet me palët e lidhura</i>	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Asetet		
<i>Depozita dhe llogari ne banka :</i>		
Aktif Yatirim Bankasi	224,867	152,860
Detyrim nga BKT Albania	448,787	32,965
<i>Kredi për klientët:</i>	-	-
KEDS / KESCO	-	-
CLK LOGISTICS HOLDING NV	-	-
Menaxhmenti i lartë	1,183,284	1,087,211
CLK LOGISTICS HOLDING NV	580,450	549,690
CB INT DIGITAL SHA	692	-
Të tjera	267,054	33610
Totali i aktiveve	2,705,134	1,856,337
Detyrimet		
<i>Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat e klientëve:</i>		
KEDS / KESCO	8,463,499	10,493,841
KEDS SHA	326,753	87,089
Aktif Yatirim Bankasi	19,891,990	9,988,614
Menaxhmenti i lartë	618,193	523.928
Për shkak të BKT Albania	2,215,907	747,817
REPO BKT Albania	29,969,700	30,677,131
Totali i Detyrimeve	61,486,042	52,518,420
	31-dhjetor-24	31-dhjetor-23
Angazhimet dhe kontingjentet		
<i>Garancitë në favor të klientëve:</i>		
BKT Albania	-	-
KEDS / KESCO	-	-
Menaxhmenti i lartë	48,404	40,540
<i>Angazhimet në favor të klientëve:</i>	-	-
KEDS / KESCO	25,188	18,283
Menaxhmenti i Lartë	124,050	85,747
Të tjera të Lidhura	24,482	20,401,44

25. Transaksionet me palët e lidhura (vazhdim)

Tepricat e detyrimeve nga Zyra Qendrore përfshijnë transferimin e fondeve në emër të Bankës ose klientëve të saj, menaxhimin e pozicioneve në valutë të huaj të kryera nga BKT Kosova si dhe balanca të tjera ndërmjet ndërmarrjeve të grupit.

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse		
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse		
<i>Të ardhura nga interesi nga:</i>	77,650	33,479
Aktif Yatirim Bankasi	39	-
KESCO SHA & KEDS SHA	2	-
BKT SHQIPËRI	16,174	5127
CLK LOGISTICS HOLDING NV	30,760	-
Të tjera të Lidhura	30676	28,352
Shpenzimet e interesit për:	(36,182)	(28,022)
Aktif Yatirim Bankasi	-	-
BKT Albania	(16,258)	(18,101)
KESCO SHA & KEDS SHA	-	-
Të tjera të Lidhura	(19,924)	(9,921)
<i>Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet:</i>	72,683	89,459
KESCO SHA & KEDS SHA	67,959	39,612
CLK LOGISTICS HOLDING NV	504	-
CB INT DIGITAL SHA	60	-
Aktif Yatirim Bankat	2,058	7,677
Të tjera të Lidhura	2,103	42,170
Net	114,152	94,916

Transaksionet me drejtorët dhe zyrtarët ekzekutivë
Shpërblimi i drejtorëve dhe zyrtarëve ekzekutivë përfshihet në shpenzimet e personelit. Mund të detajohet si vijon:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Drejtorët	697,389	722,185
Oficerët ekzekutivë	972,695	880,339
	1,670,084	1,602,524

26. Kontigjencat dhe zotimet

Garancitë dhe letrat e kreditit	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Garanci ne favor te klienteve	30,426,080	27,925,820
Letër krediti lëshuar ndaj klientëve	-	-
	30,426,080	27,925,820
Proviziona (shënimi 24)	(104,406)	(313,427)
Garancitë dhe letrat kreditore, neto	30,321,674	27,612,393

Garancitë e lëshuara në favor të klientëve janë të garantuara me hipotekë ose të kolateralizuara plotësisht në para.

Të tjera	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Angazhimet e patërhequra të kredisë	118,237,968	78,762,117
Kolateralet për portofolin e kredisë	1,918,019,738	1,417,040,456

Ligjore

Në kuadër të veprimtarisë normale të biznesit, Banka paraqitet me pretendime dhe procese gjyqësore në vlerë prej 10,767,363 euro (2023: 9,154,993 euro); Drejtimi i Bankës është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore të pazgjidhura më 31 dhjetor 2023.

Angazhimet e qirasë

Angazhimet e qirasë për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Jo më vonë se 1 vit	39771	43.548
Më vonë se 1 vit dhe jo më vonë se 5 vjet	1,347,468	990,806
Më vonë se 5 vjet	3,050,303	2,988,789
Total	4,437,543	4,023,143

27. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi të ardhurat përbëhet si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Shpenzimi aktual i tatimit mbi të ardhurat	2,595,896	2,508,993
Të ardhurat nga tatimi i shtyrë	145,910	87,048
	2,741,807	2,596,041

Tatimi mbi rezultatet e Bankës para tatimit ndryshon nga shuma teorike që do të krijohej duke përdorur normën mesatare të ponderuar të tatimit të zbatueshme për fitimet e bankave si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Fitimi para tatimit	30,282,460	26,215,765
shpenzime të panjohura	(294,826)	(1,207,999)
Amortizimi tatimor i palejueshëm	436637	249,946
Humbjet nga zhvlerësimi i BQK-së nuk lejohen për qëllime tatimore	713,710	1,832,218
Fitimi/ (humbjet) e tatueshme për vitin	31,137,981	27,089,930
Zbritjet mbi detyrimin tatimor	517,903	200,000
Shpenzimi aktual tatimor	2,595,896	2,508,993
Norma efektive tatimore	8.57%	9,57%

27. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Fitimi i tatueshëm	31,099,358	27,089,930
Tatimi mbi fitimin	2,592,033	2,508,993
Parapagimet e tatimit mbi fitimin gjatë vitit	(2,059,082)	(1,550,323)
Tatimi mbi të ardhurat (i arkëtueshëm) / i pagueshëm	532,952	958,670

Tatimi i shtyrë llogaritet në bazë të normës tatimore të miratuar prej 10%. Periudha e bartjes për çdo humbje tatimore në përputhje me ligjet në Kosovë është shtatë vjet. Banka nuk ka njohur aktivet neto tatimore të shtyra në lidhje me diferencat e përkohshme, pasi nuk është e sigurt që aktivi tatimor i shtyrë do të përdoret. Humbjet tatimore janë të detajuara si më poshtë:

Lëvizja në llogarinë e tatimit mbi fitimin të shtyrë është si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Aktivet / (Detyrimet) më 1 janar	1,679,007	1,669,588
Tatim fitimi i shtyrë	(884,997)	9,419
Aktiv/(Detyrim) në fund të vitit	794,011	1,679,007

Detyrimet tatimore të shtyra mbi fitimin t i atribuohen zërave të mëposhtëm:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Të ardhura të shtyra nga tarifat e kredive	1024	1024
Zhvlerësimi i ngadalësuar	(195,837)	(57,460)
Shpenzimet e interesit për depozitat	9642	17,164
Provizion për zhvlerësimin e kredisë	313,884	313,884
Rezerva e vlerës së drejtë për letrat me vlerë PVF	662,030	1,401,127
SNRF 16 Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat	3268	3268
	794,011	1,679,007

Lëvizjet në aktivin/(Detyrimet) e tatimit mbi fitimin të shtyrë u atribuohen zërave të mëposhtëm:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Zhvlerësimi i ngadalësuar	(138,377)	(47,75)
Shpenzimet e interesit të shtyra	(7,522)	(39,292)
Rezerva e vlerës së drejtë për letrat me vlerë PVF	(739,097)	96,466
	(884,997)	9,419

28. Kurset e këmbimit

Kurset zyrtare të këmbimit të përdorura në përkthimin e zërave të shprehur në valutë të huaj në pasqyrën e pozicionit financiar ishin si më poshtë:

31-dhjetor -2024			31-dhjetor-2023	
Monedha	Njësi për EUR	EUR për njësi	Njësi për EUR	EUR për njësi
USD	1.038900000	0,96255655	1.105000000	0,904977376
GBP	0.829180000	1.206010758	0.869050000	1.150681779
CHF	0.941200000	1.062473438	0.926000000	1.079913607
ALL	98.15000000	0.010188487	103.8800000	0,009626492

29. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka asnjë ngjarje të rëndësishme, pas datës së raportimit, të cilat kërkojnë rregullim ose shpalosje të këtyre pasqyrave financiare.